How To Speak English Like Your Native Language

چۆن بە ئینگلیزی قسە بکەی وەک زمانی یەکەمی خۆت

وەرگێڕانی
شەیما عەبدوڵا

2012

منتدى إقرأ الثقافي
www.iqra.ahlamontada.com
للكتب (كوردى ، عربي ، فارسي)

لەگەڵ ئەم کتێبەدا دی ڤیدیەك وەربگرە

How To Speak English Like Your Native Language

چۆن بە ئینگلیزی قسە بکەی وەك زمانی یەکەمی خۆت

ئامادە کردن و وەرگێڕان: شیما عبدلله

2012

ناوی کتێب: چۆن بە ئینگلیزی قسە بکەی وەک زمانی یەکەمی خۆت
ئامادە کردن و وەرگێڕان: شیما عبدلله عەزیز
تایپ: شیما عبدلله
شوێنی چاپ: چوارچرا
ساڵی چاپ: 2012تیراژ: 1000 دانە
لەبەڕێوەبەرایەتی گشتی کتێبخانە گشتیەکان ژمارە(2139) ساڵی 2011ی پێدراوە

چۆن بە ئینگلیزی قسە بکەی وەک زمانی یەکەمی خۆت

پێشەکی:

ئەم شێوازەی فێربوونی ئینگلیزی شێوازێکی نوێیەو لە لایەن سێ مامۆستای ئەمریکییەوە دانراوە کە ئەم سێ مامۆستایە بیست و پێنج ساڵ ئەزمونیان هەیە لە فێرکردنی زمانی ئینگلیزی وە هەروەها بڕوانامەی ماجستەریان هەیە لەم بوارەدا، ئەوان وەک زمانی دایک خوێندکارەکانیان فێری ئینگلیزی ئەکەن، ئەم سێ مامۆستایە حەوت دەستوریان داناوە بۆ فێربوونی ئینگلیزی. وە سەرجەم وانەکانیان بە فیدیو ئەڵێنەوە وە هەروەها هەموو فیدیۆکان تێکستیان لەگەڵ دایە واتە تۆی خوێندکار ئەتوانی گوێبگری لەم وانانەو تێکستەکانیان لەسەر ئەم کتێبە بخوێنیتەوە بۆیە سەرەتا من خۆم هەستام بە خوێندنی ئەو وانانەی کە ئەم مامۆستایانە ئەیڵێنەوە وە زۆر سودی هەبوو، تێگەشتم لەوەی کە ئەم وانانە زۆر سەرکەوتووە بۆ فێربوونی ئینگلیزی وەک زمانی یەکەمی خۆت. بۆیە دەستم کرد بە کۆ کردنەوەو ئامادەکردنی ئەم وانانە وە هەروەها وەرگێڕانیان بۆ سەر زمانی کوردی بەو هیوایەی تۆی خوێندکاریش بتوانی سودی لێوەربگری وە دڵنیاتان ئەکەمەوە کە ئەگەر ئەم وانانە بە باشی بخوێنن ئەوا هیچ گومانی تیا نییە فێری ئینگلیزی ئەبن وەکِ زمانی یەکەمی خۆتان.

How To Speak English Like Your Native Language

چۆن بە ئینگلیزی قسە بکەی وەک زمانی یەکەمی خۆت

Dear Friend:

Are you a **good** English reader, but not a **GREAT** English speaker?

Do you feel that textbook English is not teaching you the **REAL**English you need?

Is it difficult for you to understand American English conversations?why?

هاوڕێی ئازیز:

ئایا تۆ خوێندەرێکی باشی ئینگلیزیت، بەڵام قسەکەرێکی باشی ئینگلیزی نیت؟

ئایا هەست بەوە ئەکەی کە کتێبی خوێندنی ئینگلیزی تۆ فێری ئینگلیزی ڕاستی ناکا کە تۆ پێویستت پێیەتی؟

ئایا تێگەیشتن لە گفتوگۆی ئینگلیزی ئەمریکی گرانە بۆ تۆ؟ بۆچی؟

Have you noticed that the American people rarely use the formal English you learned in school? Why not? Because you learned formal English in school, but American people use casual Conversational English when they speak to each other.

ئایا تێبینی ئەوەت کردووە کە خەڵکی ئەمریکی بە دەگمەن ئەو ئینگلیزیە ڕەسمیە بەکارئەهێنن کە تۆ لە قوتابخانە فێربووی؟بۆچی نا؟ لەبەرئەوەی تۆ فێری ئینگلیزی ڕەسمی بووی لە قوتابخانە، خەڵکی ئەمریکی گفتوگۆی ناڕەسمی ئینگلیزی بەکارئەهێنن کە لەگەڵ یەکتری قسە ئەکەن.

Learn Real English was started by A.J. Hoge, Kristin Dodds, and Joe Weiss to help you understand and speak English as your first language

فێربوونی ئینگلیزی ڕاستی دەستی پێکرد لەلایەن ئەی جەی هۆگ، کریستین دادس، جۆ وەیسس تا یارمەتی ئێوە بدات تێبگەن و قسەبکەن بە ئینگلیزی وەک زمانی یەکەمی خۆتان.

Several years ago, we noticed **a problem**. Many students came to America and had very painful experiences. These students knew a lot of english grammar. They knew a lot of vocabulary. Some could even speak and understand FORMAL English quite well. They arrived in America feeling very confident.

چەند ساڵێك لەمەوپێش ئێمە تێبینی کێشەیەکمان کرد، زۆر خوێندکار هاتن بۆ ئەمریکا و توشی پرووداوێکی ناڕازبەخش بوون. ئەم خوێندکارانە زۆر شارەزای ڕێزمانی ئینگلیزی و قۆکابولەری بوون. تەنانەت هەندێکیان ئەیانتوانی قسەبکەن و تێبگەن لە ئینگلیزی ڕەسمی زۆر بەباشی. گەشتنە ئەمریکاو زۆر هەستیان بە دڵنیایی ئەکرد

Then they went on the street... and they were **shocked!** They could not understand what people said. Every week, a new student came to us and said, "I can understand CNN and the BBC, but I can't understand what American people are saying on the streets, **at the bus stop, in the store, or at parties.**" These students were always quite worried and upset.

پاشان ئەوان چوونە سەر جادەکان و شۆك بوون، نەیانتوانی تێبگەن خەڵك چی ئەڵێن. هەموو حەفتەیەك خوێندکارێکی نوێمان بۆ ئەهات و ئەیوت، ئەتوانم لە سی ئێن ئێن و بی بی سی تێبگەم، بەڵام ناتوانم تێبگەم خەڵکی ئەمریکی چی ئەڵێن لە سەر جادەکان، لە شوێنی ڕاگرتنی پاس، لە کۆگاکان یان لە ئاهەنگەکاندا. ئەم خوێندکارانە هەمیشە نیگەران و بێزاربوون.

We became **worried** too. So we began to look at the problem. We knew we needed to find the cause of this problem- and then solve it.

ئێمەش نیگەران بووین. بۆیە دەستمان بە لێکۆڵینەوە کرد لەم کێشەیە. زانیمان کە پێویستە هۆکاری ئەم کێشەیە بدۆزینەوە وە پاشان چارەسەری بکەین.

After many months of searching, **we found the cause and the answer.** The cause was real English speakers use a lot of idioms and slang. American people do not speak like TV announcers. They do not speak like actors. American people use "street English" and that kind of English is filled with casual idioms, slang.

پاش چەند مانگ لە لێکۆڵینەوە، هۆکارو وەڵامان دۆزیەوە. هۆکارەکە ئەوەبوو کە قسەکەری ڕاستی ئینگلیزی زۆر زاراوەو ووشەی ناڕەسمی بەکارئەهێنن. خەڵکی ئەمریکی وەکو بێژەرەکانی تەلەفزیۆن قسە ناکەن. وەک و ئەکتەرەکان قسە ناکەن. خەڵکی ئەمریکی ئینگلیزی سەر جادەکان بەکارئەهێنن وە ئەم جۆرە ئینگلیزیە پڕە لە زاراوەو ووشەی ناڕەسمی.

what's idiom and slang?

An idiom is a group of words which have a different meaning when used together from each word seperately. and slang consists of words that are informal and are used by people on streets and market...

زاراوەو ووشەی ناڕەسمی چیە؟

زاراوە کۆمەڵە ووشەیەکە کە پێکەوە بەکارهێنانیان مانایەکی جیاوازی هەیە وەک لە ووشەکان بە جیا جیا. وە ووشەی ناڕەسمی لە چەند ووشەیەک پێکدێ کە ناڕەسمیەو لەلایەن خەڵکی سەر شەقام و بازاڕەوە بەکارئەهێنرێ.

فێربوونی ئینگلیزی ڕاستیLearn Real English

Now that you know who we are and how we created our lessons, you need to know how you will learn from these lessons.

ئێستا کە تۆ ئەزانی ئێمە کێین وە چۆن وانەکانی خۆمان دروست کردووە، پێویستە بزانی چۆن لەم وانانەوە فێرئەبی.

What you will learn:

A Huge Number Of Common Idioms- The slang you can't find in a dictionary or textbook.
How To Automatically Speak Like A Native Speaker- Without thinking or translating.
How To Use Our Deep Learning Method - You naturally learn English words and grammar forever so you are confident about your speaking.
How To Understand Real English Conversations - You listen to REAL conversations between real people. No actors. We teach you the real, casual conversation that native English speakers use everyday with each other. This is not formal English. This is the real English that real people use.
The Main Method of our System - Throughout all the lessons you will learn grammar and vocabulary just like children do - naturally.
How To Study Like the Best - We show you how our best students have learned and studied so that you can copy those habits to create your success even faster.
How to Raise Your iBT TOEFL Scores - The new TOEFL requires a lot of both listening and speaking skills. Confidently raise your TOEFL speaking score.
How to Learn speaking English 3-5 Times Faster - by changing the method of learning , our lessons will have you speaking quickly in much less time.
How to Meet Others Just Like You - We also show you how to meet and speak with other English learners just like you.

چی فێر ئەبی:

ژمارەیەکی زۆر لە زاراوە باوەکان : ئەو زاراوە باوانەی کە تۆ ناتوانی لە قاموس و تێکست بووکدا بیاندۆزیتەوە.

چۆن ئۆتۆماتیکی وەکو قسەکەرێکی پەسەن قسە بکەی : بەبێ بیرکردنەوەو بەبێ تەرجومە کردن.

چۆن شێوازی فێربوونی قوڵی ئێمە بەکارئەهێنی : تۆ بەشێوەیەکی سروشتی فێری ووشەکانی ئینگلیزی و ڕێزمان ئەبی بۆ هەتا هەتایە بۆیە تۆ دڵنیا ئەبی لە قسەکردنی خۆت.

چۆن تێبگەی لە گفتوگۆی ئینگلیزی ڕاستی : تۆ گوێ لە گفتوگۆی ڕاستی نێوان خەڵکی ڕاستی ئەگری. نەک ئەکتەرەکان. ئێمە گفتوگۆی ڕاستی و نا ڕەسمی ئینگلیزیت فێرئەکەین کە قسەکەری ڕەسەنی ئینگلیزی ڕۆژانە بەکارینەهێنن لەگەڵ یەکتریدا. ئەمە ئینگلیزی ڕەسمی نیە ئەمە ئینگلیزی ڕاستیە کە خەڵکی ڕاستی بەکارینەهێنن.

شێوازی سەرەکی سیستەمی ئێمە : لە هەموو ئەم وانانەوە تۆ فێری ڕێزمان و ڤۆکابولەری ئەبی هەر بەو شێوەیەی کە منداڵ فێرئەبن بە شێوەیەکی سروشتی.

چۆن وەک باشترین ئەخوێنی : ئێمە نیشانت ئەدەین چۆن خوێندکارەکانی ئێمە فێربوون و خوێندوویانە بۆیە تۆش ئەتوانی ئەم نەریتانەی ئەوان بۆ خۆت کۆپی بکەیت و زووتر سەرکەوتنی خۆت دەستەبەر بکەیت.

چۆن نمرەی تۆفڵی خۆت بەرز ئەکەیتەوە : تۆفڵی نوێ زر پێویستی بە هەردوو توانای گوێ گرتن و قسەکردن هەیە، نمرەی تۆفڵی خۆت لە قسەکردندا بەرزبکەوە.

چۆن فێری قسەکردنی ئینگلیزی ببی 3 تا 5 جار خێراتر : بە گۆڕینی شێوازی فێربوون، وانەکانی ئێمە تۆ فێری قسەکردنی خێرا ئەکا لە ماوەیەکی کەمدا.

چۆن ئەوانی تر ببینی کە وەک تۆن : ئێمە هەروەها نیشانت ئەدەین کە چۆن فێربووەکانی تری ئینگلیزی ببینیت و قسەیان لەگەڵدا بکەیت.

تێبینی: تێکست بووک مەبەست لەو کتێبانەیە کە لە قوتابخانەکاندا بۆ فێربوونی ئینگلیزی بەکارئەهێنرێ

How Will You Learn Idioms and slang?

Unfortunately, you don't learn idioms and slang from textbooks or schools. So I prepared for you a **Dictionary of American Idioms and slang** with this book and it will be in the markets soon. you'll certainly learn idiom and slang if you use this dictionary that contains all of American idioms and slang.

چۆن فێری زاراوەو ووشەی ناڕەسمی ئەبی؟

بە داخەوە تۆ فێری زاراوەو ووشەی ناڕەسمی نابی لە تێکست بووک و قوتابخانەدا. بۆیە من فەرهەنگێکی زاراوەی ئەمریکی و ووشەی ناڕەسمیسم بۆ ئێوە ئامادە کرد لەگەڵ ئەم کتێبەدا وە بەم زوانە ئەکەوێتە بازاڕەوە . بەدڵنیاییەوە ئێوە فێری زاراوەو ووشەی ناڕەسمی ئەبن بەهۆی بەکارهێنانی ئەم فەرهەنگەوە کە هەموو زاراوەو ووشە ناڕەسمیە ئەمریکیەکانی لە خۆ گرتووە.

Once we discovered the cause of the problem, we worked hard to create **a solution**... and finally we did! We decided to record REAL conversations between American people . No actors. No announcers. No reading. Just real people having natural conversations.

سەرەتا هۆکاری کێشەکەمان دۆزیەوەو زۆر هەوڵماندا بۆ چارەسەرکردنی وە لە کۆتایدا چارەسەرمان کرد، بڕیارماندا گفتوگۆی ڕاستی نێوان خەڵکی ئەمریکی تۆماربکەین. نەک ئەکتەرەکان، نەک بێژەرەکان، نەک خوێندنەوە. تەنها گفتوگۆی سروشتی نێوان خەڵکی ڕستی.

After recording these conversations, we created text for all of them- because we knew that if you could read the text, you would understand the conversations more easily.

دوای تۆمارکردنی ئەم گفتوگۆیانە، تێکستمان بۆ هەموویان دروست کرد، لەبەرئەوەی ئەوەمان زانی ئەگەر تێکست بخوێنیتەوە ئاسانتر لە گفتوگۆکان تێئەگەی.

Then we identified all of the difficult idioms, slang, and other special parts of casual, real English conversations. We created vocabulary lessons to help you understand ALL of these phrases- because most of them **CANNOT BE FOUND IN A DICTIONARY!**

پاشان هەموو زاراوە قورسەکان و ووشەو بەشە تایبەتیە ناڕەسمیەکانی تری گفتوگۆی ڕاستی ئینگلیزیمان دیاریکرد. وانەی قۆکابولەریمان دروستکرد تا یارمەتیدەر بێت بۆ تێگەشتنی تۆ لە هەموو گرێکان لەبەرئەوەی زۆربەیان لە فەرهەنگدا نادۆزرێتەوە.

After a lot of time and a lot of work, we finally created Learn Real English lessons. Our students were **so happy!** They could finally learn to speak with American people in REAL situations! We were happy too- because we are here **to help and serve our students.** That is our mission.

پاش ماوەیەکی زۆرو هەوڵێکی زۆر، لە کۆتایدا وانەی فێربوونی ئینگیزی ڕاستیمان دروستکرد. خوێندکارەکانمان زۆر دڵخۆش بوون. لە کۆتایدا توانیان فێربن قسە بکەن لەگەڵ خەڵکی ئەمریکی لە حاڵەتی ڕاستیدا، ئێمەش دڵخۆش بووین چونکە ئێمە لێرەین تا خزمەتی ئێوە بکەین و یارمەتیتان بدەین. ئەمە ئەرکی ئێمەیە

Old Learning Methods

Most English conversation programs don't teach English conversation. The "conversations" in most books are fake- they are not real. These "conversations" are merely two actors reading a text.

شێوازی فێربوونی کۆن

زۆربەی پرۆگرامەکانی گفتوگۆی ئینگلیزی، فێری ئینگلیزیت ناکات. زۆربەی گفتوگۆکانی ناو کتێبەکان ساختەن و ڕاستی نین. ئەم گفتوگۆیانە تەنها دوو ئەکتەرن کە تێکستی ناو کتێبێك ئەخوێننەوە.

That's why textbook conversations are very different from the conversations of American people.

لەبەرئەوەیە کە گفتوگۆکانی تێکستبووك زۆر جیاوازە لە گفتوگۆی خەڵکی ئەمریکی

To understand American people, you must listen to real conversations- not fake textbook actors. To speak easily to American people, you must use real conversations and lessons that help you understand them. So how do you understand real conversations? The secret is to use both real recorded conversations and the Effortless English learning system.

بۆئەوەی لە خەڵکی ئەمریکی تێبگەی، ئەبێ گوێ لە گفتوگۆی ڕاستی بگری نەك ئەکتەرەکانی تێکستبووکی ساختە. بۆئەوەی بە ئاسانی لەگەڵ خەڵکی ئەمریکی قسە بکەی، ئەبێ گفتوگۆی ڕاستی بەکاربهێنی لەگەڵ ئەو وانانەی کە یارمەتیت ئەدا لێیان تێبگەی.کەواتە چۆن لە گفتوگۆی ڕاستی تێئەگەی؟ نهێنیەکە ئەوەیە کە تۆ هەردوو گفتوگۆ ڕاستیە تۆمارکراوەکان و سیستەمی فێربوونی ئینگلیزی بە ئاسانی بەکاربهێنی.

Your Success Is Here

سەرکەوتنی تۆ لێرەیە

How We Can Help

Before we go any further, let us tell you how we can help. We are three English teachers with over 25 years of combined teaching experience. We all have Masters degrees.

چۆن ئێمە ئەتوانین یارمەتی بدەین

پێش ئەوەی زۆر لەسەری بڕۆم، ڕێگە بدە پێتبلێم چۆن ئەتوانین یارمەتی بدەین. ئێمە سێ مامۆستای ئینگلیزین کە زیاتر لە 25 ساڵ ئەزموونمان لە فێرکردندا هەیە. هەموومان بڕوانامەی ماستەرمان هەیە.

Using the unique Effortless English learning system, we have taught English to thousands of students around the world.

Our students succeed and they succeed fast!

We have helped thousands of students speak real English. That is why we know we will help you speak real English too.

بەکارهێنانی ئەم سیستەمە بێ وێنەیەی فێربوونی ئینگلیزی بە ئاسانی، ئێمە هەزاران خوێندکارمان فێری ئینگلیزی کردووە لە جیهاندا. خوێندکارەکانی ئێمە بە خێرایی سەرکەوتن بە دەست ئەهێنن، یارمەتی هەزاران خوێندکارمان داوە بە ئینگلیزی ڕاستی قسە بکەن. لەبەرئەوەیە کە ئێمە ئەزانین یارمەتی ئێوەش ئەدەین تا بە ئینگلیزی ڕاستی قسە بکەن.

Child's Play

Why is it that everyone tries to teach English to adults with books filled with grammar rules and vocabulary?
In all of the research, it's found out that children learn to speak any language without textbooks, vocabulary lists, or grammar rules. They all learn by conversation.
Children have always been the best English learners for that reason, This entire program is taught with REAL English conversations. That includes many of the slang and idioms used by American people.
We call the specific "rules" of our method "The 7 Rules of Effortless English learning system". When taught correctly, English grammar is easy. But the correct way is not by studying grammar books. Grammar can be easy but you must learn like children do.

یاری منداڵان

بۆچی وایە کە هەموو کەسێ هەوڵ ئەدات بەو کتێبانە گەورەکان فێری ئینگلیزی بکات کە پڕە لە یاساکانی ڕێزمان و قۆکابولەری؟

لە هەموو لێکۆڵینەوەکاندا دەرکەوتووە کە منداڵ فێری قسە کردن ئەبن بە هەموو زمانێك بەبێ بەکارهێنانی تێکستبووك، لیستی قۆکابولەری یان یاساکانی ڕێزمان. هەموویان بە هۆی گفتوگۆوە فێرئەبن.

منداڵان هەمیشە باشترین فێربووی ئینگلیزین بەو هۆیەوە تەواوی ئەم پرۆگرامە بە گفتوگۆی ڕاستی ئینگلیزی فێرت ئەکا.کە ئەو زاراوەو ووشە باوانە لە خۆ ئەگرێ کە خەڵکی ئەمریکی بەکاری ئەهێنن.

ئێمە ئەم یاسای شێوازە تایبەتیە ناو ئەنێین " 7 دەستوری سیستەمی فێربوونی ئینگلیزی بە ئاسانی".کاتێ کە بە ڕاستی فێرئەبی ڕێزمانی ئینگلیزی ئاسانە. بەڵام ڕێگای دروست ئەوە نیە کە کتێبی ڕێزمان بخوێنی. ڕێزمان ئاسانە بەڵام ئەبێ بەو شێوەیە فێربیی کە منداڵ فێرئەبن.

First rule: : دەستوری یەکەم

Always Study and Review English Phrases

هەمیشە گرێکانی ئینگلیزی بخوێنەو پێداچوونەوە بکە

We will teach you a new method for learning. We will teach you how to study-- to speak English faster and more easily.

ئێمە شێوازێکی نوێ ی فێربوونت فێرئەکەین. ئێمە فێرت ئەکەین چۆن بخوێنیت و چۆن بە ئینگلیزی خیراترو ئاسانتر قسە بکەی.

***Your First Suggestion

Imagine speaking English automatically... without thinking. The words come out of your mouth easily, and fast. **You understand instantly.**

To do this, you must change the way you study English. Your first action is to stop studying English words. What? Stop studying English words.

That's right, do not memorize words. English Native speakers do not learn English by remembering single words. English Native speakers learn phrases. Phrases are GROUPS of words that naturally go together.

یەکەم پێشنیاری تۆ

بیهێنە بەرچاوی خۆت کە بە شێوەیەکی ئۆتۆماتیکی قسە ئەکەی... بەبێ بیرکردنەوە. ووشەکان بە ئاسانی و خێرایی لە دەمت دێنە دەرەوە و دەست بەجێ تێدەگەی.

بۆ ئەمە ئەبێ شێوازی خوێندنی ئینگلیزیت بگۆڕی. یەکەم چالاکی تۆ وازهێنانە لە خوێندنی ووشەکانی ئینگلیزی چی؟ وازبێنە لە خوێندنی ووشەکانی ئینگلیزی. ئەمە ڕاستە ووشەکان لەبەر مەکە.قسەکەری ڕەسەنی ئینگلیزی بە هۆی وەبیرهێنانەوەی ووشە تەنهاکانەوە فێری ئینگلیزی نابن. قسەکەری ڕەسەنی ئینگلیزی فێری گرێکان ئەبن. گرێکان کۆمەڵە ووشەیەکن کە بە شێوەیەکی سروشتی پێکەوەن.

Learn 4x Faster

Research by Dr. James Asher proves that studying phrases teaches you English 4 to 5 times faster than studying individual words. Also, students who learn phrases have much better grammar.

چوار جار خێراتر فێربە

لێکۆڵینەوە لەلایەن د.جەیمس ئاشەرەوە ئەیسەلمێنێ کە تۆ 4 تا 5 جار خێراتر فێری ئینگلیزی ئەکات لەوەی کە تەنها ووشەکان بخوێنی. هەروەها ئەو خوێندکارانەی گرێکان فێر ئەبن ڕێزمانێکی باشتریش ئەزانن.

Never study a single, individual word. Never. When you find a new word, always write down the phrase . Always. When you review, always review all of the phrase... not the word.

هەرگیز ووشەکان بە تەنها مەخوێنە. هەرگیز. کاتێ کە ووشەیەکی نوێ ئەدۆزیتەوە، هەمیشە گرێکەی بنوسە. هەمیشە. کاتێ کە پێداچوونەوە ئەکەی، هەمیشە پێداچوونەوەی هەموو گرێکە بکە نەک ووشەکە.

Collect phrases:

Your speaking and grammar will improve 4 to 5 times faster. Always write the complete phrase. Never again study a single word. Never write a single word in your notebook.

گرێکان کۆبکەرەوە:

قسەکردن و ڕێزمانی تۆ 4 تا 5 جار خێراتر ئەبێ. هەمیشە گرێکە بە تەواوی بنوسە. هەرگیز جارێکی تر ووشە مەخوێنە بە تەنیا هەرگیز لە دەفتەری تێبینیەکەتدا ووشە مەنوسە بە تەنها.

Learn Phrases Only:
We look forward to helping you improve your English!

تەنها فێری گرێکان ببە:
ئێمە بە خۆشحاڵیەوە چاوەڕێین یارمەتیت بدەین ئینگلیزیەکەت باشتر بکەیت.

There's a video for rule one on the DVD listen to it And this is the text of the video
Rule1
Hi, this is AJ Hoge, one of the directors of Learn Real English. And now I want to talk to you a little bit
more about Rule #1. What is Rule #1? It is learn phrases not individual words. So, of course, what is a
phrase? A phrase is a group of words, two or three or more words. So, that's Rule #1, it's very simple,
very easy, that you need to learn phrases, phrases, phrases. Focus on phrases, not on individual words.
So this is pretty simple, right? But it's very powerful. And let me tell you why it's powerful. So I know you
probably learned English with normal textbooks and in normal schools. And so you've probably studied a
lot of individual English words, right? You have your vocabulary list. There would be one word and then
there would be the meaning in your language, the translation. So, that's not so good. What we really
want to do is learn phrases, groups of words, and there are a few reasons for that.
Number one, when you learn phrases, you are actually learning a little bit of grammar each time.
Because what is grammar? Grammar really is the way that words go together. It's how we put words
together and which words go together, right? So we know that "he" and "goes", those go together. He

goes to the store. We don't say he go to the store, right? So we learn after time it's he goes, he goes, he goes. That's the correct phrase. You don't need to know about past and present. You don't need to know about first person, second person, third person. You don't need to think about all those grammar rules but what you do need to do is just know that these words go together. And how do you do that?

The easiest way is you just learn phrases. So when you find a new word for you, something that's new, in your notebook always write the words that it is with. Write the whole sentence or write the phrase that it is in. Very, very important. And then when you review your vocabulary, when you look at your notebook again, you never study just the one word. You always review and try to remember the whole phrase. And you learn the meaning of the whole phrase. When you do this, of course you're learning a lot of vocabulary, but you're also learning some grammar. But you're learning it in a more natural way, the way that English native speakers learn it. So that's one of the big benefits of learning phrases instead of individual words. It's a very, very natural way to improve your grammar and to learn grammar. It's not the only way, there are other ways, too, and we'll talk about those in later rules. But it is certainly one way that's very powerful.

Another important thing about learning phrases, it's faster. Now we've got a lot of research studies, there's a lot of information about this and about learning phrases and learning individual words. And we find that when you learn phrases, when you focus on phrases, in fact you improve two to three to even five times faster using phrases instead of just individual words. So when you do this, again why is it so

powerful? Because you're learning in groups of words. If you study word by word, one word and then one word and then one word, it's not natural, right? When we speak we don't speak one word by one word by one word. We speak in groups of words. We speak in phrases. And in fact, this is how native speakers, you know, Americans or Canadians or British people, this is how we learn English. We always learn words in groups, almost never just one. And this is true for little children, too. Little children usually learn groups of words, chunks of words. And that's why they can learn so quickly. They're not studying one by one by one. They're learning whole groups of words. In the beginning they only know what the phrase means. Maybe they don't know every single word in the phrase, but they understand the whole meaning of the group. And then later, of course, as they learn more phrases they will begin to understand each individual word also.

This is a much faster way to learn a lot of vocabulary. It's also the best way to speak faster. When you're

speaking if you think of each individual word, word by word by word, your speaking will usually be kind of

slow. And it will sound unnatural because you're speaking word by word by word by word. You have these strange breaks when you're speaking. That's quite normal for a lot of students because they studied in schools, they used textbooks. The breaks, when they stop, when they pause, they sound very strange to an American, to a British person. They sound kind of unnatural. Because they learned individual words, not phrases. We learn phrases. When do we pause? When do we have a break? Well

we break between phrases. That's what sounds natural.

So this will also increase your speaking speed. The more you study phrases the faster you will speak.
And also your speaking will sound more natural to native speakers, to Americans, to Canadians, to
Australians, etc. And that's very important. It will help other people understand you better.
So as you can see, there are a lot of very important benefits when you learn phrases instead of individual
words. So this is very powerful but so, so simple. How do you use it? It's easy. Every time you hear a
new word, every time you're reading and you see a new word, always write down the whole phrase.
Write down the other words that are with it. When you review, when you look at your notebook again and
you study a little bit...again you never study just the one word, always the whole group, always the
phrases. That's it. Very simple, very easy and yet super powerful. So do this every time that you
learn something new with English, alright?
When you do this you're going to speak faster, you're going to learn three, four, five times faster.
Everything will improve, even your grammar. Okay so that is all for today. That is all for Rule #1. We will
see you next time. Thank you and have a great day. Bye-bye.

دەستوری 1

سلاو، من ئەی‌جەی هۆگم یەکێک لە سەرپەرشتیارانی فێربوونی ئینگلیزی ڕاستی. ئێستا ئەمەوێ کەمێک زیاتر قسەتان لەگەڵ بکەم لە بارەی دەستوری ژمارە 1. دەستوری ژمارە 1 چییە؟ ئەمە فێربوونی گرێکانە نەک تاک ووشەکان. کەواتە بە دڵنیاییەوە گرێ چییە؟ گرێ کۆمەڵە ووشەیەکە دوو یان سێ یان زیاتر. کەواتە ئەمەیە دەستوری ژمارە 1. زۆر سادەو زۆر ئاسانە کە تۆ پێویستە فێری گرێکان ببی، گرێکان، گرێکان. جەخت بکە لەسەر گرێکان نەک لەسەر تاک ووشەکان. کەواتە ئەمە زۆر ئاسانە، ڕاستە؟ بەڵام زۆر کاریگەرە. وە ڕێگەم بدە پێتان بڵێم بۆچی کاریگەرە. لەبەرئەوەی من ئەزانم تۆ لەوانەیە فێری ئینگلیزی بووبی لە تێکستبووکی ئاساییەوە لە قوتابخانەی ئاساییدا. وە لەوانەیە تۆ زۆر تاک ووشەی ئینگلیزیت خوێندبێت، ڕاستە؟ لیستی ڤۆکابولەریت هەیە. ووشەیەک هەیە پاشان ماناکەی بە زمانی خۆت، وەرگێڕانەکەی. بۆیە ئەمە زۆر باش نییە، ئەوەی ئێمە ئەمانەوێ فێربوونی گرێکانە، کۆمەڵە ووشەیەک، وە چەند هۆکارێک هەیە بۆ ئەمە.

کە تۆ فێری گرێکان ئەبی، لە ڕاستیدا تۆ لە هەر جارێکدا کەمێک فێری ڕێزمان ئەبی. لەبەرئەوە ڕێزمان چییە؟ لە ڕاستیدا ڕێزمان ئەو شێوازەیە کە ووشەکان پێکەوە ئەڕۆن. ئەوەیە کە ئێمە ووشەکان چۆن پێکەوە دائەنێین و کام ووشانە پێکەوە ئەڕۆن، ڕاستە؟ بۆیە ئێمە ئەزانین he لەگەڵ goes ئەمانە پێکەوە ئەڕۆن، he goes to the store. ئێمە نالێین he go to the store. ڕاستە؟ بۆیە ئێمە دواتر فێرئەبین کە ئەمە he goes ە، he goes ە، he goes ە، ئەوە گرێ دروستەکەیە. تۆ پێویستت بەوە نییە ڕابردوو ڕانەبردوو بزانی. تۆ پێویستت بەوە نییە لە بارەی کەسی یەکەم و دووەم و سێیەمەوە بزانی. تۆ پێویستت بەوە نییە بیر لەم هەموو دەستوەی ڕێزمان بکەیتەوە. بەڵام ئەوەی پێویستە بیکەی ئەوەیە کە تەنها بزانی ئەم ووشانە پێکەوە ئەڕۆن. وە چۆن ئەمە ئەکەی؟ ئاسانترین ڕێگا ئەوەیە تەنها فێری گرێکان ببی. بۆیە کاتێک کە ووشەیەکی نوێ ئەدۆزیتەوە، شتێک کە بۆ تۆ نوێیە، هەمیشە ووشەکانی تریش کە لەگەڵی هاتووە لە دەفتەرەکەتدا بینوسە. هەموو ڕستەکە یان گرێکە بنوسە کە ئەو ووشەیەی تێدایە. زۆر زۆر گرنگە. وە پاشان تۆ

کەتێک پێداچوونەوەی ڤۆکابولەریەکانت ئەکەی، کاتێک کە دووبارە سەیری حفتەرەکەت ئەکەی، تۆ هەرگیز یەک ووشە ناخوێنی. تۆ هەمیشە پێداچوونەوەی هەموو گرێکە ئەکەیت و هەوڵ ئەدەی هەموو گرێکەت بیربکەوێتەوە. وە فێری مانای هەموو گرێکە ئەبی. کە تۆ ئەمە ئەکەی، بە دڵنیاییەوە فێری ڤۆکابولەرییەکی زۆر نەبی. وە هەروەها فێری هەندێک ڕێزمان ئەبی. بەڵام تۆ زیاتر بە شێوەیەکی سروشتی فێری ئەمە ئەبی. بەو شێوەیەی کە قسەکەری ڕەسەنی ئینگلیزی فێری ئەبن. بۆیە نەوە یەکێکە لە قازانجە گەورەکان کە فێری گرێکان ببی لەباتی تاک ووشەکان. ئەمە ڕێگایەکی زۆر زۆر سروشتییە بۆ باشترکردنی ڕێزمانەکەت و فێربوونی ڕێزمان. ئەمە تەنها ڕێگا نییە، ڕێگای تریش هەیە وە ئێمە لە بارەیانەوە قسە ئەکەین لە دەستورەکانی دواتردا. بەڵام بە دڵنیاییەوە ئەمە ڕێگایەکە کە زۆر کاریگەرە. شتێکی تری گرنگ لە بارەی فێربوونی گرێکانەوە، ئەمە خێراترە. ئێستا ئێمە زۆر لێکۆڵینەوەی خوێندنمان دەستکەوتووە. زانیاری زۆر هەیە لە بارەی ئەمەوە وە لە بارەی فێربوونی گرێکانەوەو فێربوونی تاک ووشەکانەوە. وە بۆمان دەرکەوتووە کاتێک کە تۆ فێری گرێکان ئەبی، کە جەخت لەسەر گرێکان ئەکەیتەوە، لە ڕاستیدا تۆ باشتر ئەبی دوو تا سێ تەنانەت تا پێنج جار خێراتر ئەبی بەهۆی بەکارهێنانی گرێکانەوە لەباتی تەنها تاک ووشەکان. کەواتە تۆ کاتێک ئەمە ئەکەی، دووبارە بۆچی ئەمە زۆر کاریگەرە؟ لەبەرئەوەی تۆ بە کۆمەڵ فێری ووشە ئەبی. ئەگەر تۆ ووشە بە ووشە بخوێنی، ووشەیەک پاشان ووشەیەک پاشان ووشەیەک، ئەمە سروشتی نییە ڕاستە؟ کاتێک کە ئێمە قسە ئەکەین، ووشە بە ووشە قسە ناکەین، ئێمە بە ووشەی بە کۆمەڵ قسە ئەکەین. ئێمە بە گرێکان قسە ئەکەین. وە لە ڕاستیدا ئەمە ئاوایە کە قسەکەری ڕەسەن، ئەمریکی و کەنەدی و بەریتانی، ئەمە ئاوایە کە ئێمە فێری ئینگلیزی ئەبین. ئێمە هەمیشە بە کۆمەڵ ووشە فێرئەبین نەک هەرگیز بە تاک. وە ئەمە ڕاستە بۆ منالّی بچوکیش. منالّی بچوک بە زۆری بە کۆمەڵ ووشەکان فێرئەبن، کۆمەڵە ووشەیەک. لەبەرئەوەیە کە زۆر بە خێرایی فێرئەبن. ئەوان یەک بە یەک ناخوێنن، ئەوان فێری هەموو کۆمەڵە ووشەکان ئەبن. لە سەرەتاوە ئەوان تەنها ئەزانن گرێکە مانای چییە. لەوانەیە هەموو تاک ووشەیەک نەزانن لە گرێکەدا بەڵام تێئەگەن لە هەموو مانای کۆمەڵەکە. بەڵام پاشان دواتر بە دڵنیاییەوە، کە فێری گرێی زیاتر ئەبن، دەست بە

تێگەشتن ئەکەن لە هەر تاک ووشەیەک هەروەها. ئەمە ڕێگایەکی زۆر خێراترە بۆ فێربوونی قۆکابولەرییەکی زۆر. وە هەروەها باشترین ڕێگایە بۆ قسەکردنی خێراتر. کاتێک کە قسە ئەکەی ئەگەر بیر لە هەر تاک ووشەیەک بکەیتەوە، ووشە بە ووشە، ئەوا قسەکردنەکەت ئاسایی بە جۆرێک هێواش ئەبێ. وە ناسروشتی دەرئەکەوێ لەبەرئەوەی تۆ ووشە بە ووشە بە ووشە قسە ئەکەی. چەند پچڕانێکی نامۆ ئەبێ کاتێک کە قسە ئەکەی. ئەوە تەواو ئاساییە بۆ زۆربەی خوێندکارەکان لەبەرئەوەی لە قوتابخانەدا خوێندوویانە، ئەوان تێکستبوکیان خوێندووە. پچڕانەکان، کاتێک کە ئەوەستن، کاتێک کە ئەیبڕن، ئەوە زۆر نامۆ دەرئەکەوێ بۆ ئەمریکییەک، بۆ کەسێکی بەڕیتانی. بە جۆرێک ناسروشتی دەرئەکەوێ، لەبەرئەوەی ئەوان فێری تاک ووشەکان بوون نەک گرێکان. ئێمە گرێکان فێرئەبین، کەی ڕائەوەستین؟ کەی پچڕانێکمان ئەبێ؟ باشە ئێمە لە نێوان گرێکاندا پچڕانمان ئەبێ، ئەوە ئەوەیە کە سروشتی دەرئەکەوێ. ئەمە خێرایی قسەکردنت زیادئەکات. تا زیاتر گرێکان بخوێنی خێراتر قسە ئەکەی. وە هەروەها قسەکردنت سروشتی تر دەرئەکەوێ بۆ قسەکەرە ڕەسەنەکان. بۆ ئەمریکییەکان، بۆ کەنەدییەکان، بۆ ئوستورالییەکان. وە ئەوە زۆر گرنگە. وە یارمەتی خەڵکی تر ئەدات کە باشتر لە تۆ تێبگەن. بۆیە وەک ئەبینی زۆر قازانجی گرنگ هەیە کاتێک کە فێری گرێکان ئەبی لەباتی تاک ووشەکان. بۆیە ئەمە زۆر کاریگەرە بەڵام زۆر زۆر ئاسانە. چۆن بەکاریئەهێنی؟ ئاسانە. هەر کاتێک کە ووشەیەکی نوی ئەبیستی، هەر کاتێک کە ئەخوێنیتەوە ووشەیەکی نوێ ئەبینی، هەمیشە هەموو گرێکە بنوسە. ووشەکانی تر بنوسە کە لەگەڵی هاتووە. کە پێداچوونەوە ئەکەی، کە دووبارە سەیری دەفتەرەکەت ئەکەی وە کەمێک ئەخوێنی... دووبارە هەرگیز تەنها یەک ووشە ناخوێنی. هەمیشە هەموو کۆمەڵەکە، هەمیشە هەموو گرێکان. ئەمە زۆر سادەیە، زۆر ئاسانە، زۆر کاریگەرە. بۆیە ئەمە بکە هەر کاتێک کە فێری شتێکی نوێی ئینگلیزی ئەبی، باشە؟ کاتێک کە ئەمە ئەکەی خێراتر قسە ئەکەی، سێ چوار پێنج جار خێراتر فێرئەبی. هەموو شتێک باشتر ئەبێ، تەنانەت ڕێزمانەکەت. باشە کەواتە ئەمە بەسە بۆ ئەمڕۆ. ئەمە بەسە بۆ دەستوری 1.

A story
Love or money

Chapter 1

The Clarkson family lived in the country near Cambridge. about half a mile from the nearest village and about a mile from the river. They had a big, old house with a beautiful garden, a lot of flowers and many old trees.
One Thursday morning in July, Jackie came in from the garden. She was a tall, fat woman, thirty years old. It was the hottest day of the year, but she wore a warm brown skirt and yellow shirt. She went in to the kitchen to get a drink of water. Just then the phone rang. Cambridge 1379. Jackie said.
Hello. This is Diane. I want to talk to Mother.
Mother isn't here, Jackie said. She's at the doctor's.
Why? What's wrong?
Nothing's wrong, Jackie said. Why are you telephoning? You are going to come this weekend? Mother wants everyone to be here.
Yes, I want to come, Diane said. I'm phoning because I have no money for the train ticket.
No money, Mother is always giving you money.
This phone call is very expensive, Diane said coldly. Tell Mother please. I need the money.
Jackie put the phone down. She took a cigarette from her bag and began to smoke. She felt angry because her sister always asked for money. Diane was twenty years old, the youngest in the family. She lived in London, in one room of a big house. She wanted to be a singer. She sang very well but she could never get work.
Jackie went back in to the kitchen and began to make some sandwiches. Just then the back door opened, and her mother came in.

It's very hot, Molly said. She took off her hat and put it down on the table. She was a tall, dark woman with beautiful eyes.
Two big, black dogs came in to the kitchen after her and ran across to her. She sat down and put her hands on their heads.
Jackie put the sandwiches on the table. Mother, she said, Diane phoned. She wants money for her train ticket.
Molly closed her eyes for a minute. then she stood up. This afternoon I want you to get the house ready for the weekend, she said. Oh, and please go to the village later and get my tablets.

بەندی 1

خێزانی کلارکسۆن لە کێڵگەیەك ئەژیان نزیکی کامبریج نزیکەی نیو میل لە نزیکترین گوندەوە وە نزیکەی میلێك لە ڕووبارەکەوە. خانوویەکی گەورەو کۆنیان هەبوو لەگەڵ باخچەیەکی جواندا، گوڵی زۆرو داری بە تەمەنی زۆر.
بەیانیەکی پێنج شەممە لە تەموزدا جاکی هاتە ژوورەوە لە باخچەکەوە. ئەو ژنێکی باڵا بەرزو قەڵەوو سی ساڵ بوو. ئەوە گەرمترین ڕۆژی ساڵەکە بوو بەڵام ئەو تەنورەیەکی قاوەیی گەرم و تیشێرتێکی زەردی لەبەردا بوو. ئەو ڕۆشت بۆ مەتبەخەکە بۆ ئاو خواردنەوە. هەر لەو کاتەدا تەلەفون جەڕەسی لێدا. کامبریج 1379، جاکی ووتی.
سلاو. من دیانام. ئەمەوێ قسە لەگەڵ دایکم بکەم.
دایکم لێرە نیە، جاکی ووتی. ئەو لای دکتۆرە.
بۆچی؟ چی بووە؟
هیچ نەبووە، جاکی ووتی. بۆچی تەلەفۆن ئەکەی؟ لە کۆتایی ئەم حەفتەیەدا دێیتەوە؟ دایکم ئەیەوێ هەموومان لێرە بین.

بەڵێ، ئەمەوێ بێمەوە، دیانا ووتی. تەلەفون ئەکەم چونکە هیچ پارەم نیە بۆ بلیتی شەمەندەفەر.

هیچ پارەت نیە، دایکم هەمیشە پارە ئەدا بە تۆ.

ئەم پەیوەندیە تەلەفونیە زۆر گرانە، دیانا ووتی بە ساردی. بە دایکم بڵێ تکایە. پارەم پێویستە.

جاکی تەلەفونەکەی داخستەوە. جگەرەیەکی لە جانتاکەی دەرهێناو دەستی بە کێشانی کرد. ئەو هەستی بە تورە بوون کرد لەبەرئەوەی خوشکەکەی هەمیشە داوای پارەی کردووە. دیانا تەمەنی بیست سالّ بوو، بچوکترینی خێزانەکە بوو. لە لەندەن ئەژیا لە ژووری خانوویەکی گەورەدا. ئەو ئەیویست ببێ بە گۆرانی بێژ. زۆر بە باشی گۆرانی ئەوت بەلّام هەرگیز نەیتوانیبوو ئیشێکی دەست بکەوێت.

جاکی ڕۆشتەوە بۆ مەتبەخەکەو دەستی بە دروستکردنی چەند لەفەیەک کرد. هەر لەو کاتەدا دەرگای دواوە کرایەوەو دایکی هاتە ژوورەوە.

زۆر گەرمە، مۆلی وتی. کلاّوەکەی داکەندو لەسەر مێزەکە داینا. ئەو ژنێکی باڵا بەرزو ئەسمەر بوو لەگەلّ دوو چاوی جواندا.

دوو سەگی ڕەشی گەورە هاتنە مەتبەخەکەوە لە دوای ئەو وە بە دەوری ئەودا ڕایان کرد. ئەو دانیشت و دەستی لەسەر سەری دانا.

جاکی لەفەکانی لەسەر مێزەکە دانا. دایکەو ئەو ووتی، دیانا تەلەفۆنی کرد. ئەو پارەی ئەوێ بۆ بلیتی شەمەندەفەر.

مۆلی چاوەکانی داخست بۆ دەقەیەک. پاشان هەستا. ئەم پاش نیوەڕۆیە ئەمەوێ خانووەکە ئامادە بکەن بۆ کۆتایی حەفتە، ئەو ووتی. ئۆھ، وە دواتر بڕۆ بۆ گوندەکە وە دەرمانەکانم بۆ بێنە.

Yes, mother, Jackie said.
Molly went to the door.
Mother, please wait a minute, Jackie said. Peter Hobbs came here this morning. He's very angry with you about that letter. He lost his job, you know. Why did you write to his office? He wants to talk to you about it.
Well I don't want to talk to him, Molly said. She opened the door.
But Mother, you don't understand. He's seventeen, and it was his first job. He's very, very angry. He says... he says he's going to kill you.
Molly didn't answer. She went out of the room and closed the door.

Chapter 2

It was seven o'clock on Saturday evening. Jackie stood at the window. A car drove slowly up to the front door and stopped. A tall man with white hair got out. It was Albert, the husband of Molly's sister.
Here's Uncle Albert, Jackie said. Always late.
She went out of the room and opened the front door. Albert came in and went at once to Molly.
Oh, dear. I'm very late. I am sorry, Albert said.
Fifty years old today. What a wonderful dress.
Molly did not smile. Thank you, Albert. We're all getting older. Tonight she wore a long black dress, and the two black dogs sat at her feet. Everyone is here now. Let's go in to dinner, she said.
Everyone stood up and went to the table.
The table looks nice, Jackie. What wonderful flowers, Diane said. She was a beautiful girl, with long black hair and dark blue eyes. She wore a long red dress.

Albert sat down next to Roger. Roger was Molly's son, her second child. He lived in Cambridge, in an expensive house.
Someone called Peter stopped me down the road, Albert said. Who is he? He's very angry with you, Molly.
That's Peter Hobbs, from the house across the road, Jackie said quickly. She looked across the table at Molly. He lost his job last week and he's angry with everyone.
It's Molly he doesn't like, Albert said.

بەڵێ دایکە، جاکی ووتی.
مۆلی پرۆشت بۆ لای دەرگاکە.
دایکە، تکایە دەقەیەک چاوەڕێکە، جاکی ووتی. پیتەر هابس هات بۆ ئێرە ئەم بەیانیە. ئەو زۆر لە تۆ تورەیە لە بارەی ئەو نامەیەوە. ئیشەکەی لە دەست داوە ئەزانی. بۆچی بۆ نوسینگەکەی ئەوت نوسی؟ ئەو ئەیەوێ قسەت لەگەڵ بکات لەو بارەیەوە.
باشە من نامەوێ قسە لەگەڵ ئەو بکەم، مۆلی ووتی. دەرگاکەی کردەوە.
بەڵام دایکە تۆ تێناگەی. ئەو حەڤدە ساڵەو ئەوە یەکەم ئیشی ئەو بوو. ئەو زۆر زۆر تورەیە. ئەو ووتی... ئەو ووتی تۆ ئەکوژێ.
مۆلی وەڵامی نەدایەوە. پرۆشتە دەرەوەی ژوورەکەو دەرگاکەی داخست.

بەندی 2

سەعات حەوت بوو ئێوارەی شەممە. جاکی لای پەنجەرەکەدا وەستا بوو. سەیارەیەک بە هێواشی هاتە لای دەرگاکەی پێشەوەو وەستا. پیاوێکی بالاّ بەرزی قژ سپی هاتە خوارەوە. ئەوە ئەلبێرت بوو مێردی خوشکەکەی مۆلی.
مامە ئەلبێرت لێرەیە، جاکی ووتی. هەمیشە دوانەکەوێ.
ئەو پرۆشتە دەرەوەی ژوورەکەو دەرگای پێشەوەی کردەوە. ئەلبێرت هاتە ژوورەوەو یەکەم جار پرۆشت بۆ لای مۆلی.

ئۆھ، ئازیزەکەم من زۆر دواکەوتم داوای لێبوردن ئەکەم، ئەلبێرت ووتی. پەنجا ساڵ ئەمڕۆ. چەند عەزیەکی جوانە.

مۆلی پێنەکەنی. سوپاس ئەلبێرت. هەموومان ئەچینە ساڵەوە. ئەم شەو عەزیەکی ڕەشی درێژی لەبەرکردبوو دوو سەگە ڕەشەکەش لای قاچیدا دانیشتبوون. ئێستا هەموو کەس لێرەیە. با بڕۆینە ژوورەوە بۆ نانی ئێوارە، ئەو ووتی.

هەموویان هەستان و ڕۆشتن بۆ سەر مێزەکە.

مێزەکە جوانە جاکی، ئەم گوڵانە چەند جوانن، دیانا ووتی. ئەو کچێکی جوان بوو قژی ڕەش و درێژو چاوەکانی شینی تۆخ بوون. عەزیەکی سووری درێژی لەبەرکردبوو.

ئەلبێرت لە تەنیشتی ڕۆگەرەوە دانیشت. ڕۆگەر کوڕی مۆلی بوو، دووەم منالّی ئەو بوو. لە کامبریج ئەژیا لە خانوویەکی گرانبەهادا.

کەسێك بە ناوی پیتەر ڕێی لێگرتم لە خوارەوەی ڕێگاکە، ئەلبێرت ووتی. ئەوە کێیە؟

ئەو زۆر لە تۆ تورە بوو مۆلی.

ئەوە پیتەر هابسی خانووی ناو ڕێگاکەیە، جاکی بە خێرایی ووتی. ئەو بە ناو مێزەکەدا سەیرێکی مۆلی کرد. ئەو حەفتەی پێشوو ئیشەکەی لە دەست داوە و زۆر تورەیە لە هەموو کەس.

ئەوە مۆلییە کە ئەو حەزی پێی نیە، ئەلبێرت ووتی.

Molly said nothing. Everyone began to eat.
How is Aunt Annie? Jackie asked.
She's much worse now, Albert said. She stays in bed all the time. She needs a nurse twenty four hours a day.
I am sorry, Molly said.
Albert stopped eating and looked at Molly. It's very difficult and very expensive, you know. Annie feels very unhappy because you don't visit her, Molly. She loves you very much. You are her little sister, you know.
Molly closed her eyes for a minute. I know that, Albert. I am fifty years old, but I am always her little sister. Well, we can talk about it later.

Albert laughed. Oh yes, we can talk later. It's always later with you, Molly. Always tomorrow. Never today.
Jackie watched her mother. Her mother was angry with Albert. Molly never liked talking about her sister Annie and she did not like visiting her because she was ill.
That's a beautiful dress, Diane. Is it new? Jackie asked.
Thank you, Jackie. Yes, it's new, and very expensive. I got it on Wednesday, Diane said. She smiled at Jackie.
All your things are expensive, Jackie said. She remembered the phone call on Thursday about the train ticket.
I don't like cheap things, Diane said. And I'm going to need more money soon. I want to go to America. Can you help me, Roger?
Oh no, Roger said. Nobody wants to help you, Diane. You don't like working, we all know that, but we all want you to get a job.
Diane laughed. It doesn't matter, Roger. I don't need your help. Mother always helps me. Mother loves me best. She suddenly smiled a quick, beautiful smile. But her eyes were cold.
Jackie looked at her mother. Molly's face was white. Jackie didn't understand. Was her mother afraid of Diane? Jackie wanted her mother to be happy today. Would you like some more meat, uncle Albert? Jackie asked. Roger, can you give everyone some more to drink?
Roger got up and began to give more wine to everyone. This is good wine, he said.
Molly smiled for the first time. Yes, your father loved this wine. He often drank it.
Yes, Albert said, and looked at Molly. Expensive, too.
Would you like to meet Mr. Briggs this weekend, Roger? Jackie asked quickly.

مۆلی هیچی نەووت. هەموویان دەستیان بە نان خواردن کرد.

پورە ئانی چۆنە؟ جاکی پرسیاری کرد.

ئێستا زۆر خراپترە، ئەلبێرت ووتی. لە جێگەدا کەوتووە هەموو کاتێ. ئەو بیست و چوار سەعات پێویستی بە پەرستارێکە.

بە داخەوە، مۆلی ووتی.

ئەلبێرت وازی لە نان خواردن هێناو سەیری مۆلی کرد. ئەوە زۆر سەخت و گرانە ئەزانی. ئانی زۆر هەست بە غەمباری ئەکات لەبەرئەوەی تۆ سەردانی ناکەی مۆلی. ئەو تۆی زۆر خۆشدەوێ. تۆ خوشکی بچوکی ئەوی ئەزانی.

مۆلی چاوەکانی داخست بۆ دەقەیەک. ئەوە ئەزانم ئەلبێرت. من پەنجا سالّم بەلاّم هەمیشە خوشکی بچوکی ئەوم. باشە ئەتوانین دواتر لەوبارەیەوە قسە بکەین.

ئەلبێرت پێکەنی. ئۆھ بەلّێ، دواتر ئەتوانین قسە بکەین. ئەمە هەمیشە بۆ دواترە لەگەلّ تۆ مۆلی. هەمیشە سبەینێ. هەرگیز ئەمرۆ نیە.

جاکی سەیری دایکی کرد. دایکی لە ئەلبێرت تورە بوو. مۆلی هەرگیز حەزی لە قسە کردن نەبوو لە بارەی ئانی خوشکیەوە وە حەزی نەئەکرد سەردانی بکات لەبەرئەوەی ئەو زۆر نەخۆش بوو.

ئەم عەزیە جوانە دیانا، نوێیە؟ جاکی پرسیاری کرد.

سوپاس جاکی. بەلّێ نوێیەو زۆر گرانە. چوار شەممە کڕیم، دیانا ووتی. بە جاکی پێکەنی.

هەموو شتەکانی تۆ گرانبەهان جاکی ووتی. ئەو بیری پەیوەندیە تەلەفۆنیەکەی پێنج شەممەی کەوتەوە لە بارەی بلیتی شەمەندەفەرەکەوە.

حەزم لە شتی هەرزان نیە، دیانا ووتی.وە بەم زووانە پارەی زیاترم پێویستە. ئەمەوێ بڕۆم بۆ ئەمریکا. ئەتوانی یارمەتیم بدەی ڕۆگەر؟

ئۆھ نەخێر، ڕۆگەر ووتی. کەس نایەوێ یارمەتی تۆ بدات دیانا. تۆ حەزت لە ئیشکردن نیە هەموومان ئەوە ئەزانین بەلاّم هەموومان ئەمانەوێ تۆ ئیشێک پەیدا بکەی.

دیانا پێکەنی. کێشە نیە پۆگەر. پێویستم بە یارمەتی تۆ نیە. دایکم هەمیشە یارمەتیم ئەدا. دایکم منی زۆر خۆشدەوێ. لە ناکاو پێکەنینێکی خێراو جوان. بەڵام چاوەکانی سارد بوون.

جاکی سەیری دایکی کرد. ڕووخساری مۆلی سپی هەڵگەڕا. جاکی تێنەگەشت. ئایا دایکی لە دیانا ئەترسا؟ جاکی ئەیویست ئەمڕۆ دایکی دڵخۆش بێت.

حەزت لە هەندێ گۆشتی زیاترە مامە ئەلبێرت؟ جاکی پرسیاری کرد. پۆگەر ئەتوانی هەندێك زیاتر بدەی بە هەمووان بۆ خواردنەوە؟

پۆگەر هەستاو شەرابی زیاتری دا بە هەمووان. ئەمە شەرابێکی باشە، ئەو ووتی.

مۆلی بۆ یەکەم جار پێکەنی. بەڵێ باوکت حەزی لەم شەرابە بوو. بەزۆری ئەیخواردەوە.

بەڵێ ئەلبێرت ووتی وە سەیری مۆلی کرد. هەروەها گرانیشە.

حەزدەکەی ئەم کۆتایی حەفتەیە بەڕێز بریگس ببینی پۆگەر؟ جاکی پرسیاری کرد بە خێرایی.

He's the new man at the farm. He wants to meet you.
Briggs? Briggs? Molly said, suddenly angry. Don't talk to me about that man. I don't like him. He wants half my garden for his farm. He needs more land, he says. I don't want him in my house. He's always dirty and he has bad teeth.
Jackie stood up and got her bag. Excuse me, I want a cigarette.
Cigarettes. Always a cigarette in your mouth, Molly said. I don't like it. Cigarettes aren't good for you.
Jackie began to smoke. She felt angry but she said nothing. She wanted her mother to be happy this evening, but it was very difficult.
Roger drank some more wine. Well, mother, perhaps Mr. Briggs is right. The garden is very big, you know, he said. It's a lot of work for you. The house is big, too. You are fifty now. You need to be more careful.

Roger, I don't need a nurse, you know. I work in the garden everyday, I feel happy there. Molly stood up. I know you all want my money. You come here for a free dinner; you don't want to see me. You don't love me. You want my house, and my money. Well, you can all wait. Nobody is getting more money from me, not before I die.
Don't say that, mother, Jackie cried.
Molly walked across the room to the door. I feel ill now. I'm going upstairs to bed.
Molly left the room. Nobody moved.
One day I'm going to kill that woman, Diane said quietly.
Roger looked at Diane but said nothing. Albert moved his head slowly up and down. Ill, she's angry, that's all, he said. Molly always gets angry about money. Why can't she be good to her sister? Annie's going to die soon. Molly knows that.
Jackie finished her cigarette and stood up. Would everyone like some coffee? Come in to the kitchen and let's drink it there.

ئەو پیاوێکی نوێیە لە کێڵگەکە. ئەیەوێ تۆ ببینێ.
بریگس؟ بریگس؟ مۆلی ووتی. لە ناکاو توڕە بوو. قسە لەگەڵ من مەکەن لە بارەی ئەو پیاوەوە. حەزم بە ئەو نیە. ئەو نیوەی باخچەکەی منی ئەوێ بۆ کێڵگەکەی. ئەو زەوی زیاتری ئەوێ، ئەو ئەڵێ. ئەوم ناوێ لە مااڵەکەمدا. ئەو هەمیشە پیس و دانەکانی پیسن.
جاکی هەستاو جانتاکەی هەڵگرت. بە یارمەتیتان جگەرەیەکم ئەوێ.
جگەرە. هەمیشە جگەرە لە ناو دەمتدا، مۆلی ووتی. حەزم لەوە نیە. جگەرە باش نیە بۆ تۆ.
جاکی دەستی بە جگەرە کێشان کرد. ئەو هەستی بە توڕە بوو کرد بەاڵم هیچی نەوت. ئەو ئەیویست دایکی دڵخۆش بێت ئەم ئێوارەیە بەاڵم ئەوە زۆر سەخت بوو.

ڕۆژەر شەرابی زیاتری خواردەوە. باشە دایکە لەوانەیە بەڕێز بڕیگس ڕاست بێت. باخچەکە زۆر گەورەیە ئەزانی. ئەو ووتی. ئەوە ئیشێکی زۆرە بۆ تۆ. خانووەکەش زۆر گەورەیە. تۆ ئێستا پەنجا ساڵی. پێویستە زیاتر ئاگات لە خۆت بێت.

ڕۆژەر پێویستم بە پەرستار نیە ئەزانی. ئیش لە ناو باخچەکەدا ئەکەم هەموو ڕۆژێ هەست بە دڵخۆشی ئەکەم لەوێ. مۆلی هەستا. ئەزانم ئێوە هەمووتان پارەی منتان ئەوێ. ئێوە هاتوون بۆ ئێرە بۆ نانی ئێوارە بە بەلاش ئێوە ناتانەوێ من ببینن. ئێوە منتان خۆشناوێ. ئێوە خانووەکەم و پارەکەمتان ئەوێ. باشە هەمووتان ئەتوانن چاوەڕی بکەن. هیچ کەسێ پارەی لە من دەست ناکەوێ پێش ئەوەی بمرم.

وا مەڵێ دایکە، جاکی گریا.

مۆلی بە ژوورەکەدا ڕۆشت بۆ لای دەرگاکە. هەست ئەکەم نەخۆشم ئێستا. ئەڕم بۆ قاتی سەرەوە بۆ جێگەی نوستن.

مۆلی ژوورەکەی بەجێهێشت. هیچ کەس نەجوڵا.

ڕۆژێك من ئەو ژنە ئەکوژم، دیانا بە هێمنی ووتی.

ڕۆژەر سەیری دیانای کرد بەڵام هیچی نەووت. ئەلبێرت سەری خۆی بە هێواشی بۆ سەرەوەو خوارەوە جوڵاند. نەخۆشە، ئەو تووڕەیە ئەمە هەموو شتێکە، ئەو ووتی.

مۆلی هەمیشە تووڕە ئەبێ لە بارەی پارەوە. بۆچی ئەو ناتوانێت بۆ خوشکەکەی باش بێت؟ ئانی بەم زوانە ئەمرێ. مۆلی ئەوە ئەزانێ.

جاکی جگەرەکەی تەواو کردو هەستا. ئایا هەمووتان حەزتان لە قاوەیە؟ وەرن بۆ مەتبەخ و با لەوێ بیخۆینەوە.

Chapter 3

Early next morning the house was quiet. Suddenly there was a cry from the room next to Roger's, his mother's room. Roger opened his eyes and looked at the clock. It was nearly seven o'clock. He got out of bed and opened the door quietly. At the same time the door of his mother's room opened and Diane came out. Her face was very white.
Roger, it's mother, I brought a cup of coffee for her and I found her dead. She's dead...dead in her bed, she cried.
Roger went quickly to the door of his mother's room and looked in. The window was open but the room was warm. Molly was on the bed, one hand under her head. Roger went across to the bed and put his hand on her arm. It was cold. On the little table next to the bed was a hot cup of coffee and an empty cup.
I'm going to call the doctor, Diane said.
She's dead, Roger said slowly. His face, too, was white. Mother is dead.
Diane walked across the room to the door. I'm going to phone the doctor, she said again.
Wait a minute, Roger called. Let's tell the family first.
Family, nobody loved mother, Diane went out and ran downstairs.
Roger slowly went downstairs after her and stood by the telephone.
Dr Pratt, this is Diane Clarkson. It's my mother, she's dead. Can you come quickly?

Diane put the phone down. It isn't true, Roger. Mother dead, daddy died last winter, and now mother. Diane began to cry.
Don't cry Diane, Roger said. Let's go upstairs and tell Uncle Albert and Jackie.
no, you tell them, nobody loved mother. You aren't sorry. Look at you. You want her money. That's all.
Roger suddenly wanted to hit Diane. Be quiet, he said. What about you? You didn't love mother. You wanted her money, too. Don't forget that.
It's true, Diane said. Oh, I can't stay in this house. I'm going out. I'm going to the river with the dogs.
No, Roger said. The doctor's coming and I want you here.
Diane said nothing. She went in to the kitchen and at once the dogs got up and came to her. Beautiful dogs. Daddy loved you and mother loved you. Now I'm going to love you. She opened the back door and went out with the dogs.
Roger didn't move. He stood by the telephone. It's true, he thought. I am happy about the money. I needed money, and now I'm rich. Things are going to be easier for me now. But mother...why didn't I love her more? And now she's dead. Slowly, Roger went back upstairs. He wanted to dress before Dr Pratt arrived.
Dr Pratt was a little fat man without much hair. He was the family doctor and he knew all the Clarkson family very well. He went upstairs at once and looked at Molly's body.

بەندی 3

بەیانی داهاتوو زوو خانووەکە بێدەنگ بوو. لە ناکاو دەنگی گریان هات لە ژوورەکەی تەنیشتی ژوورەکەی پۆگەرەوە، ژوورەکەی دایکی. پۆگەر چاوی کردەوەو سەیری سەعاتەکەی کرد. نزیکی سەعات حەوت بوو. لە ناو جێگا هاتە دەرەوەو دەرگاکەی کردەوە بە هێمنی. لە هەمان کاتدا دەرگای ژوورەکەی دایکی کرایەوەو دیانا هاتە دەرەوە. پووخساری زۆر سپی بوو بوو.

پۆگەر ئەوە دایکمە، کوپێك قاوەم بۆ بردو بینم ئەو مردووە. ئەو مردووە... لە ناو جێگەکەی خۆیدا مردووە، ئەو گریا.

پۆگەر بە خێرایی پۆشت بۆ لای دەرگای ژوورەکەی دایکی و سەیری ژوورەوەی کرد. پەنجەرەکە کرابووەوە بەڵام ژوورەکە گەرم بوو. مۆلی لە سەر جێگەکەی بوو دەستێك لە ژێر سەری دابوو. پۆگەر پۆشت بۆ لای جێگەکەو دەستی لە سەر قۆڵی ئەو دانا. ساردبوو. لە سەر مێزە بچوکەکەی تەنیشتی جێگەکە کوپێك قاوەی گەرم و کوپێکی بەتاڵی لێبوو.

من تەلەفۆن بۆ دکتۆر ئەکەم، دیانا ووتی.

ئەو مردووە، پۆگەر بە هێواشی ووتی. پووخساری ئەویش سپی هەڵگەڕا بوو . دایکم مردووە.

دیانا بە ناو ژوورەکەدا پۆشت بۆ لای دەرگاکە. من تەلەفۆن بۆ دکتۆر ئەکەم، ئەو ووتی دووبارە.

دەقەیەك چاوەڕێ بکە، پۆگەر بانگی کرد. با سەرەتا بە خێزانەکە بڵێین.

خێزان، کەس دایکمی خۆشنەویستووە، دیانا پۆشتە دەرەوەو پایکردە خوارەوە.

پۆگەر دوای ئەو بە هێواشی پۆشتە خوارەوەولای تەلەفونەکەدا وەستا.

دکتۆر پرات من دیانا کلارکسۆنم. ئەوە دایکم_ ئەو مردووە. ئەتوانی بە خێرایی بێیت؟

دیانا تەلەفۆنەکەی داخستەوە. ئەمە ڕاست نیە پۆگەر. دایکم مردووە. باوکم زستانی پێشوو مرد، وە ئێستا دایکم. دیانا دەستی بە گریان کرد.

مەگری دیانا، ڕۆگەر ووتی. با بڕۆینە سەرەوەو بە مامە ئەلبێرت و جاکی بڵێین.
نەخێر. پێیان ئەڵێی. کەس دایکمی خۆشنەویستووە. تۆ دڵگران نیت. سەیری تۆ کە. تۆ پارەکەی ئەوت ئەوێ. ئەوە هەموو شتێکە.
ڕۆگەر لە ناکاو ویستی لە دیانا بدات. بێدەنگ بە، ئەو ووتی. ئەی تۆ؟ تۆ دایکمت خۆشنەویستووە. تۆش پارەی ئەوت ئەویست. ئەمە لە بیر نەکەی.
نەوە ڕاستە، دیانا ووتی. ئۆھ، ناتوانم لەم خانووە بمێنمەوە. ئەڕۆمە دەرەوە. ئەڕۆم بۆ لای ڕووبارەکە لەگەڵ سەگەکان.
نەخێر، ڕۆگەر ووتی. دکتۆرەکە دێت وە ئەمەوێ تۆ لێرە بیت.
دیانا هیچی نەووت. ڕۆشت بۆ مەتبەخەکەو یەکەم جار سەگەکان هەستان و هاتن بۆ لای ئەو. سەگە جوانەکان باوکم ئێوەی خۆشئەویست وە دایکم ئێوەی خۆشئەویست. نیستاش من ئێوەم خۆشئەوێ. ئەو دەرگاکەی دواوەی کردەوەو ڕۆشتە دەرەوە لەگەڵ سەگەکان.
ڕۆگەر نەجوڵا. لای تەلەفۆنەکەدا وەستابوو. ئەمە ڕاستە، ئەو بیری کردەوە. من دڵخۆشم لە بارەی پارەکەوە. پێویستم بە پارەیە وە ئێستا من دەوڵەمەندم. هەموو شتەکان بۆ من ئاسانتر ئەبێ ئێستا. بەڵام دایکم بۆچی ئەوم زیاتر خۆشنەدەویست؟ وە ئێستا ئەو مردووە. بە هێواشی ڕۆگەر ڕۆشتەوە بۆ سەرەوە. نەیویست خۆی بگۆڕێ پێش ئەوەی دکتۆر پرات بگات.
دکتۆر پرات پیاوێکی بچوکی قەڵەو بوو قژی زۆر نەبوو. ئەو دکتۆری خێزانەکە بوو وە هەموو خێزانی کلارکسۆنی زۆر بە باشی ئەناسی. ئەو یەکەم جار ڕۆشتە سەرەوەو سەیری جەستەی مۆلی کرد.

He looked carefully at the cup of coffee and the empty cup on the table next to her bed. I'm sorry Roger, he said. Where's Diane? She phoned me.
She went out with the dogs, Roger said. She was angry with me... angry with everyone.
Dr Pratt said nothing for a minute. This is going to be very difficult. I'm going to phone the police, Roger. Police Why? What's wrong?

I don't know. Your mother wasn't ill. I saw her on Thursday and she was very well. Why did she die? I don't understand. I want to find out.

Roger went across to the window and looked out at the garden. It was a beautiful summer morning. The sky was blue and the garden was green. It was all very quiet. His mother loved this garden. But Tom Briggs wanted the garden. And Roger wanted the garden, too. Roger felt worse and worse.

Your mother took sleeping tablets, Dr Pratt said. Did you know? On Thursday she had a new bottle of tablets, but I can't find it here in her room.

I didn't know, Roger said. Very well. Let's go downstairs and you can phone the police.

Roger went in to the kitchen and made some coffee. Just then Diane came in with the dogs.

Roger, she said. Look, I'm sorry. I was angry and said some angry things.

It doesn't matter, Roger said. Here you are, have some coffee. Dr Pratt is phoning the police. Did you know mother took sleeping tablets? Well, the bottle is not in her room.

What? I don't understand. Diane took the coffee and began to drink. Her eyes looked big and dark.

Just then Dr Pratt came in to the kitchen. They are coming at once, he said. Diane, I'm sorry about your mother.

Dr Pratt, I want to tell you about last night. Everyone was very angry...

Be quiet, Roger said quickly.

Diane never thinks before she opens her mouth, he thought angrily.

Diane didn't look at Roger. Last night mother went to bed early because everyone...

Don't tell me, Dr Pratt said. You can tell the police.

Roger's face went red. Suddenly he felt afraid. The police are going to talk to everyone, and ask questions, he

thought. And they are going to want answers. It's going to be very difficult. He finished his coffee and stood up.

ئەو بە وورپایی سەیری کوپە قاوەکەو کوپە بەتاڵەکەی سەر مێزەکەی کرد لە تەنیشتی جێگەکەوە.

بە داخەوە پۆگەر، ئەو ووتی. دیانا لە کوێیە؟ تەلەفۆنی بۆ کردم.

ئەگەڵ سەگەکان پۆشتۆتە دەرەوە، پۆگەر ووتی. ئەو لە من تورە بوو... لە هەموو کەس تورە بوو.

دکتۆر پرات هیچی نەووت بۆ دەقەیەک. ئەمە زۆر سەخت ئەبێ. من تەلەفۆن بۆ پۆلیس ئەکەم، پۆگەر.

پۆلیس، بۆچی؟ چی بووە؟

نازانم. دایکت نەخۆش نەبوو. من پێنج شەممە ئەوم بینی وە ئەو زۆر باش بوو. بۆچی مرد؟ تێناگەم. ئەمەوێ بۆم دەربکەوێ.

پۆگەر پۆشت بۆ لای پەنجەرەکەو سەیری باخچەکەی کرد. بەیانیەکی جوانی هاوین بوو. ئاسمان شین و باخچەکە سەوز بوو. هەمووی زۆر هێمن بوو. دایکی ئەم باخچەیەی خۆشدەویست. بەڵام تۆم بریگس باخچەکەی ئەویست. وە پۆگەریش باخچەکەی ئەویست. پۆگەر هەستی بە خراپترو خراپتر کرد.

دایکتان حەبی خەوی خواردووە، دکتۆر پرات ووتی. ئەتزانی؟ ئەو پێنج شەممە شووشەیەکی نوێ دەرمانی هەبوو بەڵام ناتوانم لێرە بیدۆزمەوە لە ژوورەکەی ئەو.

نەمزانیوە، پۆگەر ووتی. زۆر باشە. با بڕۆینە خوارەوە وە ئەتوانی تەلەفۆن بکەی بۆ پۆلیس.

پۆگەر پۆشت بۆ مەتبەخ و قاوەی دروست کرد. هەر لەو کاتەدا دیانا لەگەڵ سەگەکاندا هاتە ژوورەوە.

پۆگەر، ئەو ووتی. گوێبگرە داوای لێبوردن ئەکەم. من تورە بووم و هەندێ شتی تورەییم ووت.

کێشە نیە پۆگەر ووتی. ئەوەتا هەندێ قاوە بخۆ. دکتۆر پرات تەلەفۆن بۆ پۆلیس ئەکات. ئەتزانی دایکم حەبی خەوی خواردووە؟ باشە شووشەکەی لە ژوورەکەی ئەو نیە.

چی؟ تێناگەم.دیانا قاوەکەی هەڵگرت و دەستی بە خواردنەوەی کرد. چاوەکانی زەق و تاریك بوو. هەر لەو کاتەدا دکتۆر پرات هاتە مەتبەخەکەوە. ئەوان دێن یەکم جار، ئەو ووتی. دیانا دڵگرانم لە بارەی دایکتەوە.

دکتۆر پرات ئەمەوێ پێتبڵێم لە بارەی دوێنێ شەوەوە. هەموو کەس زۆر تۆپە بوو... بێدەنگ بە، پۆگەر ووتی بە خێرایی.

دیانا هەرگیز بیر ناکاتەوە پێش ئەوەی دەمی بکاتەوە، ئەو بیری کردەوە بە تۆپەیی.

دیانا سەیری پۆگەری نەکرد. دوێنێ شەو دایکم زوو پۆشت بۆ خەوتن چونکە هەموو کەس...

بە من مەڵێ، دکتۆر پرات ووتی. ئەتوانی بە پۆلیس بڵێی.

پرووخساری پۆگەر سور هەڵگەرا. لە ناکاو هەستی بە ترس کرد. پۆلیس قسە لەگەڵ هەموو کەس ئەکەن وە پرسیار ئەکەن، ئەو بیری کردەوە. وە وەڵامیان ئەوێ. ئەمە زۆر سەخت ئەبێ. قاوەکەی تەواو کردو هەستا.

I'm going upstairs, he said. I'm going to tell Uncle Albert and Jackie about mother... and about the police.

من ئەڕۆمە سەرەوە، ئەو ووتی. بە مامە ئەلبێرت و جاکی ئەڵێم لەبارەی دایکمەوە... وە لە بارەی پۆلیسەوە.

Chapter 4

The police arrived very quickly. There were a lot of them. Some of them with cameras went upstairs to Molly's room. Two detectives talked to Dr Pratt in the kitchen. The family waited in the sitting room. It was a hot day again and the windows were open. The dogs sat quietly at Diane's feet. Nobody talked. Jackie smoked. They waited for a long time. Suddenly the door opened and the two detectives came in.

Good morning. I am Detective Inspector Walsh and this is Sergeant Foster. The Inspector did not smile. He was a big man in an old black suit and a black hat and coat. He wore a coat because he always felt cold. Last night someone put sleeping tablets in Mrs. Clarkson's hot milk. We are going to question everybody, and we need a room, please.

Roger stood up. I'm Roger Clarkson. You can have my father's old office. Come with me, it's a long here. The office was not a very big room, but there was a table and three or four chairs. Roger opened the window.

I would like to talk first to your uncle, Albert king, Inspector Walsh said. He took off his hat and coat and sat down behind the table.

Of course, said Roger and left the room.

Sergeant Foster waited by the door. He was a very tall young man with black hair and a nice smile. He was not very happy this morning because he usually played tennis on Sunday mornings. He was one of the best players at the Cambridge Tennis club.

Albert came in and sat down.

I'm going to ask some questions, Mr. King, the inspector said, and sergeant Foster is going to write it all down.

Albert looked at his feet. Yes, yes. It's your job. I know that.

Tell me about last night, inspector Walsh asked quietly. You were angry with Mrs. Clarkson.

Albert looked at inspector Walsh for the first time.

Yes, I was. Everyone was angry. Roger was angry. Diane wanted money to go to America.

بەندی 4

پۆلیس زۆر بە خێرایی گەشت. ئەوان زۆر بوون. هەندێکیان بە کامێراوە پۆشتنە سەرەوە بۆ ژوورەکەی مۆلی. دوو پۆلیس قسەیان لەگەڵ دکتۆر پراتدا کرد لە مەتبەخەکە. خێزانەکە لە ژوری دانیشتن چاوەڕێیان ئەکرد. پۆژێکی گەرم بوو دووبارە وە پەنجەرەکان کراوە بوون. سەگەکان بە هێمنی لای پێی دیناوە دانیشتبوون. کەس قسەی نەئەکرد. جاکی جگەرەی ئەکێشا. بۆ ماوەیەکی زۆر چاوەڕێیان کرد. لە ناکاو دەرگاکە کرایەوەو دوو پۆلیسەکە هاتنە ژوورەوە.

بەیانیتان باش. من پۆلیسی پشکنەر والّش وە ئەمەش عەریف فۆستەرە. پشکنەرەکە پێنەئەکەنی. پیاوێکی کەتە بوو قاتێکی ڕەشی کۆن و کلاوێکی ڕەش و چاکەتی لەبەردا بوو. چاکەتی لەبەر کردبوو چونکە هەمیشە هەستی بە سەرما ئەکرد. دوێنێ شەو کەسێك حەبی خەوی کردۆتە ناو شیرە گەرمەکەی بەڕێز کلارکسۆنەوە. ئێمە پرسیار لە هەموو کەس ئەکەین وە ژوورێکمان پێویستە تکایە.

پۆگەر هەستا. من پۆگەر کلارکسۆنم. ئەتوانن نوسینگە کۆنەکەی باوکم بەکاربهێنن. وەرن لەگەڵم لێرەوەیە. نوسینگەکە ژورێکی زۆر گەورە نەبوو بەڵام مێزێك و سێ یان چوار کورسی لێبوو. پۆگەر پەنجەرەکەی کردەوە.

حەز ئەکەم سەرەتا قسە لەگەڵ مامت ئەلبێرت کینگ بکەم، پشکنەر والّش ووتی. ئەو کلاوەکەیی و چاکەتەکەی داکەند و لە پشت مێزەکەوە دانیشت.

بە دڵنیاییەوە، پۆگەر ووتی و ژوورەکەی بەجێهێشت.

عەریف فۆستەر لای دەرگاکەوە چاوەڕێی ئەکرد. پیاوێکی زۆ باڵا بەرزو گەنج بوو قژی ڕەش و زەردەخەنەیەکی جوانی هەبوو. ئەو بەیانیە زۆر دڵخۆش نەبوو لەبەرئەوەی ئەو هەمیشە لە بەیانی یەك شەممەدا یاری تێنسی ئەکرد. ئەو یەکێك بوو لە باشترین یاریزانەکانی یانەی تێنسی کامبریج.

ئەلبێرت هاتە ژوورەوەو دانیشت.

مـ هەندێ پرسیار ئەکەم بەڕێز کینگ، پشکنەرەکە ووتی، وە عەریف فۆستەر هەمووی ئەنوسێتەوە.

تەلبێرت سەیری پێیەکانی خۆی کرد. بەڵێ بەڵێ ئەوە ئەرکی ئێوەیە. ئەمە ئەزانم.

بە بارەی دوێنێ شەوەوە پێم بڵێ، پشکنەر وانش پرسیاری کرد بە هێمنی. ئێوە تووڕە بوون لە بەڕێز کلارکسۆن.

تەلبێرت بۆ یەکم جار سەیری پشکنەر وانشی کرد. بەڵێ وابوو. هەموو کەس تووڕە بوو. ڕۆگەر تووڕە بوو. دیانا پارەی ئەویست تا بڕوات بۆ ئەمریکا.

Then there's a man called Tom Briggs...he wants half the garden for his farm. Molly was a rich woman. I need money because my wife Annie, Molly's sister, is very ill. I told Molly this.

What happened next?

Well, Molly was angry with everyone and went upstairs. We went in to the kitchen for coffee. Jackie wanted everyone to go up and say good night to Molly. She lives here with Molly so she wanted Molly to be happy. At first Roger said no. he was angry and didn't want to see his mother.

And did you see Molly in her room?

Yes. I was tired and I went upstairs first. I went to Molly's room and asked her for money again. But no, there was no money for her sister. Albert stopped and put his hand over his eyes.

Inspector Walsh watched Albert for a minute. Did you here noise after you went to bed?

Everyone went in to Molly's room to say good night, I think. Later, I heard someone... He or she went downstairs. That was about midnight.

Very well, Mr. King. Thank you, you can go now. Albert left the room.

Inspector Walsh put his hands behind his head.

What time is it? I'm hungry. We're learning a lot, but I need some coffee.

Shall I go to the kitchen? Sergeant Foster asked.
Oh, no. Later. Let's see Jackie Clarkson next.
Jackie came in and sat down. She looked down at her hands and said nothing.
We found the empty bottle of your mother's sleeping tablets in Diane's room, the inspector said suddenly. Then he waited. Jackie's face didn't change and she said nothing. tell me, did your mother get her tablet from the shop in the village?
Yes. my mother usually took a sleeping tablet every night so she needed a lot of tablets. Sometimes she got them from the shop, sometimes I did. On Thursday, I asked Peter Hobbs to get them. He lives in the house across the road, and he often goes to the village on his bicycle.
I see. Your mother wanted to stay in this house. How about you? Did you want to move?
Jackie looked up for a minute and then down at her hands again. This is my mother's house. I loved my mother. She was good to me.
Did you see your mother in her room last night?

پاشان پیاوێك هەیە ناوی تۆم بریگسە... نیوەی باخچەکەی ئەوێ بۆ کێڵگەکەی. مۆلی ژنێکی دەوڵەمەند بوو. پارەم پێویستە چونکە ژنەکەم ئانی... خۆشکی مۆلی... زۆر نەخۆشە. ئەمەم بە مۆلی ووت.

چی ڕووی دا پاشان؟

باشە مۆلی تۆڕە بوو لە هەمووان و ڕۆشتە سەرەوە. ئێمە ڕۆشتین بۆ مەتبەخ بۆ قاوە. جاکی ئەیویست هەمووان بڕۆنە سەرەوەو شەو شاد لە مۆلی بکەن. ئەو لێرە ئەژی لەگەڵ مۆلی بۆیە ئەیویست مۆلی دڵخۆش بێت. سەرەتا ڕۆگەر ووتی نەخێر. ئەو تۆڕە بوو وە نەیئەویست دایکی ببینێ.

وە تۆ مۆلیت بینی لە ژوورەکەی؟

حەی ماندوو بووم و سەرەتا ڕۆشتمە سەرەوە. ڕۆشتم بۆ ژوورەکەی مۆلی و دووبارە - ی پارەم لێکردەوە. بەڵام نەخێر هیچ پارە نەبوو بۆ خوشکەکەی. ئەلبێرت وەستاو حەستی خستە سەر چاوەکانی.

چکنەر والش سەیری ئەلبێرتی کرد بۆ دەقەیەک. گوێت لە دەنگە بوو دوای سەردی ڕۆشتی بۆ خەوتن؟

هەمووان ڕۆشتن بۆ ژوورەکەی مۆلی تا پێی بڵێن شەو شاد، پێم وایە. دواتر گوێم لە کەسێک بوو... ئەو (بۆ کوڕ) یان ئەو (بۆ کچ) ڕۆشتە خوارەوە. نزیکی نیوە شەو بوو.

ڕۆر باشە بەڕێز کینگ. سوپاس تۆ ئەتوانی بڕۆی ئێستا. ئەلبێرت ژوورەکەی هەجێهێشت.

چکنەر والش دەستەکانی لە پشت سەری دانا. سەعات چەندە؟ من برسیمە. زۆر نیرئەبین بەڵام پێویستم بە قاوەیەکە.

سڕۆم بۆ مەتبەخ؟ عەریف فۆستەر پرسیاری کرد. ئۆە نەخێر. دواتر. با جاکی کلارکسۆن ببینین دواتر.

جاکی هاتە ژوورەوەو دانیشت. ئەو سەیری خوارەوەی کرد بۆ دەستەکانی و هیچی نەوت.

نێمە شووشەی بەتاڵی حەبی خەوەکەی دایکتمان لە ژوورەکەی دیانا دۆزیەوە، پشکنەرەکە ووتی لە ناکاو. پاشان چاوەڕێی کرد. ڕووخساری جاکی نەگۆڕاو هیچی نەووت. پێم بڵێ دایکی تۆ دەرمانەکانی لە دووکانی گوندەکە ئەکڕی؟

بەڵێ. دایکم هەمیشە حەبێکی خەوی ئەخوارد هەموو شەوێ بۆیە پێویستی بە حەبی زۆر بوو. هەندێ جار ئەو ئەیکڕی لە دووکانەکەو هەندێ جار من. ڕۆژی پێنج شەممە داوام لە پیتەر هابس کرد تا بیانکڕێ. ئەو لە خانووی ناو ڕێگاکەدا ئەژی وە بەزۆری نەچێ بۆ گوندەکە بە پاسکیلەکەی.

تێنێگەم. دایکت ئەیویست لەم خانووەدا بمێنێتەوە. ئەی تۆ؟ تۆ ئەتویست بڕۆن؟

جاکی سەیری سەرەوەی کرد بۆ دەقەیەک و پاشان بۆ خوارەوە سەیری دەستەکانی کرد دووبارە. ئەمە خانووی دایکمە. من دایکم خۆشدەویست. ئەو باش بوو بۆ من.

تۆ دایکت بینی لە ژوورەکەی دوێنێ شەو؟

Yes, everyone did. Diane made hot milk and took it to mother. She usually drank a cup of hot milk before she slept.
Inspector Walsh put his hands behind his head. Jackie was very quiet. What did your mother say? He asked again.
She wanted to go downstairs again. She remembered the dogs, she wanted to get some dinner for them. I went to my room and she went downstairs.
What time was this?
I don't remember. About midnight, I think.
And the cup of hot milk?
It was on the table by her bed.
Did you need your mother's money?
No, Inspector. Money is not important to me. There are more important things, Jackie said quietly.
Well, your uncle Albert wanted money. Tom Briggs wanted the garden. You wanted nothing?
Jackie finished her cigarette and looked up at the inspector. Her eyes were suddenly angry. Don't forget Peter Hobbs. He lost his job because of my mother. He wanted to kill her, you know. And what about Diane? You found the empty bottle in her bag.
Inspector Walsh listened carefully. We are going to question everyone, Miss Clarkson.
Jackie said nothing for a minute. Would you like some sandwiches and coffee, inspector?
Ah, Yes, please. Inspector Walsh said warmly. I would like sandwiches and coffee very much.
Jackie left the room. Inspector Walsh thought about her. Why was she suddenly angry? The room was quiet.

بەڵێ، هەمووان بینییان. دیانا شیرێکی گەرمی کردو بردی بۆ دایکم.ئەو هەمیشە کوپێك شیری گەرمی ئەخوارد پێش ئەوەی بخەوێ.

پشکنەر والّش دەستەکانی لە پشت سەری دانا. جاکی زۆر بێدەنگ بوو. دایکت چی ووت؟

حەکی جانتاکەی کردەوەو بۆ جگەرە گەڕا. ئەتوانم جگەرە بکێشم؟

ـە دڵنیاییەوە. ئەمە ماڵی ئێوەیە، پشکنەر والّش ووتی. سەیری جاکی کرد. دایکت چی ووت؟ دوبارە پرسیاری کرد.

ـەو ئەیویست دووبارە بڕواتە خورەوە. بیری سەگەکانی کەوتەوە، ویستی نانی ئێوارەیان بۆ ببات. من ڕۆشتم بۆ ژوورەکەم و ئەو ڕۆشتە خوارەوە.

ـەوە چ کاتێك بوو؟

ـە بیرم نیە. نزیکەی نیوە شەو پێم وایە.

وە کوپە شیرە گەرمەکە؟

ـەسەر مێزەکە بوو لە تەنیشتی جێگەکەیەوە.

تۆ پێویستت بە پارەی دایکت بوو؟

ـەخێر پشکنەر. پارە لای من گرنگ نیە. شتی گرنگ تر هەیە، جاکی ووتی بە هێمنی.

باشە مامت پارەی ویستووە. تۆم بریگس باخچەکەی ویستووە. تۆ هیچت ـەویستووە؟

جاکی جگەرەکەی تەواو کردو سەیری پشکنەرەکەی کرد. چاەکانی لە ناکاو توڕە بوون. پیتەر هابس لەبیر نەکەی. ئیشەکەی لە دەست داوە بەهۆی دایکمەوە. ئەو ـەیویست بیکوژێ ئەزانی.ئەی دیانا؟ ئێوە شوشە بەتاڵەکەتان لە جانتاکەی ئەودا دۆزیوەتەوە..

پشکنەر والّش بە ووریایی گوێی گرتبوو. ئێمە پرسیار لە هەمووان ئەکەین بەڕێز کلارکسۆن.

جاکی هیچی ـەووت بۆ دەقەیەك. حەزت لە هەندێ لەفەو قاوەیە پشکنەر؟

ـۆە بەڵێ تکایە، پشکنەر والّش بە گەرمی ووتی. زۆر حەزم لە لەفەو قاوەیە.

جاکی ژوورەکەی بەجێهێشت. پشکنەر والّش بیری لەو کردەوە. بۆچی ئەو لە ناکاو توڕە بوو؟ ژوورەکە بێدەنگ بوو.

Chapter 5

After the coffee and sandwiches, inspector Walsh called Roger Clarkson to the office. Roger came in and sat down. The inspector began at once.
Now, Mr. Clarkson. Why was your mother angry with you last night?
This house is very big, Roger said. It was a lot of work for mother. I wanted her to move. But no, she loved this house and garden. She didn't want to move.
Tell me about your job, Mr. Clarkson. Your mother is dead and now you are rich. Do you need money?
Roger's face was suddenly afraid. What are you saying? I didn't kill my mother
I need money, that's true. A friend and I want to build ten houses here, in this garden. We can get a lot of money for them. So I wanted mother to sell this house. It's true. But Mr. Briggs wanted half the garden, too. You know, for his farm.
Inspector Walsh moved a pencil on the table. Tell me, what happened upstairs? You went to your mother's room?
Yes, I did. I wanted to say goodnight to my mother.
Did you talk about the house again?
Yes, I did. Again, she said no. She loved the house and didn't want to sell it.
Inspector Walsh watched Roger for a minute. I see. We found the empty bottle of sleeping tablets, Mr. Clarkson, in Diane's room.
Roger's face didn't change. Oh? Someone put them there. Diane didn't kill my mother, I know that. She found the body.
Very well. I would like to see Diane next.
Roger got up and left the room.

Inspector Walsh stood up and put his hands in his pockets He went to the window and looked out at the trees. Why was Roger Clarkson afraid? Was it important? He looked at sergeant Foster.

Tomorrow morning go to Mr. Clarkson's office, you have the name, he said. Ask some questions about him, about his job, friends, money.

Sergeant Foster wrote it down. Yes, inspector.

A good day for tennis, sergeant? Sergeant Foster laughed Don't say that. It's not easy, you know. I don't like sitting here looking at the sun. Diane came in to the room and sat down. She looked at Sergeant Foster and smiled. I saw you at the Tennis Club last month, I think. You play very well.

Sergeant Foster's face went red. Inspector Walsh looked at him. Oh yes. A fast and exciting player is Sergeant Foster.

Diane smiled again at Sergeant Foster and his face went redder.

Well, Miss Clarkson, inspector Walsh said, I want you to talk about last night.

Diane stopped smiling. Oh, I can talk about last night. I can't stop talking about it. We were all angry. Mother went to bed early and I made hot milk for her. We were all in the kitchen, and Peter Hobbs came in. He nearly broke the back door down. Diane stopped.

بەندی 5

دوای قاوەو لەفە پشکنەر وانش بانگی پۆگەر کلارکسۆنی کرد بۆ نوسینگەکە. پۆگەر هاتە ژوورەوەو دانیشت. پشکنەرەکە یەکەم جار دەستی پێکرد.

ئێستا بەڕێز کلارکسۆن بۆچی دایکت لە ئێوە تورە بوو دوێنێ شەو؟

ئەم خانووە زۆر گەورەیە، پۆگەر ووتی. ئیشێکی زۆری تێدایە بۆ دایکم. ئەمویست بیگوازێتەوە. بەڵام نەخێر ئەو ئەم خانووەو باخچەکەی خۆشئەویست. ئەو نەیئەویست بیگوازێتەوە.

پێم بڵێ لە بارەی ئیشەکەتەوە بەڕێز کلارکسۆن. دایکت مردووەو ئێستا تۆ دەوڵەمەندی. پارەت پێویستە؟

ڕووخساری ڕۆگەر لە ناکاو ترسا. تۆ چی ئەڵێی؟ من دایکم نەکوشتووە.

پارەم پێویستە ئەوە ڕاستە. من و هاوڕێیەک ئەمانەوێ دە خانوو دروست بکەین لێرە لەم باخچەیە. ئەتوانین پارەیەکی زۆر پەیدا بکەین بۆیان. بۆیە ئەمویست دایکم ئەم خانووە بفرۆشێت. ئەوە ڕاستە. بەڵام بەڕێز بریگسیش نیوەی باخچەکەی ئەویست ئەزانی بۆ کێڵگەکەی.

پشکنەر والش قەڵەمێکی ئەجوڵاند لەسەر مێزەکە. پێم بڵێ چی ڕوویدا لە سەرەوە؟ تۆ ڕۆشتی بۆ ژوورەکەی دایکت؟

بەڵێ ڕۆشتم. ویستم بە دایکم بڵێم شەو شاد.

لە بارەی خانووەکەوە دووبارە قسەت کرد؟

بەڵێ کردم. دووبارە ئەو ووتی نەخێر. ئەو خانووەکەی خۆشدەویست و نەیدەویست بیفرۆشێت.

پشکنەر والش سەیری ڕۆگەری کرد بۆ دەقەیەک . تێنێگەم. ئێمە شوشەی بەتاڵی حەبی خەوەکەمان دۆزیەوە بەڕێز کلارکسۆن لە ژورەکەی دیانا.

ڕووخسای ڕۆگەر نەگۆڕا ئۆھ؟ کەسێک لەوێ دایناوە. دیانا دایکمی نەکوشتووە من ئەزانم.

ئەو جەستەی دۆزیەوە.

زۆر باشە. ئەمەوێ دیانا ببینم دواتر.

ڕۆگەر هەستاو ژوورەکەی بەجێهێشت.

پشکنەر والش هەستاو دەستەکانی خستە گیرفانی. ڕۆشت بۆ لای پەنجەرەکەو سەیری دارەکانی کرد لە دەرەوە. بۆچی ڕۆگەر کلارکسۆن ترسا؟ ئەوە گرنگ بوو؟ ئەو سەیری عەریف فۆستەری کرد.

سبەی بەیانی بڕۆ بۆ نوسینگەکەی بەڕێز کلارکسۆن ناوەکەت هەیە، ئەو ووتی. چەند پرسیارێک لە بارەی ئەوەوە بکە لە بارەی ئیشەکەی و هاوڕێکانی و پارەوە.

عەریف فۆستەر نوسیەوە. بەڵێ پشکنەر.

ڕۆژێکی باش بۆ تێنس عەریف؟

ـــیف فۆستەر پێکەنی. وا مەڵێ. ئەوە ئاسان نیە ئەزانی. حەزناکەم لێرە دانیشم و ـــیری هەتاو بکەم.

ـــت هاتە ژوورەوەو دانیشت. سەیری عەریف فۆستەری کرد و پێکەنی. تۆم بینیوە ـــ یـــەی تێنس مانگی پێشوو پێم وایە. تۆ زۆر باش یاری ئەکەی.

ـــووخساری عەریف فۆستەر سوور هەڵگەڕا. پشکنەر وانش سەیری ئەوی کرد. ئۆە ـــێ یاریزانێکی خێراو بە جۆشە عەریف فۆستەر.

ـــت دووبارە پێکەنی بۆ عەریف فۆستەرو ڕووخساری ئەو سوورتر هەڵگەڕا.

ـــشە بەڕێز کلارکسۆن، پشکنەر وانش ووتی، ئەمەوێ لە بارەی دوێنێ شەوەوە قسە ـــکەی.

ـــیانا پێکەنینی خۆی ڕاگرت. ئۆە ئەتوانم لە بارەی دوێنێ شەوەوە قسە بکەم. ناتوانم ـــوەستم لە قسە کردن لە بارەی ئەوەوە.. هەموومان تووڕە بووین. دایکم زوو ڕۆشت بۆ ـــحەوتن و من شیرێکی گەرمم بۆ کرد. هەموومان لە مەتبەخ بووین و پیتەر هابس هاتە ـــژوورەوە. ئەو خەریك بوو دەرگای دواوە بشکێنێ. دیانا وەستا.

Yes?
He was very angry about a letter. He wanted to kill mother.
Are you going to talk to him?
We're going to talk to everyone.
Good. Tom Briggs came in to the kitchen, too. Are you going to talk to him?
I'm asking the questions, Miss Clarkson. When did you take the milk upstairs?
I went up after Roger. She stopped for a minute. Then she began again. I didn't like my mother, inspector. She killed my father, you know. Last winter, after Christmas, she drove the car in to a tree and killed my father.
Inspector Walsh watched Diane's face carefully. I see. So you wanted to kill your mother?
Diane laughed. I wanted to kill her, but I didn't. I can tell you a lot of things about this family, inspector. Everyone wanted mother to die. Uncle Albert wanted her money for

his wife, Annie. And then my brother. He needs a lot of money. He has an expensive house and an expensive car. And think of Jackie. Do you know that Jackie didn't like mother? A long time a go, a nice boy worked here. He was the gardener. Jackie loved him very much, but mother said no. A gardener was not a good husband for a Clarkson girl.
Inspector Walsh listened quietly. all this was very interesting but was it important? Perhaps. What a happy family the Clarksons were.
we found the empty bottle of sleeping tablets in your room, inspector Walsh said quietly. He watched her face carefully.
Diane stood up suddenly, her face angry. What? I didn't put it there, I'm not going to listen to this. She ran out of the room.
Well, Well, Well, inspector Walsh said. She likes you, sergeant. You need to be careful.
Sergeant Foster laughed but his face went red again.
Someone put sleeping tablets in Molly's hot milk, the inspector said. All the family were in the kitchen last night. Peter Hobbs and Tom Briggs were there, too. One of them killed Molly.
Inspector Walsh got his hat and coat. Come on. We need to talk to Peter Hobbs and Tom Briggs. Let's get some more coffee first. I'd like a sandwich, too. I'm hungry again.

بەڵێ؟

ئەو لە بارەی نامەکەوە زۆر تورە بوو. ئەیویست دایکم بکوژێ. ئایا قسەی لەگەڵ ئەکەن؟

ئێمە قسە لەگەڵ هەمووان ئەکەین.

باشە تۆم بریگسیش هاتە مەتبەخەکەوە. ئایا قسەی لەگەڵ ئەکەن؟

من پرسیار ئەکەم بەڕێز کلارکسۆن. کەی شیرەکەت بردە سەرەوە؟

ڕۆشتمە سەرەوە دوای ڕۆژەر. ئەو وەستا بۆ دەقەیەک. پاشان دووبارە دەستی پێکرد. ئ حەزم بە دایکم نەبوو پشکنەر. ئەو باوکمی کوشت ئەزانی. زستانی پێشوو دوای کریسمس، سەیارەکەی بەرەو درەختێك لێخوڕی و باوکمی کوشت.

پشکنەر والّش سەیری ڕووخساری دیانای ئەکرد بە وورپایی. تێنێگەم. کەواتە تۆ ەتویست دایکت بکوژی؟

دیانا پێکەنی. ئەمویست بیکوژم بەڵام نەمکوشت. ئەتوانم زۆر شتتان پێبڵێم لە بارەی ەم خێزانەوە پشکنەر. هەموو کەس ئەیویست دایکم بمرێ. مامە ئەلبێرت پارەی ەوی ئەویست بۆ ژنەکەی، ئانی. وە پاشان براکەم. ئەو پارەی زۆری پێویست بوو. خانوویەکی گران و سەیارەیەکی گرانی هەیە. وە بیر لە جاکی بکەرەوە. تۆ ئەوە ەزانی جاکی حەزی بە دایکم نەبوو؟ ماوەیەکی زۆر لەمەوپێش کوڕێکی جوان لێرە ێشی ئەکرد. ئەو باخەوان بوو. جاکی ئەوی زۆر خۆشدەویست بەڵام دایکم ووتی ەخێر. باخەوان هاوسەرێکی باش نەبوو بۆ کچی کلارکسۆن.

پشکنەر والّش بە هێمنی گوێی گرتبوو.هەموو ئەمانە زۆر خۆش بوون بەڵام گرنگ بوون؟ لەوانەیە. خێزانی کلارکسۆن چەندە دڵخۆش بوون.

ێمە شووشە بەتاڵەکەی حەبی خەومان لە ژووڕەکەی تۆ دۆزیەوە پشکنەر والّش ووتی بە هێمنی. بە وورپایی سەیری ڕووخساری کرد.

دیانا لە ناکاو هەستا ڕووخساری توڕە بوو. چی؟ من لەوێم دانەناوە.من گوێ بۆ ئەمە ناگرم. ئەو ڕایکردە دەرەوە.

باشە، باشە، باشە، پشکنەر والّش ووتی. ئەو تۆی خۆشدەوێ عەریف. پێویستە ووریا بیت.

عەریف فۆستەر پێکەنی بەڵام ڕووخساری سوور هەڵگەڕا دووبارە.

کەسێك حەبی خەوی خستۆتە ناو شیرە گەرمەکەی مۆلیەوە، پشکنەر ووتی. خێزانەکە هەموو لە مەتبەخ بوون دوێنێ شەو. پیتەر هابس و تۆم بریگسیش لەوێ بوون. یەکێکیان مۆلی کوشتووە.

پشکنەر والّش چاکەت و کڵاوەکەی لەبەرکرد. دەی. پێویستە قسە لەگەڵ پیتەر هابس و تۆم بریگس بکەین. با هەندێ قاوە بخۆینەوە سەرەتا. حەزم لە لەفەیەکیشە. من دووبارە برسیمە.

Chapter 6

They found Peter Hobbs under his car, an old green car. He got up slowly. He wore old blue trousers and a dirty orange shirt.

بەندی 6

ئەوان پیتەر هابسیان لە ژێر سەیارەکەیدا دۆزیەوە، سەیارەیەکی سەوزی کۆن. ئەو هەستا بە هێواشی. پانتۆلێکی شینی کۆن و تیشێرتێکی پیسی پرتەقاڵی لەبەردا بوو.

We want to talk about Mrs. Clarkson, inspector Walsh said.
Oh, It's about her, Peter said. He looked at the inspector. I know she's dead. Someone in the village told me.
Why did you go to the Clarkson's house last night? Jackie wanted me to come and see her brother, Roger. You're angry, she said. Come and tell Roger. I went to the house but nobody opened the door. so I made a lot of noise and then they opened the door. Old Mrs Clarkson wasn't there. But I told Roger. I told them all. Peter hit the car with his hand. I wanted to kill that woman. I lost my job, my first job, because of her. Last month I was in trouble with the police and that old woman wrote to my office and she told them about the police. I wanted to kill her.
Take it easy, inspector Walsh said. What happened next?
Jackie gave me some coffee, but her brother didn't listen to me, Peter said angrily. Then Tom Briggs came in. He wanted to talk to Roger, too. But Roger didn't listen to him. Jackie was very unhappy, she nearly cried. Then I went home. That's all.

I see. now tell me about the tablets. you went to the village on Thursday?
Tablets? Oh, yes. I remember. Jackie wanted me to get her mother's tablets from the village. I go to the village on my bicycle, this car doesn't work.
Thank you, Peter. That's all.
That's all? Peter laughed angrily. You are going to come back, I know that. I know the police.
Tom Briggs' farm was about half a mile away, near the river. It was not a big farm, and the house was old and dirty.
Not much money here, inspector Walsh said.
Tom Briggs was a young man, about twenty years old, with dirty hands and bad teeth. What's wrong?
Excuse me, I'm eating my dinner, he said.
We can wait. Finish your dinner, inspector Walsh said. We want to ask one or two questions about last night.
Come and wait in the front room, Tom said and opened the door.
Inspector Walsh looked at the things in the front room. There was an old black and white television, and some books on the table. There was a picture of a happy young girl with long brown hair on the table, too. Inspector Walsh looked at the picture for a long time. Who was the girl?
Tom Briggs came back in to the front room.

ئەمانەوێ لە بارەی بەڕێز کلارکسۆنەوە قسە بکەین، پشکنەر والّش ووتی.
ئۆە لە بارەی ئەوەوە، پیتەر ووتی. سەیری پشکنەرەکەی کرد. ئەزانم مردووە. کەسێك لە گوندەکە پێی ووتم.
بۆچی ڕۆشتی بۆ مالّی کلارکسۆن دوێنێ شەو؟
جاکی ویستی من بێم و براکەی، ڕۆگەر ببینم. تۆ تووڕەی ئەو ووتی. وەرەو بە ڕۆگەر بڵێ. ڕۆشتم بۆ خانووەکەو کەس دەرگاکەی لێنەکردمەوە. بۆیە دەنگە دەنگێکی زۆرم دروست کردو پاشان دەرگاکەیان کردەوە. بەڕێز کلارکسۆنی گەورە لەوێ نەبوو. بەلّام

بە ڕۆژگەرم ووت. بە هەموویانم ووت. پیتەر بە دەستی لە سەیارەکەی دا. ئەمویست ئەو ژنە بکوژم. ئیشەکەم لەدەست دا یەکەم ئیشی من بەهۆی ئەوەوە. مانگی پێشوو من لە کێشەدا بووم لەگەڵ پۆلیس وە ئەو ژنە بەتەمەنە بۆ نوسینگەکەی منی نوسی بوو وە پێی ووتن لە بارەی پۆلیسەوە. ئەمویست بیکوژم.

بە ئاسانی وەریگرە، پشکنەر والّش ووتی. پاشان چی ڕووی دا؟

جاکی قاوەی دامێ بەلّام براکەی گوێی لێ نەگرتم، پیتەر ووتی بە تووڕەیی. پاشان تۆم بریگس هاتە ژوورەوە. ئەویش ئەیویست لەگەڵ ڕۆگەر قسە بکات. بەلّام ڕۆگەر گوێی لێنەگرت. جاکی زۆر غەمبار بوو خەریک بوو بگری. پاشان ڕۆشتمەوە ماڵەوە. ئەوە هەموو شتێکە.

تێنەگەم. ئێستا پێم بڵێ لە بارەی حەبەکانەوە. تۆ ڕۆشتی بۆ گوندەکە پێنج شەممە؟ حەب؟ ئۆھ بەڵێ. بیرم کەوتەوە. جاکی ویستی من حەبەکانی دایکی بکڕم لە گوندەکە. ڕۆشتم بۆ گوندەکە بە پاسکیلەکەم، ئەم سەیارەیە ئیش ناکات.

سوپاس پیتەر، تەواو.

تەواو؟ پیتەر پێکەنی بە تووڕەیی. ئێوە ئەگەڕێنەوە ئەزانم. پۆلیس ئەناسم.

کێڵگەکەی تۆم بریگس نزیکەی نیو میل دوور بوو، نزیکی ڕووبارەکە. کێڵگەیەکی گەورە نەبوو وە خانووەکە کۆن و پیس بوو.

پارەی زۆری لێ نیە ئێرە، پشکنەر والّش ووتی.

تۆم بریگس پیاوێکی گەنج بوو نزیکەی سی سالّ بوو دەستەکانی پیس و دانی خراپ بوو. چی بووە؟ بە یارمەتیتان نانی ئێوارە ئەخۆم ، ئەو ووتی.

ئەتوانین چاوەڕێ بکەین. نانەکەت تەواو بکە، پشکنەر والّش ووتی. ئەمانەوێ یەک دوو پرسیار بکەین لە بارەی دوێنێ شەوەوە.

وەرن چاوەڕێ بکەن لە ژووری پێشەوە، تۆم ووتی و دەرگاکەی کردەوە.

پشکنەر والّش سەیری شتەکانی کرد لە ژووری پێشەوە. تەلەفزیۆنێکی کۆنی ڕەش و سپی لێبوو وە چەند کتێبێک لەسەر مێزەکە. وێنەی کچێکی گەنجی دلّخۆشی لێبوو بە قژێکی قاوەیی درێژەوە لەسەر مێزەکە. پشکنەر والّش سەیری وێنەکەی کرد بۆ ماوەیەکی زۆر. ئەو کچە کێ بوو؟

تۆم بریگس هاتەوە بۆ ژوورەکەی پێشەوە.

Finished? Inspector Walsh asked. You know Mrs. Clarkson is dead?
Tom Briggs sat down suddenly on the nearest chair. What? How did she die? When did it happen? I was there last night.
She died last night or early this morning. What did you do last night?
Me? Why are you asking me? I went there to meet Mr. Clarkson, Roger. I'm losing money on this farm and I need more land. I want half Mrs. Clarkson's garden.
You went in to the kitchen. What did you do next? Can you remember?
Tom Briggs looked at sergeant Foster and then back at inspector Walsh. I remember it very well. All the family were in the kitchen. Peter Hobbs was there, too. I talked to Roger. He wants his mother to sell the house. But he wants the land. He doesn't want me to have it. But now Mrs Clarkson is dead. What's going to happen now?
Inspector Walsh got up and took the picture of the girl from the table. Who's this?
Tom's face went red. Who? Oh, That's a friend. It's not... It was a long time a go.
The two detectives walked back to the Clarksons' house through the garden. It was beautiful, green and quiet.
Inspector Walsh felt tired and hungry. Who killed Molly? He knew the answer now, but he needed to ask one or two more questions.
Let's go, sergeant, he said, and put on his hat again. Tomorrow is a new day.

تەواو؟ پشکنەر والّش پرسیاری کرد. ئەزانی بەڕێز کلارکسۆن مردووە؟
تۆم بریگس لە ناکاو دانیشت لەسەر نزیکترین کورسی، چی؟ چۆن مردووە؟ کەی ئەوە ڕووی داوە؟ من لەوێ بووم دوێنێ شەو.

ئەو دوێنێ شەو یان ئەم بەیانیە زوو مردووە. تۆ چیت ئەکرد دوێنێ شەو؟

من؟ بۆچی پرسیارم لێئەکەن؟ ڕۆشتم بۆ ئەوێ تا بەڕێز کلارکسۆن، ڕۆگەر ببینم. من پارە لەدەست ئەدەم لەسەر ئەم کێڵگەیە وەپێویستم بە زەوی زیاترە. نیوەی باخچەکەی بەڕێز کلارکسۆنم ئەوێ.

ئێوە ڕۆشتن بۆ مەتبەخەکە. چیت کرد دواتر؟ لەبیرتە؟

تۆم بریگس سەیری عەریف فۆستەری کرد پاشان پشکنەر والّش. زۆر باش لەبیرمە. هەموو خێزانەکە لە مەتبەخ بوون. پیتەر هابسیش لەوێ بوو.قسەم لەگەڵ ڕۆگەر کرد. ئەو ئەیویست دایکی خانووەکە بفرۆشێت. بەڵام ئەو زەویەکەی ئەوێ. نایەوێ من هەمبێ. بەڵام ئێستا بەڕێز کلارکسۆن مردووە. چی ڕوو ئەدات ئێستا؟

پشکنەر والّش هەستاو وێنەی کچەکەی هەڵگرت لەسەر مێزەکە. ئەمە کێیە؟

ڕووخساری تۆم سوور هەڵگەڕا. کێ؟ ئۆه، ئەوە هاوڕێیەکە. ئەوە نا... ئەوە ماوەیەکی زۆر لەمەوپێش بوو.

دوو پۆلیسەکە گەڕانەوە بۆ خانووەکەی کلارکسۆن بە ناو باخچەکەدا. جوان و سەوزو بێدەنگ بوو. پشکنەر والّش هەستی بە ماندووبوون و برسێتی کرد. کێ مۆلی کوشتووە؟ ئەو ئێستا وەڵامەکەی ئەزانی بەڵام پێویستی بەوە بوو یەک یان دوو پرسیاری تر بکات.

با بڕۆین عەریف، ئەو ووتی وە کلاوەکەی لەسەر کردەوە دووبارە. سبەینێ ڕۆژێکی نوێیە.

Chapter 7

On Monday morning sergeant Foster went to Roger's office and asked some questions. And then he went to Albert's house and asked some more questions. Inspector Walsh sat in his office and telephoned. He made phone calls about Peter Hobbs and he made phone calls about Tom Briggs. And then he had some coffee and sandwiches.
At three o'clock the two detectives drove to the Clarksons house.
I would like to see everyone, he told Roger.
Everyone came in to the sitting room and sat down. Inspector Walsh stood in front of the windows and looked at them, one by one. I want to talk to you. Someone killed Molly Clarkson. Someone put sleeping tablets in her hot milk and killed her. Nobody wanted to tell me the true story but now i know the true story and I'm going to tell you.

بەندی 7

نیوانی دوو شەممە عەریف فۆستەر ڕۆشت بۆ نوسینگەکەی ڕۆگەرو هەندێ پرسیاری کرد. وە پاشان ڕۆشت بۆ ماڵی ئەلبێرت و هەندێ پرسیاری تری کرد. پشکنەر والّش لە نوسینگەکەی دانیشتبوو تەلەفۆنی ئەکرد. تەلەفۆنی کرد لە بارەی پیتەر هابسەوە وە تەلەفۆنی کرد لە بارەی تۆم بریگسەوە. وە پاشان هەندێ قاوەو لەفەی خوارد.
دوو پۆلیسەکە سەعات سێ لێیانخوڕی بۆ ماڵی کلارکسۆن.
حەزەکەم هەمووتان ببینم، بە ڕۆگەری ووت.
هەموان هاتن بۆ ژووری دانیشتن و دانیشتن.
پشکنەر والّش ڕاوەستا لەبەردەم پەنجەرەکانداو سەیری ئەوانی کرد یەک بە یەک.ئەمەوێ قسەتان لەگەڵ بکەم. کەسێک مۆلی کلارکسۆنی کوشتووە. کەسێک حەبی

خەوی خستۆتە ناو شیرە گەرمەکەی ئەوەوەو کوشتویەتی. کەس نەیویست چیرۆکە ڕاستیەکە بە من بڵێ بەڵام ئێستا من چیرۆکە ڕاستیەکە ئەزانم وە بە ئێوە ئەڵێم.

The two dogs came slowly in to the room and sat down at Diane's feet. It was very quiet in the room.
The inspector looked at Albert. Mr. king, your wife is very ill and needs a nurse. You told me this. You didn't tell me about your house. You're selling your house next month because you need the money.
Albert was angry. Last year I asked Molly's husband for some money, and he said yes. but then he died in an accident.
accident? Diane cried. That was no accident. Mother killed daddy because she wanted his money.
Let's talk about you now, Diane, said inspector Walsh. You visited your mother every month and you took money from her. Last month she gave you money for your television. This month she gave you money for your telephone. Every month you told your mother : It was no accident, you killed daddy. I'm going to tell the police. Your mother was afraid of the police and so she gave you the money. But in the end she wanted to stop you. She told Dr Pratt. No more money, she told Dr Pratt on Thursday, and on Saturday she died. You took the hot milk to your mother, what did she tell you?
Diane began to cry. I loved daddy. He always gave money to me, he loved me. It was mother, she didn't love daddy and she didn't love me. Diane stopped. The dogs got up and went to the door. It's true, I took a lot of money from mother. On Saturday he told me, no more money. I wanted to kill her, but I didn't.
The dogs came back and sat down again at Diane's feet.
inspector Walsh looked at Roger. Mr. Clarkson also needed money.

Roger's face went red. Don't tell them, Please.
Mr. Clarkson lost his job last month. He has no money. But he has an expensive house and an expensive car. He likes expensive things.
His sisters looked at him, but Roger put his hand over his eyes. Don't talk to me.
It doesn't matter now, Diane said. Mother is dead and we have a lot of money. You don't need a job.
Roger's face went red again. Be quiet Diane.
Now, inspector Walsh began again. Peter Hobbs is a very angry young man. Mrs. Clarkson was not very nice to him. He got the sleeping tablets from the shop. But did he put the tablets in the hot milk? I think not. Tom Briggs wanted half the garden for his farm. He was in the kitchen that night. Did he put sleeping tablets in the hot milk? I think not.

دوو سەگەکە بە هێواشی هاتنە ژوورەوەو لای پێی دیاناوە دانیشتن. ژوورەکە زۆر هێمن بوو.
پشکنەرەکە سەیری ئەلبێرتی کرد. بەڕێز کینگ ژنەکەت زۆر نەخۆشەو پێویستی بە پەرستارێکە. تۆ ئەمەت پێووتم. تۆ پێت نەووتم لە بارەی خانووەکەتەوە. تۆ مانگی داهاتوو خانووەکەت ئەفرۆشی لەبەرئەوەی پارەت پێویستە.
ئەلبێرت تووڕە بوو. سالّی پێشوو داوام لە مێردی مۆلی کرد بۆ هەندێ پارە ووتی بەڵێ. بەڵام دواتر ئەو لە ڕووداوێکدا مرد.
ڕووداو؟ دیانا گریا. ئەوە ڕووداو نەبوو دایکم بارکمی کوشت چونکە پارەی ئەوی ئەویست.
با لە بارەی تۆوە قسە بکەین ئێستا دیانا، پشکنەر والّش ووتی. تۆ سەردانی دایکت کردووە هەموو مانگێ وە پارەت لێوەرگرتووە. مانگی پێشوو ئەو پارەی داوە بە تۆ بۆ تەلەزیۆنەکەت. ئەم مانگە ئەو پارەی داوە بە تۆ بۆ تەلەفۆنەکەت. هەموو مانگێ بە دایکت ووتوە : ئەوە ڕووداو نەبوو، تۆ باوکمت کوشت. من بە پۆلیس ئەڵێم. دایکت

ترساوە لە پۆلیس بۆیە پارەی داوە بە تۆ. بەڵام لە کۆتایدا ئەو ویستویەتی تۆ ڕابگرێ. ئەو بە دکتۆر پراتی ووتوە. ئیتر پارە نییە ئەو پێنج شەممە بە دکتۆر پراتی ووتوە. وە شەممە ئەو مرد. تۆ شیرە گەرمەکەت برد بۆ دایکت، ئەو چی بە تۆ ووت؟

دیانا دەستی کرد بە گریان. من باوکم خۆشدەویست. ئەو هەمیشە پارەی ئەدا بە من. ئەو منی خۆشدەویست. ئەوە دایکم بوو کە باوکمی خۆشنەدەویست و منی خۆشنەدەویست. دیانا وەستا. سەگەکان هەستان و ڕۆشتن بۆ لای دەرگاکە. ئەوە ڕاستە پارەیەکی زۆرم لە دایکم وەرئەگرت. ڕۆژی شەممە ئەو بە منی ووت ئیتر پارە نییە. ویستم بیکوژم بەڵام نەمکوشت.

سەگەکان گەڕانەوەو دووبارە لای پێی دیانا دانیشتن.

پشکنەر والّش سەیری ڕۆگەری کرد. هەروەها بەڕێز کلارکسۆنیش پێویستی بە پارە بوو.

ڕووخساری ڕۆگەر سوور هەڵگەڕا. پێیان مەڵێ تکایە.

بەڕێز کلارکسۆن ئیشەکەی لەدەست داوە مانگی پێشوو. هیچ پارەی نییە. بەڵام خانوویەکی گرانبەهاو سەیارەیەکی گرانبەهای هەیە. ئەو حەزی لە شتی گرانبەهایە.

خوشکەکانی سەیری ئەویان کرد بەڵام ڕۆگەر دەستی خستە سەر چاوی . قسەم لەگەڵ مەکەن.

ئێستا کێشە نییە، دیانا ووتی. دایکم مردووەو ئێمە پارەی زۆرمان هەیە.تۆ پێویستت بە ئیش نییە.

ڕووخساری ڕۆگەر سوور هەڵگەڕ دووبارە، بێدەنگ بە دیانا.

ئێستا پشکنەر والّش دەستی پێکرد دووبارە.پیتەر هابس گەنجێکی زۆر تووڕەیە. بەڕێز کلارکسۆن زۆر خوازراو نەبوو لای ئەو. ئەو حەبی خەوی لە دووکانەکە کڕی بوو. بەڵام ئەو حەبەکانی خستبووە ناو شیرە گەرمەکەوە؟ پێمواناییە.تۆم بریگس نیوەی باخچەکەی ئەویست بۆ کێلگەکەی. ئەو لە مەتبەخەکە بووە ئەو شەوە. ئایا ئەو حەبی خەوی کردوەتە ناو شیرە گەرمەکەوە؟ پێمواناییە.

Suddenly it began to rain. For a minute everyone watched it through the window. Jackie took a cigarette from her bag and began to smoke.
But someone wanted Peter Hobbs to come in to the kitchen that night. She wanted everyone to see him, and listen to him. inspector Walsh said.
She...? I don't understand, Roger began, and stopped.
Inspector Walsh moved away from the window and sat down. I'm going to tell you the true story now.
Miss Clarkson, you wanted Peter Hobbs to come to the house that night. He was angry with your mother because of that letter. He said: I want to kill her. And you wanted everyone to hear that. why?
Jackie's face went white. It's not true. What about Diane? You found the empty bottle in her bag.
Diane stood up, in my bag? Jackie. What are you talking about?
Be quiet, please, and sit down, inspector Walsh said. He looked at Jackie. It's true: we found the bottle in Diane's bag. But how do you know that? We didn't tell you.
You did ... before ... you told me before.
No. we found the empty bottle in Diane's room. We told you that. You talked about Diane's bag, we didn't tell you. Sergeant Foster wrote it all down. Inspector Walsh looked carefully at Jackie. Along time ago, you knew Tom Briggs. He was the gardener here and you loved him. But your mother didn't like him.
Jackie put her hands to her head. No, No.
We found your picture, an old on, in Mr. Briggs' house. You were younger then, and your hair was long. Last year Tom Briggs came back, and you wanted him. He loved you, too, but he had no money. He wanted the garden for his farm, he wanted money, he wanted you. But your mother said no. In the end, you wanted to kill your mother... and you did kill her. Your mother went downstairs to see the dogs and

you put the sleeping tablets in her hot milk. Later, you put the empty bottle in Diane's bag.
Jackie stood up. Her eyes were dark and afraid. You don't understand, she cried. Mother gave me nothing... all those years. I wanted to be happy... to be with Tom. That's all. I love Tom, and he loves me. But mother said no. Always no. Then she began to cry. Nobody looked at her.
Jackie left the house in a police car. Inspector Walsh watched and then walked slowly to his car. He felt tired and hungry.

لە ناکاو باران بارین دەستی پێکرد. بۆ دەقەیەک هەمووان سەیریان کرد لە پەنجەرەکەوە. جاکی جگەرەیەکی دەرهێنا لە جانتاکەی و دەستی بە کێشانی کرد.
بەڵام کەسێک ویستی پیتەر هابس بێت بۆ مەتبەخەکە ئەو شەوە. ئەو ویستی هەمووان ئەو ببینن وە گوێبیستی ئەو بن، پشکنەر والّش ووتی.
ئەو...؟ تێناگەم، ڕۆگەر دەستی پێکردو وەستا.
پشکنەر والّش لە پەنجەرەکە دوور کەوتەوەو دانیشت. من ئێستا چیرۆکە ڕاستیەکەتان پێ ئەڵێم. بەڕێز کلارکسۆن تۆ ویستت پیتەر هابس بێت بۆ خانووەکە ئەو شەوە. ئەو زۆر تووڕە بوو لە دایکی تۆ بە هۆی نامەکەوە. ئەو ووتی : ئەمەوێ بیکوژم. وە تۆ ویستت هەمووان ئەوە ببیستن. بۆچی؟
ڕووخساری جاکی سپی هەڵگەڕا. ئەوە ڕاست نییە. ئەی دیانا؟ ئێوە شووشە بەتاڵەکەتان لە ناو جانتاکەی ئەودا دۆزیەوە.
دیانا هەستا. ناو جانتاکەی من؟ جاکی تۆ لە بارەی چییەوە قسە ئەکەی؟
تکایە بێدەنگ بن و دانیشن، پشکنەر والّش ووتی. ئەو سەیری جاکی کرد. ئەمە ڕاستە: ئێمە شووشەکەمان لە جانتاکەی دیانا دۆزیەوە. بەڵام تۆ چۆن ئەمە ئەزانی؟ئێمە بە تۆمان نەووتووە.
بە منتان ووت... پێشتر... بە منتان ووت پێشتر.
نەخێر ئێمە شووشە بەتاڵەکەمان لە ژوورەکەی دیانا دۆزیەوە. ئێمە ئاوامان بە تۆ ووت. تۆ لە بارەی جانتاکەی دیاناوە قسە ئەکەی. ئێمە بە تۆمان نەووت. عەریف فۆستەر هەمووی نووسیەوە. پشکنەر والّش بە ووریایی سەیری جاکی کرد.

ماوەیەکی زۆر لەمەوپێش تۆم بریگست ناسیوە تۆ.ئەو باخەوان بووە لێرە وە تۆ خۆشتویستووە. بەڵام دایکت حەزی بە ئەو نەبووە.

جاکی دەستەکانی لەسەر سەری دانا. نەخێر نەخێر.

ئێمە وێنەکەی تۆمان دۆزیەوە، وێنەیەکی کۆن، لە خانووەکەی بەرێز بریگس. تۆ گەنجتری ئەو کاتە وە قژت درێژ بوو. سالّی پێشوو تۆم بریگس گەڕایەوە وە تۆ ئەوت ویست. ئەویش تۆی خۆشویست بەڵام هیچ پارەی نەبوو.ئەو باخچەکەی ئەویست بۆ کێڵگەکەی ئەو پارەی ئەویست ئەو تۆی ئەویست. بەڵام دایکت ووتی نەخێر. لە کۆتاییدا تۆ ویستت دایکت بکوژی... وە کوشتت. دایکت پۆشتە خوارەوە بۆ بینینی سەگەکان وە تۆ حەبی خەوت کردە ناو شیرە گەرمەکەی ئەوەوە. دواتر تۆ شووشە بەتاڵەکەت لە ناو جانتاکەی دیانا دانا.

جاکی هەستا. چاوەکانی تاریك و ترسا بوون. تۆ تێناگەی، ئەو گریا. دایکم هیچی نەدا بە من ... ئەم هەموو ساڵانە. ئەمویست دڵخۆش بم... لەگەڵ تۆم بم. ئەوە هەموو شتێکە. من تۆمم خۆشدەوێ وە ئەو منی خۆشدەوێ. بەڵام دایکم ووتی نەخێر. هەمیشە نەخێر. پاشان دەستی بە گریان کرد. کەس سەیری ئەوی نەکرد.

جاکی خانووەکەی بەجێهێشت بە سەیارەی پۆلیس. پشکنەر والّش سەیری کردو پاشان بە هێواشی پۆشت بۆ لای سەیارەکەی. ئەو هەستی بە ماندووبوون و برسێتی کرد.

He stopped and looked back at the house.
Well, he said to sergeant Foster, in the end, they got the money: Albert, Roger, Diane. They are all rich now. But are they going to be happy?
He got in to the car. Let's go, he said. I'm hungry, I need a sandwich.

ئەو وەستاو سەیری خانووەکەی کردەوە.

باشە، ئەو بە عەریف فۆستەری ووت، لە کۆتاییدا پارەکەیان دەستکەوت: ئەلبێرت، پۆگەر، دیانا. هەموویان دەوڵەمەندن ئێستا. بەڵام ئایا دڵخۆش ئەبن؟

سواری سەیارەکەی بوو. با بڕۆین ئەو ووتی. من برسیمە، پێویستم بە لەفەیەکە.

There's a story as an example for rule 1 and also there's the audio for this story listen and read then find the phrases

Windswept

(4:50) Written by Nadine D'Souza. A Copperpod tree learns that it takes two to tango.

The Copperpod tree was in full bloom. Vibrant and vivacious it swayed gracefully from side to side, sending down a shower of copper yellow petals. "Gosh, you're beautiful!" exclaimed the other trees.

The Copperpod tree stood up straight and rustled its leaves, clearly enjoying the attention. A gust of wind blew through the forest causing all the tress to bend westwards.

"Oh no...my flowers!" cried the Copperpod tree, trying its best to stand still. Another gust of wind sent the trees swaying the other way.

"That's enough!" said the Copperpod tree, as a bunch of flowers fell from its top most branches, "I've just about had enough!"

All the other trees turned to look.

"Now look here Mr. Wind, I refuse to dance to your tunes anymore! I wish to sway by myself! Not the way you want me to!" said the Copperpod tree firmly. A gentle whisper broke out among the trees.

The wind stopped blowing. The din of dead silence rang through the forest. A moment later the wind swept through the air again. It circled around the trees and made a whooshing sound. But it never touched the Copperpod tree.

The Copperpod tree watched the other trees giggle as the wind tickled their branches. Then it turned the other way and admired its flowers. Out of the corner of its eye it looked to see if any tree was watching. But they were all dancing with the wind.

The Copperpod tree tried to ruffle its flowers. But it couldn't. It tried to shake its branches. But it couldn't. It

tried to lean closer to the other tress. But it couldn't. All it could do was stand still.
"Gosh, you're beautiful!" said the trees. A few days later, the Copperpod tree opened its tired eyes with a glimmer of hope. But the other trees were looking elsewhere. They were looking at the Gulmohar tree, which was ablaze with fiery red flowers. It was scattering it's petals in the air like tiny
sparks of fire. The wind blew around it; tousling its branches and making its flowers flush an even brighter red. Nobody paid any attention to the Copperpod tree which was all bent now. There wasn't a single copper yellow flower on it. Dried flowers and leaves still clung to its branches.
The Copperpod tree let out a groan. Its trunk was hurting from standing so still. It longed to sway at least once! But the wind refused to even come near it.
"Alright, Mr. Wind, I'm sorry! The truth is that I need you," sighed the Copperpod tree. It felt a slight waft of air near its side. The wind had come closer to listen.
"I know I'm a big beautiful tree, with lovely flowers and healthy branches and a nice strong trunk. But all that doesn't matter, if all I can do is be still!" said the Copperpod tree.
"I want to sprinkle my petals over the little children that sit beneath me. I want to reach out my branches and kiss the sky. I want to stretch and protect the people that take shelter under me. I want to dance again. I want to be a living, breathing tree that sways with the wind!" the Copperpod tree hunched lower, unable to even stand up straight anymore.
A gentle breeze floated over the Copperpod tree. It started out at its roots, awakening them from their slumber. It traveled upwards wrapping itself around its trunk and permeating through its gnarled branches. It gave the tree a

little shake, causing its dried flowers and leaves to fall away. It nuzzled the little flower buds which started blooming. The wind encompassed the Copperpod tree in a giant hug and swayed with it in a soft gentle dance. The Copperpod tree threw its branches around the wind and danced like it had never danced before!

The phrases:	گرێکان
was in full bloom	لە گەشانەوەی تەواودا بوو
it swayed gracefully	بە جوانی ئەشەکایەوە
copper yellow petals	پەڕی گوڵی زەردی مسی
exclaimed the other tree	بانگی درەختەکەی تری کرد
rustled its leaves	گەڵاکانی گفتیان دەهات
A gust of wind	گەردەلولی ڕەشەبا
the other trees giggle	درەختەکانی تر پێدەکەنین
the wind tickled their branches	با ختوکەی لقەکانی ئەدان
ruffle its flowers	گوڵەکانی بشەکێنێتەوە
a glimmer of hope	تروسکەیەک لە هیوا
tousling its branches	لقەکانی ئەلەرانەوە
let out a groan	نالاندی
Its trunk	قەدەکەی
a slight waft of air	شەپۆلێک هەوای نەرم
hunched lower	خۆی نزمتر کردەوە
awakening them from their slumber	لە خەو بە ئاگای هێنان

listen and watch the video on the DVD for learning some important phrases

Here are some idioms that may be you can't find them in dictionary there's no audio with it

ENGLISH IDIOMS: Insects & fish

زاراوەی ئنگلیزی: مێروو وە ماسی

IDIOM 1: 'big fish in a small pond'

-> MEANING: an important person in a small place
-> EXAMPLE: He wasn't so important in New York but in Small Ville he is a big fish in a small pond.

زاراوەی 1: ماسی گەورە لە ناو حەوزی بچوکدا

ماناکەی: کەسێکی گرنگ لە شوێنێکی بچوک

IDIOM 2: 'mad as a hornet'

-> MEANING: very angry, in a fighting mood
- >EXAMPLE: He was as mad as a hornet when he came to work this morning.

زاراوەی 2: شێت وەک زەردەوالّە

ماناکەی: زۆر تووڕە، لە حالّی شەڕدا

IDIOM 3: 'flea in one's ear'

-> MEANING: an idea or answer that is not welcome
-> EXAMPLE: I think that I put a flea in his ear when I told him about the computer problems.

زاراوەی 3: کێچ لە ناو گوێی کەسێکدا

ماناکەی: بیرۆکەیەک یان وەلاّمێک کە پەسەندکراو نییە

IDIOM 4: 'world is one's oyster'

-> MEANING: one can get anything in the world
-> EXAMPLE: When you graduate from university the world will be your oyster so don't worry about the future.

زاراوەی 4: جیهان گوێچکە ماسی کەسێکە

ماناکەی: کەسێك کە ئەتوانێ هەموو شتێك بەدەست بهێنێت لە دنیادا

IDIOM 5: 'ants in one's pants'

-> MEANING: Restlessness
-> EXAMPLE: The teacher asked the little boy if he had ants in his pants when he kept moving around in his seat

زاراوەی 5: مێروولە لە ناو بیجامەی کەسێکدا

ماناکەی: بزێو

ENGLISH IDIOMS: The food II

زاراوەی ئینگلیزی: خۆراك

IDIOM 1: 'bad egg '

-> MEANING: a bad person
-> EXAMPLE: That man is a bad egg so you should try and avoid him if you can.

زاراوەی 1: هێلکەی خراپ

ماناکەی: کەسێکی خراپ

IDIOM 2: 'cut the mustard'

-> MEANING: succeed, do adequately what needs to be done
-> EXAMPLE: He wasn't able to cut the mustard so he had to leave the army after only one year.

زاراوەی 2: خەردەل بڕین

ماناکەی: سەرکەوتن، بە تەواوی نەوە بکات کە پێویستە بکرێ

IDIOM 3: 'duck soup'

-> MEANING: a task that doesn't require much effort
-> EXAMPLE: It was duck soup. I was able to finish everything early last night.

زاراوەی 3: شۆربای مراوی

ماناکەی: کارێک کە زۆر هەوڵی پێویست نییە

IDIOM 4: 'in the soup'

-> MEANING: in serious trouble, in disorder
-> EXAMPLE: She is really in the soup now. She told her boss that she was sick but he saw her downtown shopping.

زاراوەی 4: لە ناو شۆربا

ماناکەی: لە ناو کێشەیەکی جدی دا، لە پەشێوی دا

IDIOM 5: 'full of beans'
-> MEANING: feel energetic, in high spirits
-> EXAMPLE: She is full of beans tonight and doesn't want to stop talking.

زاراوەی 5: پڕ لە پاقلە

ماناکەی: هەست کردن بە چالاکی، وڕە بەرزی

Second rule : دووەم دەستور:

Never Study Grammar Rules

هەرگیز دەستورەکانی ڕێزمان مەخوێنە

The Vital Secret For English Learning Power

نهێنی باڵا بۆ هێزی فێربوونی ئینگلیزی

Stop studying grammar.
Stop studying grammar.

وازبهێنە لە خوێندنی ڕێزمان

وازبهێنە لە خوێندنی ڕێزمان

Right now. Stop. Put away your grammar books and textbooks. Grammar rules teach you to think about English, but you want to speak automatically-- without thinking!
With our system, you learn English without grammar study. Your speaking improves quickly. You succeed. You speak English naturally.
you must follow Rule 2.
we will discuss the most important rule for speaking English easily.
continue to improve your English, in the other lessons we'll teach you how to learn grammar automatically.

هەر ئێستا وازبهێنە. تێکست بووک و کتێبی ڕێزمان هەڵبگرە. یاساکانی ڕێزمان فێری ئەوەت ئەکا بیر بکەیتەوە لە ئینگلیزی، بەڵام تۆ ئەتەوێ ئۆتۆماتیکی قسە بکەی بەبێ بیرکردنەوە.

لەگەڵ ئەم سیستەمەی ئێمەدا تۆ فێری ئینگلیزی ئەبی بەبێ خوێندنی ڕێزمان. قسەکردنت باشتر ئەبێ بە خێرایی.پێشئەکەوی. بەشێوەیەکی سروشتی بە ئینگلیزی

قسە ئەکەی. پێویستە پەیڕەوی دەستوری دووەم بکەی. ئێمە باسی گرنگترین یاسا ئەکەین بۆ قسەکردنی ئینگلیزی بە ئاسانی. بەردەوام بە لە باشترکردنی ئینگلیزیەکەت، ئێمە لە وانەکانی تردا فێرت ئەکەین چۆن ئۆتۆماتیکی فێری ڕێزمان ببی.

There's a video for rule 2 on the DVD and this is the text of the video

Rule 2

Hi, I'm Joe Weiss, one of the directors of Learn Real English. And today I'm going to be speaking with you about the second rule of speaking excellent English. So what is that rule? Okay, the second rule is don't study grammar rules. I know you may be surprised, but it is a very important rule. You're surprised because most students are told when they're learning English that they must study grammar rules. And they've been learning English for many years. Some of them in high school. Some of you have been learning at University or in a language school.

So now I have a question for you. Have you been successful? Do you feel good about how your English learning is progressing? Many of you have been studying for a number of years. So here's the question you need to ask yourself. Are you able to speak English quickly, easily and automatically? If not, then you need to ask why. Why are you not able to speak English quickly, easily, automatically? That's what you want. Well the reason is because you've been studying the wrong way. But I'll tell you. It's not your fault. Many people experience this same frustration. And why is it that they experience this frustration?

Why are they not able to speak quickly, easily and automatically when they speak English?

Well the reason is because they focus too much on grammar. They study grammar rules far too much.
Why do they do this? Well the reason is because their teachers tell them that is the way that you learn the English language. They tell you the best way is to study grammar rules. And you look at your textbooks.
The textbooks have many grammar rules in them. So as a result, that's why many people believe it's very important to study these grammar rules.
So I know the next question you may have is why is it important to not study grammar? Well there have been a lot of reports, there's a lot of research that shows that when you actually study grammar rules it

impairs your ability to speak. When you go and speak the English language, you think of these grammar rules. They're in your head. Instead of trying to automatically speak, you try to remember the grammar rules. So it's not automatic. And one of the main problems with this is that you cannot speak quickly. You cannot speak easily or automatically either.
Now when you're writing, it is different. You have plenty of time. You can write slowly. You can go and correct yourself. You can even consult a book or ask a friend what the best way is to write something.
But when you're speaking, you do not have that much time. If someone asks you a question, they want to hear your response immediately. And you want to be confident when you talk with them.
So I know many people probably have the same question right now. How is it that a native speaker learns grammar? Well, I'm a native speaker so I think that I can answer that question. When I was learning to speak English, I did not study grammar rules. I didn't even know what a grammar rule was. The only time

I began learning grammar rules was when I was in high school. And that was only as a means of helping to better my writing skills.
Now we've already talked about writing and how that's different than speaking. But the way to learn how
to speak grammatically proper English is by a lot of input. And what I mean by input is taking things in.
For the most part I mean listening. Taking things in through your ears. You hear the way grammar
sounds. So when you hear someone speaking, you know when it sounds right. You don't have to think
about what tense it is. Is this the past tense? Is this the present tense? You just know that it sounds
right. And when you go to speak, you'll use the correct grammar. This is one of the keys to speaking
quickly, easily and effectively.
Now we've already gone over what Rule 2 is and I want you to repeat it with me. Ready? Don't study
grammar rules. In fact, I'm going to take this one step further. If you have textbooks, it's time to throw
them away. Textbooks that teach grammar will only hurt your ability to speak English, so it's time to throw
them away. You can even light them on fire if you want. Just don't use them to learn English.

Okay, so as we promised you, we'll be sending you an e-mail every day. So in the next couple of days

you'll be receiving some more information from us. And in these e-mails you will get to see how to learn
grammar easily. And I will tell you, it is not going to involve memorizing grammar rules so you can be
happy about that. I'm happy that I don't have to tell you to memorize these grammar rules.

So keep an eye on your inbox to your e-mail and I hope that you're excited to get these next e-mails
because we're excited to share them with you. Now we've come to the end of Rule 2, I want us to all say
it again. Don't study grammar rules. Okay. I wanted to leave you with that. I hope you've enjoyed this video and I look forward to providing you with more teaching soon.

دەستوری 2

سلاو، من جۆ وەیسم یەکێك لە سەرپەرشتیارانی فێربوونی ئینگلیزی پاستی. وە ئەمڕۆ قسەتان لەگەڵ ئەکەم لە بارەی دووەم دەستوری قسە کردنی ئینگلیزی زۆر بە باشی. کەواتە ئەو دەستورە چییە؟ باشە، ئەو دەستورە ئەڵێ یاساکانی ڕێزمان مەخوێنە. ئەزانم لەوانەیە سەرتان سوڕبمێنێ بەڵام ئەم دەستورە زۆر گرنگە. سەرتان سوڕئەمێنێ لەبەرئەوەی زۆربەی خوێندکارەکان پێیان ئەوترێ کاتێك کە فێری ئینگلیزی ئەبن ئەبێ یاساکانی ڕێزمان بخوێنن. وە خۆیان فێری ئینگلیزی ئەکەن بۆ چەند ساڵێکی زۆر. هەندێك لە قۆناغی ئامادەیی. هەندێکتان لە زانکۆ فێر بوون یان لە قوتابخانەی زمان. بۆیە ئێستا پرسیارێکم لە ئێوە هەیە، ئایا سەرکەوتوو بوون؟ ئایا هەستت باشە لە بارەی ئەوەی کە چۆن فێربوونی ئینگلیزیت پێشئەکەوێ؟ زۆربەی زۆرتان بۆ چەند ساڵێکە ئەخوێنێ. بۆیە پرسیارەکە لێرەدایە، پێویستە لە خۆت بپرسی. ئایا ئەتوانی بە خێرایی و ئاسانی و ئۆتۆماتیکی بە ئینگلیزی قسە بکەی؟ ئەگەر نا پێویستە بپرسی بۆچی؟ بۆچی ناتوانی بە خێرایی و ئاسانی و ئۆتۆماتیکی بە ئینگلیزی قسە بکەی؟ ئەمە ئەوەیە کە تۆ ئەتەوێ. باشە هۆکارەکە لەبەرئەوەیە کە تۆ بە شێوازێکی هەڵە خوێندووتە بەڵام پێت ئەڵێم ئەمە هەڵەی تۆ نییە. زۆربەی خەڵك ئەزمونی هەمان بێهیوایی ئەکەن. وە بۆچی ئەزمونی ئەم بێهیواییە ئەکەن؟ بۆچی ناتوانن بە خێرایی و ئاسانی و ئۆتۆماتیکی قسە بکەن کاتێك کە بە ئینگلیزی قسە ئەکەن؟ باشە هۆکارەکە ئەوەیە کە زۆر جەخت لەسەر ڕێزمان ئەکەن.دەستورەکانی ڕێزمان زۆر ئەخوێنن. بۆچی ئەوان ئەمە ئەکەن؟ باشە هۆکارەکە

ئەوەیە کە مامۆستاکانیان پێیان ئەڵێن ئەمە ڕێگای فێربوونی زمانی ئینگلیزییە. پێیان ئەڵێن باشترین ڕێگا خوێندنی یاساکانی ڕێزمانە. وە تۆ سەیری تێکستبووکەکەت ئەکەیت و لە ناو تێکستبووکەکەتدا زۆر یاسای ڕێزمانی تێدایە. لەبەرئەوەیە کە زۆربەی خەڵک پێیانوایە خوێندنی یاساکانی ڕێزمان زۆر گرنگە. بۆیە ئەزانم پرسیاری داهاتووی تۆ لەوانەیە ئەوەبێ بۆچی گرنگە ڕێزمان نەخوێنی؟ زۆر ڕاپۆرت هەیە، زۆر لێکۆڵینەوە هەیە کە نیشانی ئەدات کاتێک لە ڕاستیدا کە تۆ یاساکانی ڕێزمان ئەخوێنی، توانای تۆ سست ئەبێ بۆ قسەکردن. کاتێک کە تۆ بە ئینگلیزی قسە ئەکەی بیر لەم یاسایانەی ڕێزمان ئەکەیتەوە. ئەوانە لە ناو مێشکتدان. لەباتی ئەوەی هەوڵ بدەی بە ئۆتۆماتیکی قسە بکەی هەوڵ ئەدەی یاساکانی ڕێزمانت بیربکەوێتەوە. بۆیە ئەمە ئۆتۆماتیکی نییە. وە یەکێک لە کێشە سەرەکییەکان ئەوەیە کە تۆ ناتوانی بە خێرایی قسە بکەی، وە هەروەها ناتوانی بە ئاسانی و ئۆتۆماتیکی قسە بکەی. ئێستا کە تۆ ئەنوسی، ئەمە جیاوازە. کاتی زۆرت هەیە ئەتوانی هێواش بنوسی. ئەتوانی بڕۆیت و خۆت ڕاست بکەیتەوە. تەنانەت ئەتوانی سەیری کتێبێک بکەی یان پرسیار لە هاوڕێیەک بکەی باشترین ڕێگا چییە بۆ نوسینی شتێک. بەڵام کاتێک کە قسە ئەکەی ئەو کاتە زۆرەت نییە. ئەگەر کەسێک پسیارێک لە تۆ بکات، دەستبەجێ وەڵامی ئەوێ. وە تۆ ئەتەوێ دڵنیا بیت کاتێک کە قسەیان لەگەڵ ئەکەی. بۆیە ئەزانم زۆربەی خەڵک لەوانەیە هەمان پرسیاریان هەبێ ئێستا. چۆن قسەکەری ڕەسەن فێری ڕێزمان ئەبێ؟ باشە من قسەکەرێکی ڕەسەنم بۆیە پێموایە ئەتوانم وەڵامی ئەو پرسیارە بدەمەوە. کاتێک کە خۆم فێری ئینگلیزی ئەکرد یاساکانی ڕێزمانم نەئەخوێند. تەنانەت نەمدەزانی یاساکانی ڕێزمان چییە. تەنها ئەو کاتەی کە دەستم بە فێربوونی یاساکانی ڕێزمان کرد ئەو کاتە بوو کە لە قۆناغی ئامادەیی بووم. وە ئەوە تەنها بۆ ئەو مەبەستە بوو تا توانای نوسینم باشتر بکەم. ئێستا ئێمە پێشتر قسەمان کرد لە بارەی نوسینەوە وە چۆن جیاوازە لەگەڵ قسە کردن. بەڵام ئەو ڕێگایەی کە چۆن ئینگلیزیەکی ڕێزمانی باش قسە بکەی بە زانیاری وەرگرتنە. وە مەبەستم چییە لە زانیاری وەرگرتن، شت وەرگرتنە بە زۆری مەبەستم لە گوێگرتنە، شت وەربگری بە گوێکانت. تۆ ڕێگایەکی ڕێزمانی ئەبیستی. بۆیە کە تۆ ئەبیستی کەسێک قسە ئەکات، ئەزانی کەی ڕاستە. پێویست ناکات بیر لەوە بکەیتەوە کە ئەمە چ

زەمەنێکە؟ ئایا ئەمە زەمەنی ڕابردووە؟ ئایا ئەمە زەمەنی ڕانەبردووە؟ تۆ تەنها ئەوە ئەزانی کە ئەمە ڕاستە. وە کاتێك کە تۆ قسە ئەکەی ڕێزمانێکی دروست بەکارئەهێنی. ئەمە یەکێکە لە کلیلەکان بۆ قسە کردن بە خێرایی و ئاسانی و کاریگەری. ئێستا ئێمە پێشتر باسمانکرد دەستوری 2 چییەو وە ئەمەوێ ئێوە ئەمەم لەگەڵ بڵێنەوە، ئامادەن؟ یاساکانی ڕێزمان مەخوێنن. لە ڕاستیدا من بە نیازم هەنگاوێك زیاتر بڕۆم، ئەگەر تێکستبووکت هەیە ئێستا وەختی ئەوەیە کە فڕێیان بدەی. تێکست بووك کە فێری ڕێزمانت ئەکات، تەنها زیان بە توانای تۆ ئەگەیەنێ بۆ قسە کردنت بە ئینگلیزی. بۆیە ئێستا وەختی ئەوەیە کە فڕێیان بدەی تەنانەت ئەتوانی بیانسوتێنی ئەگەر بتەوێ. تەنها بەکاریان مەهێنە بۆ فێربوونی ئینگلیزی. باشە هەر بەو شێوەیەی کە بەڵێنمان پێدابووی ئێمە هەموو ڕۆژێ ئیمێڵێکت بۆ ئەنێرین. بۆیە لەم چەند ڕۆژەی داهاتوودا تۆ زانیاری زیاتر لە ئێمە ورئەگری. وە لەم ئیمێڵانەدا تۆ تێنێگەی کە چۆن فێری ڕێزمان ببی بە ئاسانی. وە پێتان ئەڵێم کە ئەمە بە لەبەرکردنی یاساکانی ڕێزمان نییە بۆیە تۆ دڵخۆش بە لەم بارەیەوە. من دڵخۆشم کە پێویست ناکات بە تۆ بڵێم یاساکانی ڕێزمان لەبەر بکە.

Third rule : دەستوری سێیەم

Listen First

سەرەتا گوێبگرە

the most important rule that most schools ignore it.

گرنگترین دەستور کە زۆربەی قوتابخانەکان پشتگوێی دەخەن.

You must listen to UNDERSTAND English. You must listen to
English EVERY DAY. Don't read textbooks. This is the key to your English success. Start listening every day.

پێویستە گوێبگری تا لە ئینگلیزی تێبگەی. پێویستە گوێ لە ئینگلیزی بگری هەموو ڕۆژێ. تێکست بووك مەخوێنەرەوە. ئەمە کلیلی سەرکەوتنی تۆیە لە ئینگلیزیدا. دەست بە گوێگرتن بکە هەموو ڕۆژێ.

Learn With Your Ears, Not Your Eyes

بەهۆی گوێکانتەوە فێربە نەك چاوەکانت

In most schools, you learn English with your **eyes**. You read textbooks. You study grammar rules. our system is a listening system. You learn English with your ears, not your eyes. Your speaking improves quickly. You speak English easily-- Spend most of your study time listening- that is the key to great speaking.
just like a baby, a baby is borned after two years learnes their first language through listening to the peopl arround him, so if u want to learn any language u must do what babies do.

لە زۆبەی قوتابخانەکاندا تۆ بە چاوەکانت فێری ئینگلیزی ئەبی. تۆ تێکست بووک ئەخوێنیتەوەو تۆ یاساکانی ڕێزمان ئەخوێنی. ئەم سیستەمەی ئێمە سیستەمی گوێگرتنە. تۆ بە گوێکانت فێری ئینگلیزی ئەبی، نەک بە چاوەکانت. قسەکردنی تۆ باشتر ئەبێ بە خێرایی بە ئاسانی قسە ئەکەی، زۆربەی کاتی خوێندنی خۆت بۆ گوێگرتن دابنێ، ئەمە کلیلی قسەکردنێکی باشە. هەروەک منداڵ، کە منداڵێک لە دایک ئەبێ دوای دوو ساڵ فێری زمانی یەکەمی خۆیان ئەبێ لەڕێی گوێگرتنەوە لە کەسەکانی دەوروبەری، بۆیە تۆش ئەگەر ئەتەوێ فێری هەر زمانێک ببی ئەبێ وەک منداڵ بکەی.

Listen to the video for rule 3 on the DVD and this is the text of the video

Rule3

I'm Kristin Dodds, one of the directors of Learn Real English.
And I'm AJ Hoge, also one of the teachers and directors of Learn Real English.
And welcome to Rule #3. This is the listening rule. And it's probably the most important rule.
Yep, I'd say that Rule #3, listen, listen, listen, it's absolutely number one most important.

And it's one of the simplest rules, wouldn't you say AJ?
Yeah, it's very simple and it's easy. It's relaxing which is what I like about it. You know, just listen.
Listen, listen, listen, it's really the number one key to speaking well.
Many people, myself included when I was learning a language, many people learn a language, they learn with their eyes, not with their ears.
Mm-hm.
For example, we learn, when you're learning a language you learn with a textbook. So many people learn, they think, they're reading, they're learning, they're thinking, they're studying about grammar rules.
And therefore I probably know more grammar rules than a French person would learn. Or, I'm sorry, know. That's the language I learned when I was in high school and college. When in fact a native French person probably doesn't even pay attention to the tenses. They just naturally speak.
Yeah, I guarantee that no native speaker of any language, so native speaker of course means that you started learning when you were a baby. Nobody thinks about grammar rules while they're speaking because there is no time.
Right.
It's impossible to remember a grammar book this big each time you want to speak. I remember one time I was teaching and I was teaching articles...words like the, a, an, like an apple, the apple, and there were four pages of explanations on how to use those three words. We use those words in nearly every sentence. There's no way that you're brain can think about four pages of rules every time you want to say the word "the". It's impossible.
Right.

So studying grammar rules doesn't work. What does work is listening, listening, listening, until it becomes
just easy and automatic. And that's what you want to do. That's why this rule is so powerful. This is how
babies learn. They learn to speak their language through listening.
Yeah, and I also want to point out that a lot of times when learning a language in the traditional way, there
is a focus put on speaking as well.
Mm-hm, that's right.
And again, babies you know, they take...they don't start speaking until they're two years old. They're just
listening. They're taking it all in.
That's right, I think students need to relax more because they get really stressful and nervous about, you
know, their speaking mistakes. But great speaking comes from great listening. And really you need to
listen, I think for probably four to six months, focus only on listening first. Focus on that, just listening.
Don't worry about speaking. I mean you can speak if you want to, but don't force it. Don't get upset if
you make mistakes. Your number one focus must be listening, listening, listening, for at least six months.
More is okay.
So, there's two important things here to remember with the listening. The first one is how. How should
you listen? You should make sure that it's really simple English. Bare English. You want to be able to
understand about 95%. There's been a lot of research done on this to prove that if the input is too high, if
it's just too difficult...
Then you're not going to understand.
Yeah, you're not going to take it in.
Yeah, you're not going to learn fast so that's another mistake I lot of students make. They try to listen to

things that are much too difficult. They're trying to listen to, you know, movies...
Right.
...they're trying to listen to CNN and the BBC.
Yeah, I was going to say the news.
And that's just too difficult for a lot of people. So the rule is you should understand 95% of the words of
everything. So you're watching something, you're listening to something. If you understand 95%, perfect,
it's a good level for you. If you don't understand that much, if it's more difficult, find something easier.
And it could even be a child's movie.
Yeah, children's books, children's movies...
Yeah.
...audiobooks, really for listening. Easy podcasts...
Mm-hm.
...anything like that, easy, easy, easy is the most important thing.
And the second thing to focus on is when. And as AJ has been saying many times, just listen, listen,
listen to as many things as you can in English.
As much as possible, there's no limits really...
As much as possible, right.
Do it in the morning when you get up. When you go to work. During your lunch break. When you're
coming home. At night at home. Just as much listening as you can, that's why it's great to use an iPod
because you can do it during the day as you go around doing shopping, exercising, and in a bus, in a
train, anywhere, anytime.
So that's, that's it, I guess, right?
That's it for Rule #3.
Rule #3...listen, listen, listen and listen some more. Learn with your ears. Alright, see you for the next
rule.

دەستوری 3

من کریستن دادسم یەکێک لە سەرپەرشتیارانی فێربوونی ئینگلیزی ڕاستی. وە من ئەی جەی هۆگم یەکێک لە مامۆستاو سەرپەرشتیارانی فێربوونی ئینگلیزی ڕاستی. بەخێربێن بۆ دەستوری ژمارە 3. ئەمە دەستوری گوێگرتنە. وە لەوانەیە ئەمە گرنگترین دەستور بێت. بەڵێ ئەڵێم دەستوری ژمارە 3، گوێگرتن، گوێگرتن، گوێگرتن. بە دڵنیاییەوە ئەمە گنگترینە. وە سادەترین دەستورە، وانییە ئەی جەی؟ بەڵێ ئەمە زۆر سادەو ئاسانە. ئەمە پشودانە کە من حەزم لێیەتی. ئەزانی تەنها گوێبگرە، گوێبگرە، گوێبگرە. ئەمە لە ڕاستیدا کلیلی یەکەمە بۆ قسە کردن بە باشی. زۆربەی خەڵک، خۆشم کە فێری زمانێک ئەبووم، زۆربەی خەڵک کە فێری زمانێک ئەبن، بە چاوەکانیان فێرئەبن نەک بە گوێکانیان. بۆ نمونە ئێمە فێرئەبین، کە تۆ فێری زمانێک ئەبی بە تێکست بووک فێرئەبی. بۆیە زۆربەی خەڵک فێرئەبن، برئەکەنەوە، ئەخوێننەوە، فێر ئەبن، بیرئەکەنەوە، یاساکانی ڕێزمان ئەخوێنن. وە لەبەرئەوە من یاسای ڕێزمان زیاتر ئەزانم وەک لە کەسێکی فەرەنسی. یان ببورە، ئەوە ئەو زمانەیە کە لە ئامادەیی و کۆلێج فێربووم. لە کاتێکدا کە لە ڕاستیدا لەوانەیە قسەکەرێکی ڕەسەنی فەرەنسی هیچ گرنگی نەدات بە زەمەنەکان. ئەوان تەنها بە شێوەیەکی سروشتی قسە ئەکەن. بەڵێ گرنتی ئەوە ئەیەم قسەکەری ڕەسەنی هیچ زمانێک، قسەکەری ڕەسەن مانای ئەو زمانەیە کە لە منالییەوە فێری بووی. هیچ کەسێک بیر لە یاساکانی ڕێزمان ناکاتەوە کاتێک کە قسە ئەکات، لەبەرئەوەی ئەو کاتەت نییە، ڕاستە. ئەوە مەحاڵە کتێبێچکی گەورەی ڕێزمانت بیربکەوێتەوە هەر کاتێک کە ئەتەوێ قسە بکەی. لەبیرمە جارێکیان وانەم ئەوتەوە وانەی article ، ووشەکانی وەک the, a, an وەک an apple, the apple چوار لاپەڕە ڕوون کردنەوە هەبوو لەسەر شێوازی بەکارهێنانی ئەم سێ ووشەیە. ئێمە ئەم ووشانە لە زۆربەی ڕستەکاندا بەکارئەهێنین. هیچ ڕێگایەک نییە تا مێشکی تۆ بتوانێ بیر لە چوار لاپەڕە یاسا بکاتەوە هەر کاتێک کەبتەوێ ئەم ووشەیە بڵێی the . ئەوە مەحاڵە ڕاستە. بۆیە خوێندنی یاساکانی ڕێزمان سەرکەوتوو نیە. ئەوەی سەرکەوتووە گوێگرتنە، گوێگرتن، گوێگرتن. هەتا ئاسان و ئۆتۆماتیک ئەبێ. وە ئەوە ئەوەیە کە تۆ ئەتەوێ بیکەی. لەبەرئەوەیە کە ئەم یاسایە زۆر کاریگەرە ئەمە ئەو شێوازەیە کە منالان

فێرئەبن. ئەوان فێری زمانەکەی خۆیان ئەبن لە ڕێگای گوێگرتنەوە بەڵێ وە هەروەها ئەمەوێ ئامازە بەوە بکەم کاتێکی زۆر بۆ فێربوونی زمانێک بە ڕێگای کۆن، جەخت کردنێک هەیە لەسەر قسەکردن بە باشی. وە دیسان، ئەزانی منااڵ، ئەوان وەرئەگرن... ئەوان دەست بە قسەکردن ناکەن هەتا ئەبن بە دوو ساڵ. ئەوان تەنها گوێئەگرن. ئەوان هەمووی وەرئەگرن. پێموایە خوێندکارەکان پێویستە زیاتر پشوو بدەن لەبەرئەوەی فشاریان زۆر کەوتۆتە سەرو توپە بوون لەبارەی غەڵەتەکانیان لە قسەکردندا. بەاڵم قسەکردنی باش لە گوێگرتنی باشەوە دێت وە لە ڕاستیدا تۆ پێویستە گوێبگری. پێموایە چوار تا شەش مانگ ئەشێ تەنها جەخت لەسەر قسەکردن بکەی سەرەتا. جەخت لەسەر ئەوە بکە، تەنها گوێگرتن. نیگەران مەبە لەبارەی قسەکردنەوە، مەبەستم ئەوەیە ئەتوانی قسە بکەی ئەگەر بتەوێ. بەاڵم زەخت لە خۆت مەکە، بێزار مەبە ئەگەر غەڵەتت کرد. جەخت کردنی یەکەم ئەبێ لەسەر گوێگرتن بێت، گوێگرتن، گوێگرتن، بەاڵیەنی کەمەوە بۆ شەش مانگ. زیاتریش باشە. بۆیە لێرەدا دوو شتی گرنگ هەیە کە بیرت بکەوێتەوە لەگەڵ گوێگرتندا. یەکەم، چۆن، چۆن پێویستە گوێبگری؟ پێویستە دڵنیا بیت کە ئەمە ئینگلیزییەکی ئاسانە، ئینگلیزیەکی پەتییە. ئەبێ دڵنیا بیت ٪95 لێی تێبگەی. لێکۆڵینەوەیەکی زۆر لەسەر ئەمە کراوە بۆ سەلماندنی ئەوەی کە ئەگەر زانیارییەکە زۆر بەرز بێت، زۆر گرانبێت، ئەوا تۆ لێی تێناگەی. بەڵێ تۆ پێت وەرناگیرێ. بەڵێ تۆ بە خێرایی فێرنابی، بۆیە ئەمە غەڵەتێکە کە زۆربەی خوێندکار ئەیکەن. ئەوان هەوڵ ئەدەن گوێ لە شتێک بگرن کە زۆر قورسە. ئەوان هەوڵ ئەدەن گوێ لە فیلمی سینەمایی بگرن. ڕاستە. ئەوان هەوڵ ئەدەن گوێ لە CNN و BBC بگرن. بەڵێ وێستم بڵێم هەواڵەکان. وە ئەوە زۆر گرانە بۆ زۆربەی خەڵک. بۆیە دەستورەکە ئەوەیە کە پێویستە ٪95ی ووشەکان تێبگەی. ئەمە ئاستێکی باشە بۆ تۆ، ئەگەر لە ئەوەندەی تێنەگەی، ئەگەر قورستر بوو، ئەوا شتێکی ئاسانتر بدۆزەرەوە. وە تەنانەت ئەکرێ فلیمی سینەمایی منااڵن بێت، بەڵێ کتێبی منااڵن، فلیمی سینەمایی منااڵن، بەڵێ. کتێبێک کە خوێندنەوەی لەگەڵ بێت لە ڕاستیدا بۆ گوێگرتن بێت، پۆدکاستی ئاسان. هەر شتێکی تر وەک ئەوانە، ئاسان، ئاسان، ئاسان گرنگترین شتە. وە دووەمین شت کە ئەبێ جەختی لەسەر بکەی وەک ئەی جەی ووتویەتی زۆر جار تەنها گوێبگرن، گوێبگرن، گوێبگرن لە هەر شتێکی

ئینگلیزی کە ئەتوانن، ئەوەندەی کە بکرێ، سنوری نییە لە ڕاستیدا... ئەوەندەی کە بکرێ، باشە. ئەمە بکە لە بەیانیاندا کە لە خەو هەڵدەستی. کە ئەڕۆی بۆ ئیش. لە کاتی پشوی نیوەڕۆدا. کە ئەڕۆیتەوە بۆ ماڵەوە، شەوان لە ماڵەوە. ئەوەندەی کە ئەتوانی گوێبگرە. لەبەرئەوەیە کە زۆر باشە ipod بەکاربهێنی. لەبەرئەوەی ئەتوانی ئەمە بکەی لە ماوەی ڕۆژدا، کاتێک کە ئەڕۆی بۆ شت کڕین، لە کاتی ڕاهێناندا، لە ناو پاسدا، لە شەمەندەفەردا، لە هەر شوێنێک، هەر کاتێک. بۆیە پێموایە ئاوایە باشە؟ ئەمەیە دەستوری ژمارە 3، دەستوری ژمارە 3، گوێبگرە، گوێبگرە، گوێبگرە زیاتر گوێبگرە، بە گوێکانت فێر ببە. باشە؟ بە نیازی دیدار لە دەستوری داهاتوودا.

Here is a story that's translated in to Kurdish listen to it's audio and read

The tale of peter rabbit

چیرۆکی پیتەر کەرووێشک

Once upon a time there were four little rabbits, and their names were Flopsy, Mopsy, Cotton-tail and Peter.

ڕۆژێک لە ڕۆژان چوار کەرووێشکی بچوک هەبوون، ناویان فلەپسی و مەپسی و کەتن تەیڵ و پیتەر بوو.

They lived with their mother in a sand-bank, underneath the root of a very big fir tree. "Now, my dears," said old Mrs. Rabbit one morning, "You may go into the fields, but don't go into Mr. McGregor's garden. "Your father had an accident there years ago.

لەگەڵ دایکیان ئەژیان لە ناو گردێکی لمدا لەژێر ڕەگی دارێکی گەورەی هەمیشە سەوزدا. ئێستا ئازیزەکانم پیرە کەرووێشک بەیانیەک ووتی، ئەتوانن بچن بۆ کێڵگەکە بەڵام مەچن بۆ باخچەکەی بەرێز مگرێگە. باوکتان لەوێ توشی ڕووداوێک بوو چەند ساڵێک لەمەوپێش.

Now run along and don't get into mischief. I am going out." Then old Mrs. Rabbit took a basket and her umbrella and went through the wood to the baker's.

ئێستا بڕۆن بەڵام هیچ کەتنێك نەکەن. من ئەڕۆمە دەرەوە. پاشان پیرە کەرۆێشك زەمیلەکەی و چەترەکەی هەڵگرت و بەناو دارستانەکەدا ڕۆشت بۆ نانەوا.

She bought a loaf of brown bread and five currant buns. Flopsy, Mopsy and Cotton-tail who were good little bunnies went to the field together to gather blackberries.

کولێرەیەك و پێنج کێکی بە میۆژی کڕی. فلەپسی و مەپسی و کەتن تەیل کە کەرۆێشکی بچوکی سەلار بوون ڕۆشتن بۆ کێڵگەکە پێکەوە بۆ کۆکردنەوەی شاتووی ڕەش.

But Peter who was very naughty, ran straight away to Mr. McGregor's garden and squeezed under the gate! First he ate some lettuces and some French beans and then he ate some radishes. And then, feeling rather sick, he went to look for some parsley.

بەڵام پیتەر کە زۆر لاسار بوو، ڕاستەوخۆ ڕایکرد بۆ باخچەکەی بەڕێز مگرێگە وە لەژێر دەرگاکەوە خشکەی کرد، لەسەرەتادا هەندێ کاهووی خوارد لەگەڵ پاقلەی سەوزی فەرەنسی پاشان هەندێ تورپی خوارد. پاشان تا ڕادەیەك هەستی بە ناساغی کرد، ڕۆشت تا بگەڕێ بۆ هەندێ مەعدەنوس.

But around the cucumber frame, whom should he meet ? Mr. McGregor! Mr. McGregor was on his hands and knees planting out young cabbages, but he jumped up and ran after Peter, waving a rake and calling out "Stop thief!"

بەڵام لە دەوروبەری پەرژینی خەیارەکەدا کێ ئەبینێ؟ بەڕێز مگرێگە، بەڕێز مگرێگە لەسەر دەست و ئەژنۆ بوو کەلەرمی ئەچاند، بەڵام بازی داو ڕایکرد بە دوای پیتەردا، خاکڕنێکی ڕوەشاندو هاواری کرد بۆستە دز.

Peter was most dreadfully frightened; he rushed all over the garden, for he had forgotten the way back to the gate. He lost one shoe among the cabbages, and the other amongst the potatoes. After losing them, he ran on four

legs and went faster. So that I think he might have got away altogether if he had not unfortunately run into a gooseberry net and got caught by the large buttons on his jacket that was a blue jacket with brass buttons, quite new.

پیتەر زۆر بە خراپی ترسا، بەناو باخچەکەدا ڕایکرد، ڕێگاکەی لەبیرچوو بوەوە تا بگەڕێتەوە بۆ لای دەرگاکە. پێڵاوێکی لێ وون بوو لەناو کەلەرمەکەدا، وە ئەوی تری لەناو پەتاتەکاندا لێ وون بوو. دوای وون کردنیان لەسەر چوار قاچ خێراتر ڕایئەکرد. بۆیە پێموایە ئەو بە یەکجاری دەرباز بووە ئەگەر بەدبەختانە نەچووبێتە ناو تۆڕی تڕێکەوە و گیرابێ بەهۆی قۆپچە گەورەی چاکەتەکەیەوە کە چاکەتێکی شینی قۆپچە مسی و تەواو نوێ بوو.

Peter gave himself up for lost and shed big tears. But his sobs were overheard by some friendly sparrows, who flew to him in great excitement and implored him to exert himself. Mr. McGregor came up with a sieve which he intended to take Peter with it, but Peter wriggled out just in time, leaving his jacket behind him. He rushed and jumped into a can.

پیتەر خۆی بە وون بوو دانابوو فرمێسکی گەورەی ئەڕشت. بەڵام چەند چۆلەکەیەکی دۆست گوێبیستی هەنسکەکانی ئەو بوون و بە جۆشەوە هەڵفڕین بۆ لای ئەو وە داوایان لێکرد تا هەوڵ بدات. بەڕێز مگرێگە هات بە تۆڕێکەوە کە بەتەما بوو پیتەری پێ بگرێ، بەڵام پیتەر لەکاتی خۆیدا خۆی لول داو چاکەتەکەی لە پشت ئەوەوە بەجێهێشت ڕیکردو بازیدایە ناو تەنکیەکەوە.

It would have been a beautiful thing to hide in, if it had not had so much water in it. Mr. McGregor was quite sure that Peter was somewhere around there, perhaps hidden underneath a flower-pot. He began to turn them over carefully, looking under each. Presently Peter sneezed, Mr. McGregor was after him in no time, and tried to put his foot upon Peter, but peter jumped out of a window, upsetting three plants.

ئەوە شتێکی زۆر باش بوو تا خۆی لەناو بشارێتەوە ئەگەر ئەو هەموو ئاوەی تێدا نەبوایە. بەڕێز مگرێگە زۆر دڵنیا بوو لەوەی کە پیتەر لە شوێنێکە لەو ناوە، لەوانەیە لە ژێر گوڵدانەکەدا خۆی شاردبێتەوە. دەستی بە هەڵدانەوەیان کرد بە وریایی. سەیری ژێر هەریەکەیانی کرد. پاش کەمێک پیتەر پژمی، بۆیە بەڕێز مگرێگە چی تر لە دوای ئەو نابێ، هەوڵیدا پێ لەسەر پیتەر دابنێ، بەڵام پیتەر بازیدایە دەرەوە لە پەنجەرەکەوە و سێ پرووەکی شکاندەوە.

Peter sat down to rest; he was out of breath and trembling with fright, and he had not the least idea which way to go. Also he was very damp with sitting in that can. After a time he began to wander about, going lippity– lippity– not very fast and looking all around. He found a door in a wall; but it was locked and there was no door for a fat little rabbit to squeeze underneath. An old mouse was running in and outunder the door, carrying peas and beans to her family in the wood. Peter asked her the way to the gate but she had such a large pea in her mouth she could not answer. She only shook her head at him.

پیتەر دانیشت تا پشوو بدات، هەناسەی توند بووبوو ئەلەرزی لە ترسا، وە هیچ بیرۆکەیەکی نەبوو تا لە کام ڕێگاوە بڕوا. هەروەها زۆر تەپ بوو بەهۆی دانیشتنی لەناو ئەو تەنکیەدا. پاش ماوەیەک دەستی بە گەڕان کرد، هێواش هێواش ئەڕۆی نەک بە خێڕایی و سەیری هەموو دەوروبەری خۆی ئەکرد. دەرگایەکی لە دیوارێکدا دۆزیەوە بەڵام قوفڵ بوو وە هیچ دەرگایەکی لێ نەبوو بۆ ئەم کەرووێشکە بچوکە قەڵەوە تا لەژێریەوە خشکە بکات. مشکێکی بچوک هاتوچۆی ئەکرد لەژێر دەرگاکەوە، نۆک و پاقلەی پێ بوو بۆ خێزانەکەی لەناو دارستان. پیتەر پرسیاری ڕێگایەکی لێ کرد بۆ دەرگای دەرەوە بەڵام مشکەکە نۆکێکی ئەوەندە گەورەی لە دەمدا بوو کە نەیتوانی جواب بداتەوە. تەنها سەرێکی بۆ ڕاوەشاند.

Peter began to cry. Then he tried to find his way straight across the garden, but he became more and more puzzled. Presently he came to a pond where Mr. McGregor filled his water-cans. there was a white cat was staring at some fish;

she sat very, very still, but now and then the tip of her tail twitched as if it were alive. Peter thought its better to go away without speaking to her.

پیتەر دەستی بە گریان کرد. پاشان هەوڵیدا ڕێگایەک بدۆزێتەوە ڕاست بۆ ناو دارستانەکە، بەڵام زیاترو زیاتر شڵەژا. پاش کەمێک هات بۆ لای حەوزێکی ئاو کە بەڕێز مگرێگە لەوێ تەنکی ئاوی پڕ نەکرد. لەوێ پشیلەیەکی سپی لێ بوو کە چاوی بڕیبووە چەند ماسیەک و زۆر بە ماتی دانیشتبوو، بەڵام دواتر کلکی خۆی لولدا وەک ئەوەی کە زیندوو بێت. پیتەر پێی باش بوو کە بڕوات بەبێ ئەوەی قسەی لەگەڵدا بکات.

He went back towards the cans, but suddenly, quite close to him, he heard the noise. Peter scattered underneath the bushes, but presently as nothing happened, he came out and climbed upon a wheelbarrow, and peeped over. The first thing he saw was Mr. McGregor hoeing onions. His back was turned towards Peter and beyond him was the gate! Peter got down very quietly off the wheel-barrow and started running as fast as he could go, through some black currant bushes. Mr. McGregor saw him , but Peter did not care. He slipped underneath the gate and safely came to the wood outside the garden at last. Mr. McGregor hung up the little jacket and the shoes for a scare-crow to frighten the blackbirds.

گەڕایەوە بەرەو تەنکیەکان، بەڵام لەناکاو تەواو لە نزیکی خۆی گوێی لە دەنگە دەنگێک بوو. پیتەر زۆر ترسا لەژێر دەوەنەکەدا، بەڵام پاش ماوەیەک وەک ئەوەی کە هیچ ڕووی نەدابێ هاتە دەرەوەو سواری عەرەبانەیەک بوو، وە لەوێوە سەیری کرد یەکەم شت کە بینی بەڕێز مگرێگە بوو کە پیازی ئەڕنیەوە. ئەو پشتی لە پیتەر بوو وە لەولایەوە دەرگای دەرەوەی لێ بوو. پیتەر زۆر بە بێدەنگی لە عەرەبانەکە هاتە خوارەوەو دەستی بە ڕاکردن کرد زۆر بە خێرایی بە هەموو توانای خۆی،بەناو دەوەنی مێوژە ڕەشەکاندا. بەڕێز مگرێگە ئەوی بینی بەڵام پیتەر گوێ ی پێ نەدا. لەژێر دەرگاکەوە خۆی خزاندو لە کۆتایدا بە سەلامەتی هاتەوە بۆ دارستانەکە لەدەرەوەی

باخچەکە. بەڕێز مگرێگە چاکەتە بچوکەکەی و پێڵاوەکانی هە ڵواسی وەک بووکە سەماکەری باخچە بۆ ترساندنی باڵندەکان.

Peter never stopped running or looked behind him till he got home to the big fir-tree. He was so tired that he flopped down upon the nice soft sand of their hole, and shut his eyes. His mother was busy cooking; she wondered what he had done with his clothes. It was the second little jacket and pair of shoes that Peter had lost in a fortnight! Peter was not very well during the evening. His mother put him to bed. But, Flopsy, Mopsy and Cottontail had bread and milk and blackberries for supper.

پیتەر لە ڕاکردن نەوەستاو هەرگیز ئاوڕی نەدایەوە بۆ دوای خۆی هەتا گەیشتە ماڵەوە دارە گەورە هەمیشە سەوزەکە. زۆر هیلاك بوو خۆی دا بەسەر لمە نەرمەکەی سەر کونەکەی خۆیانداو چاوەکانی خۆی داخست. دایکی بە چێشت لێنانەوە مەژغوڵ بوو سەری سوڕمابوو لەوەی کە چی لە جلەکانی کردووە. ئەوە دووەم چاکەتی بچوك و پێڵاو بوو کە پیتەر لە ماوەی دوو حەفتەدا وونی کردووە. تەندروستی پیتەر باش نەبوو لەو ئێوارەیەدا دایکی بردیە ناو جێگا، بەڵام فڵەپسی و مەپسی و کەتن تەیڵ شیرو نان و شاتووی ڕەشیان خوارد بۆ ئێوارە.

Fourth rule : دەستور چوارەم

Learn Deeply بە قوڵی فێربە

Slow and deep Learning Is Better

Hyun learned a lot of words in a short time. Her learning was short and shallow, That's why she quickly forgot the words. That's why she could not use them.

The secret to speaking easily is to learn every word & phrase DEEPLY.

It's not enough to know a definition. It's not enough to remember for a test. You must put the word deep into your brain.

To speak English easily, you must **repeat** each lesson many times.
You must learn English deeply.

لەسەرخۆ بە قوڵی فێربە باشترە

هیوێ لە ماوەیەکی کەمدا کۆمەڵێ ووشەی زۆر فێربووبوو. فێربوونەکەی کورت و تەنک بوو، لەبەرئەوە بە خێرایی ووشەکانی لەبیر کرد. لەبەرئەوە نەیدەتوانی بەکاریان بهێنێ. نهێنی قسەکردن بە ئاسانی ئەوەیە هەموو ووشەو گرێکان بە قوڵی فێربی. ئەوە بەس نیە کە پێناسەکەی بزانی، ئەوە بەس نیە کە بۆ تاقیکردنەوە بیتەوە بیرت. ئەبێ ووشەکە لە قوڵایی مێشکتدا دابنێی. بۆ قسە کردن بە ئاسانی ئەبێ هەر دەرسێک چەند جار دووبارە بکەیتەوە. پێویستە بە قوڵی ئینگلیزی فێربی.

Learn deeply, speak easily.
How do you learn deeply? Easy-- just repeat all lessons or listening many times. For example, if you have an audio story, listen to the first chapter 30 times before you go to the second chapter. You could listen to the first chapter 3 times each day, for 10 days.
"My English is now **much improved** because of you, and also my understanding of native speakers is **much better than before**. So I'd like to say thank you very much!"
Iman awat

بە قوڵی فێربە، بە ئاسانی قسە بکە.

چۆن بە قوڵی فێر ئەبی؟ ئاسانە.. تەنها هەموو وانەکان و گوێگرتنەکان چەند جارێک دووبارە بکەوە. بۆ نمونە، ئەگەر چیرۆکێکی ئۆدیۆت هەبوو، 30 جار گوێ لە یەکەم بەش بگرە پێش ئەوەی بچیتە سەر دووەم بەش. ئەتوانی ڕۆژی 3 جار گوێ لە یەکەم بەش بگری بۆ ماوەی 10 ڕۆژ.
ئینگلیزیەکەی من ئێستا زۆر باشتر بووە بەهۆی ئێوەوە، هەروەها تێگەشتنی من لە قسەکەرە ڕەسەنەکان زۆر باشتر بووە لە پێشووتر. بۆیە ئەمەوێ زۆر سوپاستان بکەم.
ئیمان ئاوات

**Deep Learning Of Grammar

What about grammar? How do you learn it deeply, without studying grammar rules?

We'll tell you in the next rule.

فێربوونی ڕێزمان بە قوڵی

چی لەبارەی ڕێزمانەوە؟ چۆن بە قوڵی فێرببی، بەبێ خوێندنی یاساکانی ڕێزمان؟ لە دەستوری داهاتودا پێت ئەڵێین.

Listen to the video for rule 4 on the DVD and this is the text of the video

Rule 4

Hi, this is AJ. Welcome back again for Day 4, Rule #4 for speaking excellent English. Now Rule #4 is important. In fact, they're all important, of course they are. But this one is also very important and very, very different. Very different from what you learned in your normal schools and your normal textbooks.

Rule #4 is learn deeply.

So let me talk about, what do I mean by deeply? Well, it's, you know if you think about the ocean, or the sea, the water, right? We have shallow water which is just at the top. But then we have very deep water.

It means it goes down, down, down, down, down, down very far. So what do we mean by learn deeply?

Well, imagine that your head, imagine your brain is the ocean. And we want the English to go in all the way. We want the English to go in deep, deep, deep into your brain, right? We want it to be a part of you. Just like your native language, your normal language that you speak since you were a baby...that you have been speaking since you were a baby.

So that's deep learning. Deep learning is the key to automatic speaking. So when I say automatic
speaking, I mean speaking English without thinking. No translating. No thinking about grammar rules.
You just speak. It comes out easily. No thinking. No trying. You don't need to try, right? When you
speak your language, you don't need to try. It doesn't feel difficult. It feels super super easy. You want
to say something, you say it. There's no translating. There's no thought.
Well that's what you want with English. Well the key to that, the key to that automatic speaking, is deep
learning. And the problem is in school and with textbooks, you learned the opposite way. You learned a
lot of things, right, in your textbooks. A lot of vocabulary words. A lot of grammar rules. So you learned
them but you learned them very fast. And so you don't really remember them well.
Maybe you say that you know grammar. Maybe you say that you know these words. But do you really

know them? Because when I say know, I mean you know it but you can also use it quickly, easily and
automatically. Can you use all of your English grammar without thinking? Do you know the vocabulary
so well that it comes out of your mouth automatically? Again, no thinking. No translating. No stopping to
think. No pausing when you speak. No strange breaks.
So if you have those problems, it's okay. It's normal because you learned in school. And what happen in
school with textbooks? They usually go very fast, right? Chapter One...and then a few days later,
Chapter Two. And those chapters have so many new words. And a lot of new grammar. There's so

much in one chapter of a textbook. It is a lot of information. If you're lucky you do one chapter in a week
and then boom, on to Chapter Two the next week. And then the next week another one, and another
one, and another one. And you're going very, very fast. And a lot of students think "Oh, I'm learning so
fast. This is great."
The problem is you're not really learning it. You're certainly not learning it deeply. That's why you take a
test, you get a good score, but when you try to really speak...to an American, a Canadian, a British
person...you can't do it. Or you do it but it sounds bad. That's because you did not learn deeply.
So you don't want that. You want automatic speaking. How do you learn deeply? Well, again, it's very
simple. But again, very powerful. Learning deeply really means repeating a lot. So in our system you
learn one lesson set, the same lesson set for at least one week. And our lesson sets, they're not like
textbook chapters. You don't have 50 new words in them, okay? You have one conversation or piece of
a conversation. And then you've got a mini-story lesson, which we'll talk about later. But again, it's just
another kind of lesson. And then you learn the same words and phrases in that. And you have a
vocabulary lesson and you learn the same ones in that again. We are repeating, repeating, repeating,
repeating the same stuff all the time. We do it in different ways so that you're not bored. You won't be
bored because you get the same information but in many different situations, in different kinds of lessons
in different ways. And you need a lot of repetition.
We have again read a lot of research about this. For example, when you see a new word or a new

phrase, how many times do you need to hear it and understand it before you will remember it and can

use it? How many times do you think, normally? Twenty maybe? Ten? Well the answer is actually 30
or more. Thirty, at least 30 times. That's for an American, me! If I'm reading a book and I see a new
word, a new English word, I actually need to see that word about 30 times and basically understand it,
right, because I understand everything else. I can guess the meaning. Well, 30 times before I really
know it deeply and can use it automatically.
Now for you, English is not your first language. You probably need 50 times or 100 times. So now
maybe you see one of the problems with schools and textbooks. Probably you did not repeat all that
grammar, all those vocabulary words and phrases, you didn't repeat them enough. And when I say
repeat, I don't mean studying some list in a book. I mean hearing it, listening, hearing it and then
understanding it correctly. And then you need to hear it again and understand and hear it again and
again and again and again and again. It goes deeper, deeper, deeper until finally one day it's automatic.
It happens very suddenly. In the beginning you feel like nothing is happening, right? You're listening,
you're listening, you know listening was one of our big important rules, probably the most important. But
you need this one also. It's not just listening. It's deep listening. It's deep learning so that you're hearing
again, again, again, again, again. So after the first 20 times you still feel like, "Well, nothing's happening.
You know I understand but my speaking is the same." It's because you need deeper learning.

So what we find is that with our members who succeed, and most of them do, they need this deep learning. So if nothing's happening, nothing's happening, nothing...nothing, nothing...suddenly boom!
One day the words come out automatically. It's amazing. It's a great feeling. So that's what you want.
You need deep learning. You need to repeat. Everything you listen to you must repeat it again and again and again. Every day for at least 7 days, more is better.
So that's it. Again a very simple rule and a very powerful rule. That's Rule #4, learn deeply. Alright I will see you later. Bye-bye.

دەستوری 4

سلاو، من ئەی جەییم. بەخێربێنەوە دووبارە بۆ ڕۆژی چوارەم، دەستوری ژمارە 4 بۆ قسەکردنی ئینگلیزی بە باشی. ئێستا دەستوری ژمارە 4 گرنگە، لە ڕاستیدا هەموویان گرنگن. بە دڵنیاییەوە گرنگن. بەڵام ئەمەیان هەروەها زۆر گرنگ و زۆر جیاوازە. زۆر جیاوازە لەوەی کە لە قوتابخانەی ئاسایی و تێکستبووکی ئاساییەوە فێربووی. دەستوری چوارەم فێربوونە بە قوڵی. بۆیە ڕێگەم بدە قسە بکەم لە بارەی ئەوەی مەبەستم چییە لە بە قوڵی؟ باشە، ئەزانی ئەگەر بیر لە ئۆقیانوس یان دەریا بکەیتەوە، ئاوەکە، باشە؟ ئاوێکی تەنکمان هەیە کە لە سەرەوەیە، بەڵام پاشان ئاوێکی زۆر قوڵمان هەیە. مانای وایە ئەچیتە خوارەوە، خوارەوە، خوارەوە، زۆر دوور، کەواتە مەبەستمان چییە لە بە قوڵی؟ باشە وا بیهێنە بەرچاوی خۆت سەری تۆ، وا بیهێنە بەرچاوی خۆت مێشکی تۆ ئۆقیانوسەکەیە وە ئێمە ئەمانەوێ ئینگلیزیەکە بە تەواوی بچێتە ناوەوە. ئێمە ئەمانەوێ ئینگلیزیەکە بچێتە ناو قوڵایی، قوڵایی، قوڵایی مێشکتەوە، باشە؟ ئێمە ئەمانەوێ ببێت بە بەشێک لە تۆ. هەر وەک زمانی یەکەمی خۆت. زمانی ئاسایی خۆت کە لە منداڵییەوە قسەت پێکردووە... کە لە منداڵییەوە قسەت پێکردووە. کەواتە ئەوە فێربوونی قوڵە، فێربوونی قوڵ کلیلێکە بۆ قسەکردن بە ئۆتۆماتیکی. کەواتە کە ئەڵێم قسەکردنی ئۆتۆماتیکی مەبەستم لە قسەکردنی ئینگلیزییە بە بێ بیرکردنەوە. نە وەرگێڕان نە بیرکردنەوە لە یاساکانی ڕێزمان. تۆ

تەنها قسە ئەکەی. بە ئاسانی دێتە دەرەوە بەبێ بیرکردنەوە. بێ هەوڵدان، پێویست ناکا هەوڵبدەی باشە؟ کاتێک کە بە زمانی خۆت قسە ئەکەی پێویستت بە هەوڵدان نییە. قورس دیار نییە ئاسان دیارە، ئەتەوێ شتێک بڵێیت و ئەیڵێیت. نە وەرگێڕان و نە بیرکردنەوە، ئەوە ئەوەیە کە تۆ بۆ ئینگلیزی ئەتەوێ. باشە کلیل بۆ ئەوە، کلیل بۆ فێربوونی قسەکردنی ئۆتۆماتیکی، فێربوونی قوڵە. وە کێشەکە لە قوتابخانەو تێکست بووکدایە، تۆ ڕێگایەکی پێچەوانە فێربووی. تۆ زۆر شت فێربووی ڕاستە، لە تێکست بووکەکەتەوە، زۆر ووشەی ڤۆکابولەری فیربووی. زۆر یاسای ڕێزمان، بۆیە تۆ فێری ئەوانە بووی، بەڵام زۆر خێرا فێریان بووی. لەبەرئەوە تۆ لە ڕاستیدا بە باشی بیری ئەوانەت ناکەوێتەوە.لەوانەیە تۆ بڵێی ڕێزمان ئەزانم. لەوانەیە بڵێی ئەم ووشانە ئەزانم،بەڵام ئایا لە ڕاستیدا ئەیانزانی؟ لەبەرئەوە کە من ئەڵێم ئەزانی، مەبەستم ئەوەیە ئەزانی، بەڵام ئایا ئەتوانی هەروەها بە خێرایی و ئاسانی و ئۆتۆماتیکی بەکاریانبهێنی. ئایا ئەتوانی هەموو ڕێزمانی ئینگلیزی بەکاربهێنی بەبێ بیرکردنەوە؟ ئایا ئەوەندە باش ڤۆکابولەری ئەزانی کە ئۆتۆماتیکی لە دەمت بێتە دەرەوە؟ دیسان نە بیرکردنەوە، نە وەرگێڕان، نە وەستان بۆ بیرکردنەوە. نە وەستان کاتێک کە قسە ئەکەی، نە پچڕانی نامۆ. بۆیە ئەگەر ئەم کێشانەت هەیە، ئاساییە لەبەرئەوەی لە قوتابخانە فێربووی. وە چی ڕووئەدات لە قوتابخانە لەگەڵ تێکست بووکدا؟ ئەوان زۆر خێرا ئەڕۆن ڕاستە؟ بەندی یەک... وە پاشان چەند ڕۆژێکی کەم دواتر بەندی دوو. وە ئەم بەندانە ووشەی نوێی زۆر تێدایە، وە ڕێزمانی نوێی زۆر تێدایە. زۆر زۆری تێدایە یەک بەندی تێکست بووک. زانیاری زۆری تێدایە، ئەگەر بەختت هەبێ یەک بەند بە حەفتەیەک تەواو ئەکەن. وە پاشان ئەڕۆنە سەر بەندی دوو لە حەفتەی داهاتوودا. وە پاشان حەفتەی داهاتوو، یەکێکی ترو یەکێکی ترو یەکێکی تر. وە زۆر زۆر خێرا ئەڕۆن. وە زۆربەی خوێندکارەکان وا بیرئەکەنەوە، ئۆھ، من زۆر خێرا فێر ئەبم، ئەمە زۆر باشە. کێشەکە ئەوەیە تۆ بەڕاستی فێرنابی، تۆ بە دڵنیاییەوە بە قوڵی فێرنابی. لەبەرئەوەیە تۆ تاقیکردنەوە ئەکەیت و نمرەیەکی باش بەدەست ئەهێنی، بەڵام کە هەوڵ ئەدەی قسە بکەی لەگەڵ کەسێکی ئەمریکی، بەڕیتانی، کەنەدی، ناتوانی. یان ئەتوانی بەڵام بە خراپی. ئەمە لەبەرئەوەیە کە بە قوڵی فێرنەبووی. بۆیە تۆ ئەوەت ناوێ، تۆ قسەکردنی ئۆتۆماتیکیت ئەوێ. چۆن بە

قوڵی فێرنەبی؟ باشە دیسان ئەمە زۆر سادەیە، بەڵام دیسان زۆر کاریگەرە. فێربوونی قوڵ لە ڕاستیدا ماناى دووبارەکردنەوەی زۆرە. بۆیە لەم سیستەمەی ئێمەدا تۆ فێری وانەیەک ئەبی، هەمان وانە بەلایەنی کەمەوە بۆ حەفتەیەک. وە وانەکانی ئێمە وەک بەندەکانی تێکست بووک نین. 50 ووشەی نوێیان تێدا نییە، گفتوگۆیەک یان پارچە گفتوگۆیەکت هەیە. وە پاشان وانەیەکی کورتە چیرۆک وەرئەگری کە دواتر لە بارەیەوە قسە ئەکەین. بەڵام دیسان ئەمە جۆرە وانەیەکی ترە، وە پاشان تۆ فێری هەمان ووشەو گرێ ئەبی لێیەوە. وە وانەیەکی ڤۆکابولەریت هەیەو فێری هەمان شت ئەبی لێیەوە دیسان. ئێمە هەمان شت دووبارە ئەکەینەوە، دووبارە ئەکەینەوە، دووبارە ئەکەینەوە هەموو کاتێ. ئێمە ئەمانە بە شێوازی جیاجیا ئەکەین کە تۆ لێی بێزار نابی. لێی بێزار نابی لەبەرئەوەی تۆ هەمان زانیاری وەرئەگری بەڵام لە چەند بارێکی جیاوازدا. لە چەند وانەیەکی جیاوازدا. بە چەند شێوازێکی جیاواز. تۆ پێویستت بە دووبارەبوونەوەی زۆرە، وە ئێمە دیسان لێکۆڵینەوەیەکی زۆرمان لەم بارەیەوە خوێندۆتەوە. بۆ نمونە کاتێک کە ووشەیەکی نوێ یان گرێیەکی نوێ ئەبینی، چەند جار پێویستە بیبیستی و لێی تێبگەی پێش ئەوەی بیرتبکەیتەوەو بتوانی بەکاری بهێنی؟ چەند جار پێتوایە، ئاسایی؟ بیست لەوانەیە؟ دە؟ باشە وەڵامەکە لە ڕاستیدا 30 یان زیاترە. سی بە لایەنی کەمەوە سی جار، ئەوە بۆ ئەمریکییەک، من، ئەگەر کتێبێک بخوێنمەوە ووشەیەکی نوێ ببینم، ووشەیەکی نوێی ئینگلیزی، لە ڕاستیدا پێویستە نزیکەی سی جار ئەو ووشەیە ببینم و بە شێوەیەکی بنچینەیی لێی تێبگەم، باشە لەبەرئەوەی من لە هەموو شتێکی تر تێئەگەم ئەتوانم ماناکەی بخەملێنم. باشە، سی جار پێش ئەوەی بەڕاستی بیزانم بە قوڵی وبتوانم بەکاریبهێنم ئۆتۆماتیکی. ئێستا بۆ تۆ، ئینگلیزی زمانی یەکەمی تۆ نییە لەوانەیە 50 جار یان 100 جار پێویست بێت بۆ تۆ. بۆیە ئێستا تۆ لەوانەیە تێبگەی لە یەکێک لە کێشەکانی قوتابخانەو تێکست بووک. لەوانەیە ئێوە ئەو هەموو ڕێزمانەتان دووبارە نەکردبێتەوە، ئەو هەموو ووشەو گرێیانە، ئێوە بە گوێرەی پێویست دووبارەتان نەکردۆتەوە. وە کە من ئەڵێم دووبارە کردنەوە، مەبەستم لە خوێندنی هەندێک لیستی ناو کتێبێک نییە. مەبەستم ئەوەیە بیبیستی و گوێی لێ بگری، بیبیستی وە پاشان لێی تێبگەی بە دروستی. وە پاشان پێویستت بەوەیە دیسان بیبیستی و لێی تێبگەیت و بیبیستی

دیسان و دیسان و دیسان. ئەچێتە قوڵتر، قوڵتر، قوڵتر هەتا لە کۆتاییدا ڕۆژێک ئۆتۆماتیک ئەبێ. ئەوە زۆر لە ناکاو ڕووئەدات، لە سەرەتاوە وا هەست ئەکەی هیچ ڕووی نەداوە، ڕاستە؟ تۆ گوێ ئەگری، گوێ ئەگری، ئەزانی گوێگرتن یەکێکە لە دەستورە زۆر گرنگەکانی ئێمە، لەوانەیە گرنگترینیان بێت. بەڵام هەروەها تۆ پێویستت بەمەشە، تەنها گوێگرتن نابێ، گوێگرتنی قوڵ ئەبێ. فێربوونی قوڵ ئەبێ لەبەرئەوە تۆ ئەیبیستی دووبارەو دووبارەو دووبارەو دووبارە. بۆیە دوای بیست جاری یەکەم هێشتا وا هەست ئەکەی هیچ ڕوونادات. ئەزانی من تێئەگەم بەڵام قسەکردنم هەر وەک خۆیەتی. ئەمە لەبەرئەوەیە کە تۆ پێویستت بە فێربوونی قوڵترە. بۆیە ئەوەی بۆمان دەرکەوتووە لەگەڵ ئەو ئەندامانەی ئێمە کە سەرکەوتوون وە زۆربەیان سەرکەوتوون. پێویستیان بە فێربوونی قوڵە. بۆیە ئەگەر هیچ ڕوونەدات، هیچ ڕوونەدات، هیچ ڕوونەدا... لە ناکاو ئەتەقێتەوە. ڕۆژێک ووشەکان ئۆتۆماتیکی دێنە دەرەوە. ئەمە سەرسوڕهێنە. ئەمە هەستێکی باشە، بۆیە ئەمە ئەوەیە کە تۆ ئەتەوێ. پێویستت بە فێربوونی قوڵە. پێویستت بە دووبارەکردنەوەیە. هەر شتێک کە گوێی لێ ئەگری ئەبێ دووبارەی بکەیتەوە دووبارەو دووبارەو دووبارە. هەموو ڕۆژێک بە لایەنی کەمەوە بۆ ماوەی حەوت ڕۆژ، زیاتر باشترە. بۆیە ئەمە تەواو. دیسان دەستورێکی زۆر سادەو کاریگەرە. ئەمەیە دەستوری ژمارە چوار، بە قوڵی فێربە.

The Window

پەنجەرەکە

Two men, both seriously ill, occupied the same hospital room. One man was allowed to sit up in his bed for an hour each afternoon to help drain the fluid from his lungs. His bed was next to the room's only window. The other man had to spend all his time flat on his back.

دوو پیاو هەردووکیان بەڕاستی نەخۆش بوون، لە هەمان ژووری نەخۆشخانەدا بوون. پیاوێکیان رێگەی پێدرابوو لە جێگەکەی خۆیدا دابنیشێ بۆ سەعاتێك هەموو پاش نیوەڕۆیەك تا ئەو شلەیەی لە سییەکانیدا بوو بەتاڵ ببێ. جێگای نوستنەکەی تەنیشتی تاکە پەنجەرەی ژوورەکە بوو. پیاوەکەی تر پێویست بوو هەموو کاتەکەی خۆی بەوە بباتە سەر کە تەخت لەسەر پشت بکەوێ.

The men talked for hours on end. They spoke of their wives and families, their homes, their jobs, their involvement in the military service, where they had been on vacation.

پیاوەکان بۆ چەند سەعاتێك بە بەردەوامی قسەیان ئەکرد. قسەیان لە بارەی ژن و خێزان و ماڵ و ئیش و خزمەتی سەربازی خۆیان و وەختی پشوی خۆیان لە کوێ بوون ئەکرد.

Every afternoon when the man in the bed by the window could sit up, he would pass the time by describing to his roommate all the things he could see outside the window.

هەموو پاش نیوەڕۆیەك کاتێك پیاوی ناو جێگاکە کە لە تەنیشتی پەنجەرەکەوە بوو ئەیتوانی دابنیشێ، کاتی ئەبردە سەر بە پیاهەڵدانی هەموو ئەو شتانەی کە ئەیتوانی ببینێ لە دەرەوەی پەنجەرەکە بۆ هاوڕێکەی.

The man in the other bed began to live for those one-hour periods because his world would be broadened
and enlivened by all the activity and color of the world outside.

پیاوی ناو جێگاکەی تر دەستی بە ژیان کرد بۆ ئەم ماوەی سەعاتە چونکە دنیای ئەو فراوان ئەبوو ئەبوژایەوە بەو هەموو چالاکی و ڕەنگانەی دنیای دەرەوە.

The window overlooked a park with a lovely lake. Ducks and swans played on the water while children sailed their boats. Young lovers walked arm in arm amidst flowers of every color and a nice view
of the city, skyline could be seen in the distance.

پەنجەرەکە ئەیڕوانی بەسەر پارك و دەریاچەیەکی جواندا.

مراوی و قاز یارییان ئەکرد لەسەر ئاوەکە لە کاتێکدا کە منالان گەشتیان ئەکرد بە بەلەمەکانیان. عاشقەکان پیاسەیان ئەکرد قۆڵ لەناو قۆڵی یەکتر بەناو گوڵەکان لە هەموو ڕەنگێك و دیمەنی جوانی شاردا وە ئاسۆ ئەبینرا لە دوورەوە.

As the man by the window described all this in exquisite detail, the other man would close his eyes and imagine the picturesque scene.

کاتێك کە پیاوەکەی لای پەنجەرەکە ئەم هەموو پیاهەڵدانەی ئەکرد بە درێژەپێدانێکی نایابەوە، پیاوەکەی تر چاوەکانی خۆی دائەخست و ئەو دیمەنە جوانەی ئەهێنایە بەر چاوی خۆی.

One warm afternoon the man by the window described a parade passing by. Although the other man
couldn't hear the band – but he could see it In his mind's
eye as the gentleman by the window portrayed it with descriptive words.

پاش نیوەڕۆیکی گەرم پیاوەکەی لای پەنجەرەکە وەسفی نمایشێکی ئەکرد کە تێپەڕئەبوون. هەرچەندە پیاوەکەی تر نەیئەتوانی دەنگی باندەکە ببیستێ بەڵام ئەیتوانی ببینێ بە چاوەکانی مێشکی کاتێک کە پیاوەکەی لای پەنجەرەکە نەخشاندبووی بە ووشە وەسف کراوەکانی.

Days and weeks passed. One morning, the nurse arrived to bring water for their baths but she saw the lifeless body of the man by the window, who had died peacefully in his sleep. She was saddened and called the hospital attendants to take the body away.

ڕۆژەکان و حەفتەکان تێپەڕین، بەیانییەک پەرستارەکە گەشت تا ئاویان بۆ بهێنێ بۆ حەمام کردنیان بەڵام ئەو جەستەیەکی بێ گیانی پیاوی لای پەنجەرەکەی بینی کە بە هێمنی لە کاتی خەوتندا مردبوو، ئەو غەمباربوو وە بانگی هاوڕێیانی نەخۆشخانەی کرد تا جەستەکە ببەن.

As it seemed appropriate, the other man asked if he could be moved next to the window. The nurse was happy to do this, and after making sure he was comfortable, she left him alone.

هەر کە بارەکە گونجاو دیار بوو پیاوەکەی تر داوای کرد کە ئایا ئەتوانێ بگوازێتەوە بۆ لای پەنجەرەکە، پەرستارەکە خۆشحاڵ بوو بە کردنی ئەمە، وە دوای ئەوەی کە دڵنیا بوو ئەو ئاسودەیە بە تەنیا بەجێیهێشت.

Slowly, painfully, he propped himself up on one elbow to look at the real world outside. He slowly turn to look out the window beside the bed. but he faced a blank wall.

بە هێواشی و بە ئازارەوە ئەو خۆی بەرزکردەوە لەسەر ئەنیشک تا سەیری دنیای ڕاستی بکات لە دەرەوە. ئەو بە هێواشی خۆی وەرگێڕا تا سەیری دەرەوە بکات لە پەنجەرەکەی تەنیشتی جێگاکەوە، بەڵام ئەو ڕووبەڕووی دیوارێکی سپی بووەوە.

The man asked the nurse what could have compelled his deceased roommate to described such wonderful things outside this window. The nurse responded that the man was blind and could not even see the wall.

پیاوەکە پرسیاری لە پەرستارەکە کرد چی هاوڕێی کۆچکردووی ئەوی ناچار کردووە کە وەسفی ئەم شتە نایابانە بکات لە دەرەوەی پەنجەرەکە، پەرستارەکە ووتی کە ئەو پیاوە کوێر بووە و تەنانەت نەیتوانیوە دیوارەکەش ببینێ.

She said, "Perhaps he just wanted to encourage you."

ئەو ووتی لەوانەیە تەنها ویستبێتی هیوا بە تۆ بەخشێ.

Epilogue: There is tremendous happiness in making others happy, despite our own situations. Shared grief is half the sorrow, but happiness when shared, is doubled.

ئەنجام: خۆشی گەورە هەیە بۆ خۆشحاڵکردنی ئەوانی تر، سەرەڕای حاڵی خۆمان. خەم دابەشبکرێ ئەبێ بە نیوە، بەاڵم خۆشی دابەشبکرێ ئەبێ بە دوو ئەوەندە.

If you want to feel rich, just count all the things you have
that money can't buy.

ئەگەر ئەتەوێ هەست بە دەوڵەمەندی بکەی، هەموو ئەو شتانەی هەتە حسابی بکە کە پارە ناتوانێ بیکڕێ.

>People will forget what you said...
>People will forget what you did...
>But people will never forget how you made them feel...

خەڵک لە بیری ئەکەن ئەوەی ووتوتە...

خەڵک لە بیری ئەکەن ئەوەی کردووتە...

بەاڵم خەڵک هەرگیز ئەوە لەبیر ناکەن کە تۆ وات لێکردوون هەست بە چی بکەن...

Fifth rule : دەستوری پێنجەم

Learn English grammar naturally

فێربوونی ڕێزمانی ئینگلیزی بە سروشتی

In the second rule we told you never to study grammar rules. But, of course, you want to use correct English grammar.
Maybe you are thinking, "How can I learn English grammar if I don't study English grammar rules?" Well, now we will tell you.

لە دەستوری دووەم دا ئێمە پێمان ووتن کە هەرگیز ڕێزمانی ئینگلیزی مەخوێنن. بەڵام بە دڵنیاییەوە تۆ ئەتەوێ ڕێزمانی ئینگلیزی بە دروستی بەکار بهێنی. لەوانەیە تۆ بیر بکەیتەوە چۆن ئەتوانم فێری ڕێزمانی ئینگلیزی ببم ئەگەر یاساکانی ڕێزمانی ئینگلیزی نەخوێنم؟ باشە ئێستا ئێمە پێت ئەڵێین.

We will teach you a way to learn grammar naturally. Use this method and your grammar will improve automatically. You will automatically use the correct verb tense. You won't think. You won't try

ئێمە ڕێگایەکت فێرئەکەین بۆ فێربوونی ڕێزمان بە سروشتی. ئەم شێوازە بەکاربهێنەو ڕێزمانەکەت ئۆتۆماتیکی باش ئەبێت. تۆ ئۆتۆماتیکی زەمەنەکانی کار بەکارئەهێنی. بیرناکەیتەوە، هەوڵنادەی.

Use Point Of View Mini-Stories

We call these stories "Point Of View Mini-Stories". They are the most powerful way to learn and use English grammar automatically.

هەمان کورتە چیرۆك لە چەند کاتێکی جیاوازدا بەکاربهێنە

ئێمە بەم چیرۆکانە ئەڵێین "هەمان چیرۆك لە چەند کاتێکی جیاوازدا" بەهێزترین ڕێگان بۆ فێربوون و بەکارهێنانی ڕێزمانی ئینگلیزی ئۆتۆماتیکی.

Use Point of View Stories for Automatic Grammar

You must learn grammar by listening to real English. The best way is to listen to stories... told in different times (points of view): Past, Present, Future.

How do you do this? Easy! you can listen to stories with many different kinds of grammar. You don't need to know the grammar rules. **Just listen** to the Point of View stories and you will improve grammar automatically!
It is powerful. It is simple. It is successful. You will succeed. You will use correct grammar naturally and automatically. This is the secret to English grammar.

هەمان چیرۆك لە چەند کاتێکی جیاوازدا بەکاربهێنە بۆ ڕێزمانێکی ئۆتۆماتیکی

ئەبێ فێری ڕێزمان ببی بە گوێگرتن لە ئینگلیزی ڕاستی. باشترین ڕێگا گوێگرتنە لە چیرۆك...کە لە چەند کاتێکی جیاوازدا ئەگێڕدرێتەوە ڕابردوو، ڕانەبردوو، داهاتوو.
چۆن ئەمە ئەکەی؟ ئاسانە، ئەتوانی گوێ لەو چیرۆکانە بگری کە چەند جۆرێك ڕێزمانی تێدایە. پێویستت بەوە نابێ یاساکانی ڕێزمان بزانی. تەنها گوێ لە چیرۆك بگرە لە چەند کاتێکی جیاوازداو ڕێزمانەکەت ئۆتۆماتیکی باشتر ئەبێ.
ئەمە سادەو کاریگەرو سەرکەوتووە. تۆ پێشئەکەوی. تۆ ڕێزمانێکی دروست بەکارئەهێنی بە سروشتی و ئۆتۆماتیکی. ئەمە نهێنی ڕێزمانی ئینگلیزیە.

Listen to the video for rule 5 on the DVD and this is the text of the video

Rule 5

Hi, I'm Joe Weiss, one of the directors of Learn Real English. And today I'm here to speak with you about the fifth rule to speaking excellent English. But before we start with Rule 5, I want you to remember back just a few days ago. I spoke with you about Rule #2. And you remember that Rule #2 was don't study English grammar. Since that time you may have been wondering, "Well, how am I going to learn to speak English properly if I don't study English grammar?" Well today I'm going to talk to you about that.

So, how is it that we do this? Well there is a special technique and it's very easy. And research has shown that it is the best way to learn English grammar, or grammar for any language even. So, what is this technique? It's called point of view stories or point of view mini-stories. A mini-story is just a small story.

So, how is it that we use these point of view stories to learn English grammar? What we do is we start with a small story, a mini-story, and then we listen to a number of different points of view for this very story. And by point of view, I mean that we change something in the story like we change the time that the story is being told. Or we change the person who is actually telling the story. So, I can keep describing this method but I think the best way for me to demonstrate it is by using an example. So, let's start with an example.

Now, when I usually teach these in a classroom, I'll start by telling the story in the present tense. So let's

start there. Okay, here's our mini-story told in the present tense:

There is a man. His name is John. John goes to the store. John buys a shirt. The shirt is blue.

Okay, so we have our mini-story now. So you'll listen to that and make sure you understand it. So your next question may be, "How are we going to use this story to learn English grammar?" And that's a good question. And as I said before, we're going to hear this story told in a number of different ways, from different points of view. To start, let's change the time. Let's pretend that this story is happening two years ago. So we'll hear it in the past. Okay, let's start:

There was a man. His name was John. Two years ago, John went to the store. He bought a shirt. The shirt was blue.

Okay, so now we've heard our mini-story told from a different point of view. In this case we heard the story told as if it happened in the past or, in this case, two years ago. Now, I should make sure that I say that when you see me teaching in the classroom or you come to one of our seminars or you listen to some of our audio lessons, you'll hear a story that's much longer. It will be much more difficult. There will be much more details. Right now we just want to have a story that's short so I can present an example to you.

Alright, so at this point we now have two versions of the story. So what you do is you'd listen to each version of this story. You'd listen to it many, many times. And when you're listening, you're only listening for understanding. You just want to make sure that you understand the story. And as you do that you will

be learning grammar because the grammar is different in each one of these stories. But you don't need to know that. All you have to do is relax and listen to each one of the stories and make sure that you understand it. We can also use another point of view for this story.

Let's take a look at the story told, say, in the future, one year from now. So think one year from now.

Imagine, we're one year from now. Okay, here is the story:

There will be a man. His name will be John. John will go to the store. John is going to buy a shirt. The shirt will be blue.

Okay, so now we have three different versions of this same story. So you listen to each one. You listen to them many times. You listen to the first one, which is the mini-story. You listen to the one that happened in the past. You listen to the one that happens one year from now, or the one in the future.

And you will begin to see how each story changes. And you will only be listening to the story to make sure you understand it. You will not be thinking about grammar. That's not what you're supposed to do.

But you will be learning grammar. We can even hear this story in one other point of view.

Let's this time hear the story as if the main character, John, is telling the story himself. So here's the story:

I am a man. My name is John. I go to the store. I buy a shirt. The shirt is blue.

So you can hear how the story has changed. Now, especially that we've heard four different versions of this same story. So, of course, you would listen to each one of these stories. You'd listen to them many

times. And as you're listening, you're only listening for understanding. You're not trying to remember what verb tense the story is in or if there is an irregular version of one of the verbs that's being used. No, no, no. We don't want you to think about any grammar rules like that. All you're doing is you're listening to the story for understanding. And it's easy and relaxing. That's why this technique is so easy and powerful...because you learn so many grammar rules without having to study or memorize these grammar rules. They come to you automatically. As you're listening, and you listen for understanding, you learn the grammar automatically. And what that means is, when you go to speak the grammar will automatically come to you. You won't have to think about it. You won't have to analyze English. It will just come to you easily. You'll be able to speak more confidently. People will be able to hear how differently you sound when you speak. How much more correct you sound. How much more confident you sound. And that's what we really want.

Okay, so remember, Rule #5 is use point of view stories. They are a powerful method of using these stories to actually learn grammar without having to memorize any grammar. Okay, that's all for now. Thank you very much and we'll see you next time.

دەستوری 5

سلاو، من جۆ وەیسم یەکێک لە سەرپەرشتیارانی فێربوونی ئینگلیزی پاستی. وە ئەمڕۆ من لێرەم تا قسەتان لەگەڵ بکەم لە بارەی دەستوری پێنجەمەوە بۆ قسەکردنی ئینگلیزی بە باشی. بەڵام پێش ئەوەی دەست بە دەستوری پێنج بکەم ئەمەوێ بیری چەند ڕۆژێکی کەم لەمەوپێشتان بکەوێتەوە. قسەم لەگەڵ کردن لە بارەی دەستوری ژمارە 2، وە تۆ بیرت ئەکەوێتەوە کە دەستوری ژمارە 2 ئەڵێ، ڕێزمانی ئینگلیزی مەخوێنە، لەوانەیە تۆ لەو کاتەوە بیربکەیتەوە، باشە چۆن من فێری قسەکردنی ئینگلیزی ئەبم بە دروستی ئەگەر ڕێزمانی ئینگلیزی نەخوێنم؟ باشە ئەمڕۆ من لەمبارەیەوە قسەتان لەگەڵ ئەکەم. کەواتە چۆن ئەمە بکەین؟ باشە تەکنیکێکی تایبەت هەیە و زۆر ئاسانە. وە لێکۆڵینەوە پیشانی داوە ئەوە باشترین ڕێگایە بۆ فێربوونی ڕێزمانی ئینگلیزی یان تەنانەت ڕێزمانی هەر زمانێکی تر. کەواتە ئەو تەکنیکە چییە؟ ئەوە ناوی چیرۆکی ڕوانگەیە یان کورتە چیرۆکی ڕوانگە. کورتە چیرۆک، چیرۆکێکی بچوکە، کەواتە ئەمە چۆنە کە ئێمە چیرۆکی ڕوانگە بەکارئەهێنین بۆ فێربوونی ڕێزمانی ئینگلیزی؟ ئەوەی ئێمە ئەیکەین دەستپێکردنە بە چیرۆکێکی بچوک، کورتە چیرۆکێک، وە پاشان گوێئەگرین لە چەند ڕوانگەیەکی جیاوازی ئەم چیرۆکە. وە بەم ڕوانگەیە، مەبەستم ئەوەیە ئێمە شتێک لە چیرۆکەکەدا ئەگۆڕین وەک گۆڕینی ئەو کاتەی کە چیرۆکەکەی پێ ئەگێڕدرێتەوە. یان کەسەکە ئەگۆڕین کە لە ڕاستیدا چیرۆکەکە ئەگێڕێتەوە. بۆیە ئەتوانم بەردەوام بم لەسەر ڕوونکردنەوەی ئەم شێوازە بەڵام پێموایە باشترین ڕێگا بۆ من بۆ پیشاندانی ئەمە بە بەکارهێنانی نمونەیەکە. کەواتە با بە نمونەیەک دەست پێ بکەین، ئێستا کاتێک کە ئاسایی ئەمە ئەڵێمەوە لە پۆلدا، دەست بە گێڕانەوەی چیرۆکەکە ئەکەم بە زەمەنی ڕانەبردوو. کەواتە با لەوێوە دەست پێبکەین. باشە لێرە کورتە چیرۆکەکەی ئێمە بە زەمەنی ڕانەبردوو ئەگێڕدرێتەوە، پیاوێک هەیە ناوی جۆنە، جۆن ئەڕوات بۆ کۆگاکە، جۆن تیشێرتێک ئەکڕێ تیشێرتەکە شینە. باشە، کەواتە ئێستا کورتە چیرۆکەکەمان هەیە. بۆیە تۆ گوێی لێئەگریت و دڵنیا ئەبی کە لێی تێئەگەی. بۆیە لەوانەیە پرسیاری داهاتووی تۆ ئەمە بێت، چۆن ئێمە ئەم چیرۆکە بەکارئەهێنین بۆ فێربوونی ڕێزمانی ئینگلیزی؟ وە ئەمە پرسیارێکی باشە، وە وەک پێشتر ووتم، ئێمە ئەم چیرۆکە ئەبیستین کە بە چەند

ڕێگایەکی جیاواز ئەگێڕدرێتەوە لە چەند ڕوانگەیەکی جیاوازەوە، بۆ دەستپێکردن با کاتەکە بگۆڕین. با وایدابنێین ئەم چیرۆکە دوو ساڵ لەمەوپێش ڕووئەدات. بۆیە ئێمە لە ڕابردوودا ئەیبیستین، با دەست پێبکەین. پیاوێ هەبوو ناوی جۆن بوو، دوو ساڵ لەمەوپێش جۆن ڕۆشت بۆ کۆگاکە، جۆن تیشێرتێکی کڕی تیشێرتەکە شین بوو. باشە کەواتە ئێستا کورتە چیرۆکەکەی خۆمان بیست کە بە ڕوانگەیەکی جیاواز گێڕدرایەوە، لەم بارەدا ئێمە چیرۆکەکەمان بیست گێڕدرایەوە وەک ئەوەی کە لە ڕابردوودا ڕووی دابێت یان لەم بارەدا دوو ساڵ لەمەوپێش. ئێستا پێویستە دڵنیا بم لەوەی کە ئەڵێم کاتێک کە تۆ من ئەبینی لە پۆلدا وانە ئۆدیۆکانی ئێمە ئەگری. تۆ چیرۆکێکی درێژتر ئەبیستی. ئەوە زیاتر قورس ئەبێت. زیاتر درێژەی ئەداتێ، ئێستا ئێمە ئەمانەوێ چیرۆکێکمان هەبێ کە کورت بێت بۆیە من ئەتوانم نمونەیەکتان پێشکەش بکەم، باشە کەواتە لەم خاڵەدا ئێمە ئێستا دوو گێڕانەوەی چیرۆکەکەمان هەیە. کەواتە ئەوەی تۆ ئەیکەی گوێگرتنە لە هەر گێڕانەوەیەکی چیرۆکەکە. تۆ زۆر جار گوێی لێئەگری. وە کاتێک کە تۆ گوێئەگری، تەنها بۆ تێگەیشتن گوێئەگری. تۆ تەنها ئەتەوێ لەوە دڵنیا بیت کە لە چیرۆکەکە تێئەگەی. وە کە تۆ ئەوە ئەکەی فێری ڕێزمان ئەبی لەبەرئەوەی ڕێزمانی هەر یەک لەم چیرۆکانە جیاوازە. بەڵام پێویست ناکات تۆ ئەوە بزانی، هەموو ئەوەی کە پێویستە بیکەی ئەوەیە کە پشوو بدەیت و گوێبگری لە هەر یەک لەو چیرۆکانەو دڵنیا بیت لەوەی کە لێی تێئەگەی. وە هەروەها ئەتوانین ڕوانگەی تر بەکاربهێنین بۆ ئەم چیرۆکە. با سەیرێکی گێڕانەوەی چیرۆکەکە بکەین لە داهاتوودا، یەک ساڵ لە ئێستاوە. کەواتە ئێمە بیر لە ساڵێک ئەکەینەوە لە ئێستاوە. وا بیهێنە بەرچاوی خۆت، ساڵێک لە ئێستاوە، باشە ئەمە چیرۆکەکەیە.

پیاوێک ئەبێ ناوی جۆن ئەبێ، جۆن ئەروات بۆ کۆگاکە، جۆن بە نیازە تیشێرتێک بکڕی، تیشێرتەکە شین ئەبێ. باشە کەواتە ئێستا سێ گێڕانەوەی جیاوازی هەمان چیرۆکمان هەیە. بۆیە تۆ گوێ لە هەر یەکێکیان ئەگری، تۆ زۆر جار گوێیان لێ ئەگری. تۆ گوێ لە یەکەمیان ئەگری کە کورتە چیرۆکەکەیە، وە گوێ لەوەیان ئەگری کە لە ڕابردوودا ڕووی داوە، وە گوێ لەوەیان ئەگری کە لە ساڵێک لە ئێستاوە ڕوو ئەدات یان ئەوەی داهاتوو. وە تۆ تێئەگەی کە چۆن هەر چیرۆکێک ئەگۆڕێ. وە گوێ لە

چیرۆکەکە ئەگری تا دڵنیا بیت کە لێی تێئەگەی. بیر لە ڕێزمان ناکەیتەوە. ئەمە ئەوە نییە کە تۆ وائەزانی ئەبێ بیکەی. بەڵام تۆ فێری ڕێزمان ئەبی. ئێمە تەنانەت ئەتوانین ئەم چیرۆکە بە ڕوانگەیەکی تر ببیستین. با ئەم جارە چیرۆکەکە ببیستین وەک ئەوەی کە کارەکتەری سەرەکی جۆن خۆی چیرۆکەکە بگێڕێتەوە. ئەمە چیرۆکەکەیە.

من پیاوێکم ناوم جۆنە، ئەڕۆم بۆ کۆگاکە، تیشێرتێک ئەکڕم تیشێرتەکە شینە. بۆیە تۆ ئەتوانی ببیستی کە چۆن چیرۆکەکە گۆڕا. ئێستا بە تایبەتی کە چوار گێرانەوەی جیاوازی هەمان چیرۆکمان بیست، کەواتە بە دڵنیاییەوە تۆ گوێ لە هەر یەک لەم چیرۆکانە ئەگری، زۆر جار گوێیان لێ ئەگری. وە کە گوێئەگری، تەنها بۆ تێگەیشتن گوێئەگری، تۆ هەوڵ نادەی بیرت بکەوێتەوە کە چیرۆکەکە لە چ زەمەنێکدایە، یان ئەگەر گێڕانەوەیەکی نەشاز هەبێ بۆ یەکێک لە کارەکان کە بەکارهێنراوە. نەخێر، نەخێر، نەخێر ئێمە نامانەوێ تۆ بیر لە هیچ یاسایەکی ڕێزمانی ئاوها بکەیتەوە. هەموو ئەوەی کە تۆ ئەیکەی گوێگرتنە لە چیرۆکەکە بۆ تێگەیشتن. وە ئەمە ئاسان و خۆشە. لەبەرئەوەیە کە ئەم تەکنیکە زۆر ئاسان و کاریگەرە... تۆ فێری زۆر یاسای ڕێزمان ئەبی بە بێ خوێندن و لەبەرکردنی یاساکانی ڕێزمان. خۆیان دێن بۆ لات ئۆتۆماتیکی. کە تۆ گوێئەگری، وە بۆ تێگەشتن گوێئەگری، فێری ڕێزمان ئەبی ئۆتۆماتیکی، وە ئەوە مانای وایە کە تۆ قسە ئەکەی ڕێزمانەکە دێت بۆ لات ئۆتۆماتیکی. پێویست ناکات بیری لێبکەیتەوە، پێویست ناکات ئینگلیزیەکە شی بکەیتەوە. خۆی دێت بۆ لات بە ئاسانی وە تۆ ئەتوانی قسەی پێ بکەی بۆ زیاتر دڵنیایی. خەڵک ئەتوانن ببیستن کە تۆ جیاواز قسە ئەکەی. چەند بە دروستتر دەرئەکەوی، چەندە دڵنیایی تر دەرئەکەوی، وە ئەوە ئەوەیە کە ئێمە بەڕاستی ئەمانەوێ. باشە کەواتە بیرت بێتەوە دەستوری ژمارە 5 بەکارهێنانی چیرۆکی ڕوانگەیە. بەکارهێنانی ئەم چیرۆکانە شێوازێکی کاریگەرە بەڕاستی بۆ فێربوونی ڕێزمان بەبێ ئەوەی پێویست بە لەبەرکردنی هیچ ڕێزمانێک بکات، ئەمە بەسە بۆ ئێستا.

Listen to these point of view mini stories and these are the text of the stories

Joe sleeps to china

Joe: Hey dude I'm dying to go to Hawaii and want to make a reservation

bob: alright buddy, let's hook u up here. When do you want to fly?

Joe: as soon as possible. I've been so stressed I was climbing the walls today. I've got to get out of here right away, or I'm gonna go crazy.

Bob: okay let me check the computer here. Do you want to fly economy, or do you want to go first class?

Joe: first class would be great. How much will it cost?

Bob: hey, I've got a great deal here for next week. It's 938.00$ round trip. How does Tuesday sound to you?

Joe: ohhhh, that's fantastic. Go ahead and hook me up.

Bob: would u prefer a window seat or an aisle seat?

Joe: go ahead and book a window seat. I don't want to miss a thing.

Bob: you got it, you'll be on flight MH175 leaving here at 8:45 a.m. next Tuesday morning.

Joe: awesome, thanks so much.

Bob: hey, no problem. I've gone ahead and made your reservation for you. You just need to confirm it and make your payment by Friday.

Joe: sweet I owe you big time buddy. I'll talk to you later then. Bye bye.

In another tense

Joe sleeps to china

This is a funny story that happened to me when I was dying to go to Hawaii last year. One night I was watching TV when I saw a commercial about a special deal at my local travel agency. So, I immediately called the travel agent and made a reservation for the following week. I was so excited about the trip that I was having trouble sleeping at night. I would lay awake all night because I was thinking about my trip to Hawaii. I didn't sleep at all for three days. Well, when the big day came, I was packing my suitcase hours before the sun came up. I didn't want to be late, so I called a taxi while I was eating breakfast. When I arrived at the airport, I immediately checked in and boarded the plane. My heart was pounding with joy when I sat down because I was so happy to finally be on my way to Hawaii. I was looking forward to enjoying every minute of my trip. I wanted to eat a nice meal and watch the movie, but I was really tired. I was so tired that I went right to sleep. I tried o keep my eyes open, but I was sleeping when the plane took off. And I was sleeping still hen the plane landed in Hawaii. But I was so tired that I didn't wake up even when the other passengers were laughing and talking all around me. I was

dreaming of my vacation in Hawaii. It was such a happy dream. After a couple of hours the plane took off again and continued on it's journey. When I woke up, the plane was landing in china. I thought I was arriving in Hawaii. Imagine my surprise when I got off the plane and realized the people weren't speaking English.

Another tense

Joe sleeps to china

This is a funny story about my friend joe who was dying to go to Hawaii last year.

Who is this story about?

It's about my friend joy. He was a crazy guy. He was a real character.

Where was he dying to go?

He was dying to go to Hawaii. He wanted to spend a few days on the beach just enjoying life.
One night he was watching TV when he saw a commercial about a special deal at his local travel agency.

What did joe see on TV?

He saw a commercial. It was a commercial about some special deal at a travel agency. It was the travel agency where his friend bob worked.
So, he immediately called the travel agent and made a reservation for the following week.

Who did he call?

He called the travel agent. He wanted to ask the travel agent about the special deal he had seen in the commercial.
He was so excited about the trip he was having trouble sleeping at night.

Why was he having trouble sleeping at night?

Because he was excited. He was super excited about his trip to Hawaii. Imagine how excited you would be if you were going on vacation to an exotic location. He was really happy.
He would lie awake all night because he was thinking about his trip
to Hawaii.

When would he think about his trip to Hawaii?

At night while lying in bed. He would lie awake all night. He could hardly sleep he was so excited. He didn't sleep at all for three days.

How much sleep did joe get that week?

None at all. He didn't sleep or three days. He couldn't sleep. Well when the big day came, he was packing his suitcase hours before the sun came up.

When was joe packing his suitcase?

He packed it on the day of his trip. He got up very early. he was packing his suitcase before the sun even came up. He

didn't want to be late, so he called a taxi while he was eating breakfast.

Why did he call a taxi while he was eating breakfast?

Because he didn't want to be late and miss his plane. He wanted to make sure that he was on time. He wanted to get to the airport early. When he arrived at the airport, he immediately checked in and boarded the plane.

When did joe check in to board the plane?

He checked in at the airport. He went to the airport and checked in so that he could board the plane to Hawaii. His heart was pounding with joy. When he sat down because he was so happy to finally be on his way to Hawaii.

How did he feel to finally be on his way to Hawaii?

Oh, he was really happy. He was so happy that his heart was pounding with joy he couldn't wait to go surfing in Hawaii. He was looking forward to enjoying every minute of his trip.

What was joe looking forward to?

He was looking forward to his trip and his time in Hawaii. He wanted to enjoy every minute of his journey. He was even flying first class to make it as enjoyable as possible. He wanted to eat a nice meal and watch the movie, but he was really tired.

What did he want to do?

He wanted to eat. He was hungry. He also wanted to watch the movie that they were going to show on the plane. But

he was too tired to eat and watch the movie. He was so tired that he went right to sleep.

When did he go to sleep?

he went right to sleep as soon as he got on the plane. He was extremely tired.
He tried to keep his eyes open, but he was sleeping when the plane took off.

Was he really tired?

Of course he was, he had slept very little before the trip as soon as he got on the plane he went to sleep. He was sleeping before it even took off. And he was sleeping still when the plane landed in Hawaii.

Where did the plane land?

The plane landed in Hawaii. That's where joe was supposed to get off and enjoy his vacation. Once the plane landed, all he had to do was get off the plane and go to the beach. But joe was so tired that he didn't wake up even when the other passengers were laughing and talking all around him.

Did joe wake up and get off the plane?

Nope. He did not. He didn't wake up at all. He didn't even here the other passengers getting off the plane. He was dreaming of his vacation in Hawaii.
Isn't joe going to wake up and enjoy his vacation? No he was so tired that he didn't wake up. He just keeps right on dreaming about his vacation. It was such a happy dream.

Who is having a happy dream?

Joe is. He is dreaming about the wonderful time he will have in Hawaii when he arrives. after a couple of hours the plane took off again and continued on it's journey.

Why did the plane took off again?

It was continuing on it's journey. The plane wasn't going to enjoy a vacation. The plane was taking more passengers to other locations. The plane was headed to china. when joe woke up, the plane was landing in china.

Will joe enjoy his vacation in Hawaii?

I don't know. Probably not. He may enjoy his vacation in china. But I don't think he will enjoy it in Hawaii. Because joy slept too much. Now his plane is landing in china. But poor joe thought he was arriving in Hawaii.

Why did he think he was arriving in Hawaii?

Well because that's where he was headed. And since he didn't wake up in Hawaii or realize the plane took off again. He though it was landing in Hawaii. Imagine his surprise when he got off the plane. And realized the people weren't speaking English.

Was joe surprised when he got off the plane?

Yes he was definitely surprised. He was very surprised. In fact he was probably shocked. He didn't hear anyone speaking English. All he heard was Chinese. Imagine how surprised you would be if you woke up in china.

simple past

Joe sleeps to china

There was a man named joe. he really wanted to go to Hawaii. One night he watched TV and saw a commercial about a special deal at his local travel agency. So, he called the travel agent to make a reservation for the following week. He was super excited about the trip. He was so excited about the trip that he couldn't sleep at night. He would lay awake all night thinking about his trip. To Hawaii. He couldn't sleep for three days. Well, when the big day came,
He packed his suitcase long before the sun came up. He didn't want to be late, so he called a taxi right away. When he arrived at the airport he checked in and boarded the plane. He was so happy to finally be on his way to Hawaii. His heart was full of joy. He wanted to enjoy every minute of his trip. He wanted to eat a nice meal and watch a movie but he was really tired. He was so tired that he went right to sleep. He tried to keep his eyes open but fell asleep before the plane took off. And he was still asleep when the plane landed in Hawaii. But joe was so tired that he didn't wake up. The other passengers laughed and talked all around him, but he didn't hear them he kept right on dreaming of his vacation in Hawaii. After some time the plane took off again and continued on it's journey. Joe woke up about the time the plane landed. Poor joe thought he had arrived in Hawaii. Imagine his surprise when he got off the plane. And realized he is not in Hawaii.

you can find other point of view stories from Google

Sixth ruleدەستوری شەشەم

how to learn slang and idiom

چۆن فێری زاراوەو زمانی ناو خەڵک ببی

We want you to think about something today. Maybe you have studied English for more than 4 years- why do you still have trouble understanding native speakers? Nothing is wrong with you. Something is wrong with the schools you went to, and the textbooks you used.

ئەمڕۆ ئێمە ئەمانەوێ تۆ بیر لە شتێك بکەیتەوە. لەوانەیە زیاتر لە چوار ساڵ ئینگلیزیت خوێندبێ، بۆچی تا ئێستا کێشەت هەیە لە تێگەشتنت لە قسەکەرە ڕەسەنەکان؟

هیچ غەڵەتێك لای تۆوە نیە غەڵەت لەو قوتابخانەیەوەیە کە تۆ بۆی چوی وە ئەو تێکست بووکانەی کە بەکارت هێناوە.

You never learned *REAL* English.
You learned *TEXTBOOK* English.
Megdelio studied English for 5 years in Venezuela. Teachers said he was an advanced student. When he came to the USA he felt good. He was excited to meet Americans. He was ready. He said:

"One day I tried to talk to an American woman and everything changed. The woman started talking-- and I couldn't understand her.
Her talking was totally different than the textbook . She used idioms, slang, and many casual phrases.

I was totally confused. That's when I realized I needed to learn real English!"

تۆ هەرگیز فێری ئینگلیزی ڕاستی نەبووی.
تۆ فێری ئینگلیزی تێکست بووک بووی.
مەگدیلیۆ پێنج ساڵ ئینگلیزی خوێندووە لە ڤێنزوەیلە. مامۆستاکان ئەیان وت ئەو خوێندکارێکی پێشکەوتووە.
کاتێ کە هات بۆ ئەمریکا هەستێکی باشە هەبوو. ئەو خۆشحاڵ بوو بە بینینی ئەمریکیەکان، ئامادە بوو. ووتی:
ڕۆژێک ویستم لەگەڵ ئافرەتێکی ئەمریکی قسە بکەم و هەموو شتێک گۆڕا. ئافرەتەکە دەستی بە قسەکردن کردوو من نەمتوانی تێبگەم. قسەکردنی ئەو تەواو جیاواز بوو لە تێکست بووک، ئەو زاراوەو زمانی ناو خەڵک و گرێی نا ڕەسمی بەکار ئەهێنا. بە تەواوی شڵژام ئەو کاتە بوو زانیم پێویستم بەوەیە فێری ئینگلیزی ڕاستی ببم.

**Stop Learning Textbook English

If you want to understand native speakers, you must stop studying textbooks.
Instead, listen only to real English conversations, movies, stories.
After 6 months of studying real English Megdelio could speak easily. you will too.

وازبهێنە لە فێربوونی ئینگلیزی تێکست بووک
ئەگەر ئەتەوێ لە قسەکەرە ڕەسەنەکان تێبگەی، پێویستە واز لە خوێندنی تێکست بووک بهێنی لەباتی ئەوە گوێبگرە لە گفتوگۆی ڕاستی ئینگلیزی و فلیمی سینەمایی و چیرۆک. دوای شەش مانگ لە خوێندنی ئینگلیزی ڕاستی مەگدیلیۆ توانی بە ئاسانی قسە بکات، تۆش هەروەها.

There's a video for rule 6 on the DVD and this is the text of the video

Rule 6

Hi, this is Kristin Dodds, one of the directors of Learn Real English and I'm going to talk about Rule #6.
Rule #6 to speak excellent English. So what is Rule #6? Rule #6 is to use real English materials. We've mentioned before that you should stop using textbooks. In fact, in Rule #2, Joe even talked about burning your textbook, burning your grammar books. So if you can't or if you don't study English from a grammar or textbook, how can you study English?
How can you learn English without a grammar textbook? By using real materials. Now what do I mean by real materials? Well, I mean real materials for native speakers, or materials similar to what native speakers would use. For example, if you like to read, and I highly recommend that. Reading is very good for learning English. If you like to read and you're going to read English, don't read textbooks. Don't read textbooks. Make sure that you find something that's easy enough to read and read something such as an English storybook. Or an English novel, just make sure that you pick something that's interesting to you...that you like.
Also, for listening, and if you'll remember we've talked about how listening should be 80% of your learning. Don't listen to textbook CDs. Don't listen to people acting out a dialog as if they're talking in a real conversation. Why? Why would you not want to listen to a textbook CD or listen to actors acting out a dialog? Because it's not real normal English. You want to listen to people who are speaking naturally, normally. A great example are pod casts. Now, you can either listen to a pod cast about English or find a

pod cast that is about a topic that you really enjoy or you're really interested in. Could be a pod cast about adventures or whatever...motorcycles, whatever you have an interest in.

Also, audio books are a great way for listening to real English. What is an audio book? An audio book is someone who is reading a book. So you're basically just listening. You're not reading the book. You're just listening to the book. So here again, that's a great way for you to find a book that interests you and just get the audio book. Just listen.

Now for the same, what I had said about reading materials, real English reading materials...it's the same for listening. Make sure that they're easy enough, that the listening materials are easy enough. I mentioned in Rule #3 with AJ that you want to be able to understand 95% of what you listen to. This is very important. So make sure that they're easy enough. And make sure that they're interesting enough, that you really enjoy what you're listening to or what you're reading.

Now you may have to start with a child's audio book, and that's okay. Because again, you want to make sure that you're understanding 95% of it. So whatever you start with, just listen, listen, listen, listen, listen until it becomes easy enough to where you can advance to a little bit higher level. For example, after reading or listening to children's audio books, then maybe you could go up to the next level of what a teenager or young adult would be reading or listening to. And then after that, you listen, listen, listen, listen, listen and when it becomes easy enough you can advance to another level.

An advanced level would be listening to the news, such as CNN or the BBC. Also listening, watching,

listening to movies in English, American movies, British movies, Australian movies. Another great
example would be watching TV shows, listening to TV shows. And again that would be at an advanced
level.
Now, as I've been saying this whole time, just make sure that you are using real materials. Not textbook
materials. With real materials you get real spoken English. This is the English that we use. Textbooks
don't teach real English. Textbooks teach real, or not real, textbooks teach formal English. They really
basically teach written English. It's formal. It's written English. The vocabulary, the style, they're all for
writing. When you listen to real English materials, you're listening and learning to real English, the
English that we really use in day-to-day normal conversations. That's how we really speak. That's how
we really pronounce things or words that we use. That's the real pronunciation.
So just remember, real materials only...only real materials, not textbooks, not textbook CDs. This is a
really simple basic rule and it's a fun rule. It's a fun rule because it allows you to go out and find things
that interest you. I mean let's face it, textbooks are not interesting. They're boring. So find real listening
and real reading materials that interest you and are easy enough. And what's great, too, about the
internet now...it's very easy to find a lot of these materials. Just do a Google search and you'll find plenty
of pod casts. In fact, if you keep getting our e-mails, we'll tell you how to find real materials such as
pod casts and easy listening.
Alright, so that's it for Rule #6 and tomorrow will be the last rule, Rule #7. So I hope you enjoyed
listening. See you next time. Bye.

دەستوری 6

سلاو، من کریستن دادسم یەکێک لە سەرپەرشتیارانی فێربوونی ئینگلیزی پاستی. وە لەبار ەی دەستوری ژمارە 6 قسە ئەکەم بۆ قسەکردنی ئینگلیزی بە باشی. کەواتە دەستوری ژمارە 6 چییە؟ دەستوری ژمارە 6 بەکارهێنانی بیرۆکەی پاستی ئینگلیزییە. ئێمە پێشتر ئاماژەمان بەوە کرد کە ئەبێ واز لە بەکارهێنانی تێکست بووک بهێنی. لە دەستوری 2 دا جۆ تەنانەت لە بارەی سوتاندنی تێکست بووکوکانتەوە قسەی کرد، سوتاندنی کتێبی ڕێزمان. بۆیە ئەگەر ناتوانی، یان ئەگەر ڕێزمانی ئینگلیزی و تێکست بووک نەخوێنی، چۆن ئەتوانی ئینگلیزی بخوێنی؟ چۆن ئەتوانی فێری ئینگلیزی ببی بە بێ تێکستبووکی ڕێزمان؟ بە بەکارهێنانی بیرۆکەی پاستی، ئێستا مەبەستم چییە لە بیرۆکەی پاستی؟ باشە مەبەستم بیرۆکەی پاستی قسەکەرە ڕەسەنەکانە یان ئەو بیرۆکانەی وەک ئەوانەن کە قسەکەرە ڕەسەنەکان بەکاری ئەهێنن. بۆ نمونە ئەگەر حەزت لە خوێندنەوەیە، وە من ڕێنمایتان ئەکەم بۆ ئەوە، خوێندنەوە زۆر باشە بۆ فێربوونی ئینگلیزی. ئەگەر حەزت لە خوێندنەوەیە وە تۆ ئینگلیزی ئەخوێنیتەوە، تێکست بووک مەخوێنەرەوە، تێکست بووک مەخوێنەرەوە، دڵنیا بە لەوەی کە شتێک ئەدۆزیتەوە تەواو ئاسانە بۆ خوێندنەوە وە شتێک بخوێنەرەوە وەک کتێبی چیرۆکی ئینگلیزی یان ڕۆمانی ئینگلیزی تەنها دڵنیا بە لەوەی کە شتێکت هەڵبژاردووە کە خۆشە بۆ تۆ... کە هەروەها حەزت لێیەتی، بۆ گوێگرتن، وە ئەگەر بیرت بکەوێتەوە لە بارەی ئەوەوە قسەمان کرد کە چۆن گوێگرتن ٪80ی فێربوونی تۆ ئەبێ. گوێ لە سی دییەکانی تێکست بووک مەگرە. گوێ لەو خەڵکانە مەگرە کە دایەلۆگێک ئەخوێنننەوە وەک ئەوەی کە گفتوگۆیەکی پاستی ئەخوێنننەوە بۆچی؟ بۆچی نابێ گوێ لە تێکستبووکی سی دییەک بگری یان لەو ئەکتەرانەی دیالۆگ ئەخوێنننەوە؟ لەبەرئەوەی ئەوە ئینگلیزی پاستی ئاسایی نییە. تۆ ئەتەوێ گوێ لە خەڵکانێک بگری کە بە سروشتی و ئاسایی قسە ئەکەن. نمونەیەکی باش بۆ ئەمە پۆدکاستە، تۆ ئەتوانی گوێ لە پۆدکاستی ئینگلیزی بگری. یان ئەتوانی پۆدکاستێک بدۆزیتەوە لە بارەی بابەتێکەوە کە تۆ بەپاستی حەزت لێیە یان بەپاستی پێت خۆشە. ئەکرێ پۆدکاستێک بێت لە بارەی سەرکشی یان هەر شتێکەوە....ماتۆڕ

یان هەر شتێك كە پێت خۆشە، هەروەها كتێبی ئۆدیۆ باشترین رێگایە بۆ گوێگرتن لە ئینگلیزی پاستی. كتێبی ئۆدیۆ چییە؟ كتێبی ئۆدیۆ كەسێكە كە كتێبێك ئەخوێنێتەوە. بۆیە تۆ بە شێوەیەكی سەرەكی تەنها گوێ ئەگری، كتێبەكە ناخوێنیتەوە. تۆ تەنها گوێ لە كتێبەكە ئەگری. كەواتە دیسان ئەمە رێگایەكی باشە بۆ تۆ كە كتێبێك بدۆزیتەوە كە حەزت لێیەتی وە تەنها كتێبی ئۆدیۆ بەكاربهێنە. تەنها گوێبگرە. ئێستابۆ هەمان شت چیم ووت لە بارەی خوێندنەوەی بیرۆكەكانەوە، خوێندنەوەی بیرۆكەی پاستی ئینگلیزی... هەمان شتە بۆ گوێگرتن. دڵنیا بە لەوەی كە تەواو ئاسانن، كە گوێگرتن لە بیرۆكەكان تەواو ئاسانن. لە دەستوری ژمارە سێ دا لەگەڵ ئەی جەی ئامارژم بەوە كرد كە ئەبێ بتوانی ٪95 لەوە تێبگەی كە گوێی لێ ئەگری. ئەمە زۆر گرنگە، بۆیە دڵنیا بە لەوەی كە تەواو ئاسانن. وە دڵنیا بە لەوەی كە تەواو خۆشن. كە تۆ بە پاستی حەزت لەوەیە كە گوێی لێ ئەگری یان ئەوەی كە ئەیخوێنیتەوە. ئێستا ئەكرێ تۆ بە كتێبی ئۆدیۆی منالآن دەست پێبكەی، وە ئەمە باشە. لەبەرئەوەی دیسان تۆ ئەتەوێ دڵنیا بیت كە ٪95ی تێنەگەی. بۆیە بە هەر شتێك دەست پێ ئەكەی، تەنها گوێبگرە، گوێبگرە، گوێبگرە، گوێبگرە. هەتا تەواو ئاسان ئەبێ تا ئەو شوێنەی كە بتوانی پێشبكەوی بۆ ئاستێكی كەمێك بەرزتر. بۆ نمونە دوای خوێندنەوەو گوێگرتن لە كتێبی ئۆدیۆی منالآن، پاشان لەوانەیە بتوانی سەركەوی بۆ ئاستێكی تر كە هەرزەكار یان كەسێكی پێگەشتوو ئەیخوێنێتەوەو گوێی لێ ئەگرێ وە پاشان دوای ئەوە تۆ گوێ ئەگری، گوێ ئەگری، گوێ ئەگری، وە كاتێك كە تەواو ئاسان ئەبێ، ئەتوانی پێشكەوی بۆ ئاستێكی تر. ئاستی پێشكەوتو گوێگرتنە لە هەوآڵ وەك CNN و BBC، هەروەها گوێگرتن و سەیركردنی فیلمی سینەمایی ئینگلیزی، فیلمی سینەمایی ئەمریكی، فیلمی سینەمایی بەریتانی، فیلمی سینەمایی ئوستورالی. نمونەیەكی گەورەی تر سەیركردنی تی ڤی شۆیە، گوێگرتن لە تی ڤی شۆیە. وە دیسان ئەوە ئاستێكی پێشكەوتوو ئەبێ. ئێستا ئەمە ئەڵێم هەموو كاتێك. تەنها دڵنیا بە لەوەی بیرۆكەی پاستی بەكارئەهێنی نەك بیرۆكەی تێكست بووك. لەگەڵ بیرۆكەی پاستی تۆ قسەكردنی پاستی ئینگلیزیت دەست ئەكەوێ. ئەمە ئەو ئینگلیزییەیە كە ئێمە بەكاری ئەهێنین، تێكست بووك ئینگلیزی پاستیت فێر ناكات. تێكست بووك فێری

ڕاستی، یان نەک ڕاستی، تێکست بووک فێری ئینگلیزی ڕەسمیت نەکات، لە ڕاستیدا بە شێوەیەکی سەرەکی فێری نوسینی ئینگلیزیت نەکات، ئەمە ڕەسمییە، ئەمە نوسینی ئینگلیزییە، قۆکابولەری، ئەوشێوازە هەموویان بۆ نوسینن. کە تۆ گوێ لە بیرۆکەی ڕاستی ئینگلیزی ئەگری، گوێ ئەگریت و فێری ئینگلیزی ڕاستی ئەبی. ئەو ئینگلیزییەی کە بەڕاستی ئێمە لە گفتوگۆی ئاسایی ڕۆژانەدا بەکاری ئەهێنین. ئەمە ئەوەیە کە بە ڕاستی ئێمە قسە ئەکەین. ئەمە ئەوەیە کە ئێمە چۆن ئەو شتانەو ئەو ووشانەی بەکاریئەهێنین گۆی ئەکەین. ئەمەیە گۆکردنی ڕاستی، بۆیە تەنها بیرت بێتەوە، تەنها بیرۆکەی ڕاستی... تەنها بیرۆکەی ڕاستی... نەک تێکست بووک، نەک سی دی تێکست بووک. لە ڕاستیدا ئەمە دەستورێکی سەرەکی سادەیە، ئەمە یاریکردنە، ئەمە یاری کردنە لەبەئەوەی ئەمە ڕێگە بە تۆ ئەدات کە بڕۆیت و ئەو شتانە بدۆزیتەوە کە حەزت لێیەتی. مەبەستم ئەوەیە با ڕوو بەڕووی ئەوە ببینەوە تێکست بووک خۆش نییە، بێزارکەرە. بۆیە بیرۆکەی ڕاستی گوێگرتن و خوێندنەوە بدۆزەرەوە کە حەزت لێیەتی و تەواو ئاسانە. وە چی تر باشە لە بارەی ئینتەرنێتەوە ئێستا... زۆر ئاسانە دۆزینەوەی زۆر لەم بیرۆکانە. تەنها گۆگڵ بەکاربهێنەو پۆدکاستێکی زۆر ئەدۆزیتەوە.

There's some idioms that are important to know with no audio

English Idioms: Money

زاراوەی ئینگلیزی: پارە

IDIOM 1: "bring home the bacon"

-> MEANING: earn the family living
-> EXAMPLE: I have been working hard all month bringing home the_____ bacon for my family.

زاراوەی 1: گۆشتی پشتە مەغزەی بەراز بهێنیتەوە بۆ ماڵەوە

ماناکەی: دابینکردنی بژێوی خێزان

IDIOM 2: "burn a hole in one's pocket"

-> MEANING: money that is likely to be spent
-> EXAMPLE: The money has been burning a hole in his pocket and I am sure that he will spend it soon.

زاراوەی2: کونێك لە گیرفانی کەسێك ئەسوتێنێ

ماناکەی: پارە کە ئەبێ سەرف بکرێ

IDIOM 3: "feel like a million dollars"

-> MEANING: feel wonderful
-> EXAMPLE: Although I have been sick for a few weeks I feel like a_____ million dollars today.

زاراوەی3: وەک ئەوەی هەست بە ملوێنێك دۆلار بکەی

ماناکەی: هەست بە باشی بکەی

IDIOM 4: "make a killing"

-> MEANING: make a large amount of money
-> EXAMPLE: My sister made a killing when she worked overseas in the oil industry.

زاراوەی4: کوشتارێک بکەی

ماناکەی: بڕێکی زۆر پارە کۆبکەیتەوە

IDIOM 5: "worth one's salt"

-> MEANING: worth what one is paid
-> EXAMPLE: Our secretary is worth her salt and is a great asset to our company

زاراوەی5: شایەنی خوێی کەسێکە

ماناکەی: شایەنی ئەوەیە کە کەسێک ئەیداتێ

English Idioms: Birds

زاراوەی ئینگلیزی: باڵندە

IDIOM 1: "as the crow flies"

-> MEANING: along a straight line between two places
-> EXAMPLE: As the crow flies it is about six kilometers between here and the cinema.

زاراوەی1: کە قەلە ڕەش ئەفڕێ

ماناکەی: بە دڕێژایی هێڵێکی ڕاست

IDIOM 2: "to count one's chickens before they're hatched"

-> MEANING: depend or rely on getting something before one has it
-> EXAMPLE: Don't count your chickens before they're hatched - remember you haven't

passed your exams yet and may not get the job you expect.

زاراوەی2: ژماردنی مریشکەکان پێش ئەوەی جوجکە هەڵبێنن

ماناکەی: وابەستە بوون و پشت بەستن بە دەسکەوتنی شتێك پێش ئەوەی کە هەبێ

IDIOM 3: "to eat like a bird"

-> MEANING: to eat very little
-> EXAMPLE: He must be sick as he has been eating like a bird during the last few weeks.

زاراوەی3: وەک چۆلەکە بخۆی

ماناکەی: زۆر کەم بخۆی

IDIOM 4: "bird in the hand is worth two in the bush"

-> MEANING: we shouldn't risk losing something certain by trying to get something that is not certain
-> EXAMPLE: You should keep the prize and not try and win another one. Remember a bird in the hand is worth two in the bush.

زاراوەی4: چۆلەکەیەکی ناو دەستت شایەنی دووی دارستانە

ماناکەی: پێویست ناکات خۆمان توشی مەترسی لەدەستدانی هەبوونی شتێکی دڵنیا بکەین بە هەوڵدان بۆ بەدەست هێنانی شتێکی نا دڵنیا

IDIOM 5: "early bird catches the worm"

-> MEANING: a person who gets up early in the morning has the best chance of success
-> EXAMPLE: Let's leave about six o'clock in the morning. Remember the early bird catches the worm.

زاراوەی5: باڵندەی بەرەبەیان کرمەکە ئەگرێ

ماناکەی: کەسێک کە زوو لە خەو هەڵئەستێ بەیانیان باشترین دەرفەتی بۆ سەرکەوتن ئەبێ

English Idioms: Doctor

زاراوەی ئینگلیزی: دکتۆر

IDIOM 1: "go under the knife"

-> MEANING: operation or surgery
-> EXAMPLE: His wife went under the knife at the hospital last evening.

زاراوەی1: پۆشتنە ژێر چەقۆ

ماناکەی: نەشتەرگەری

IDIOM 2: "pull through "

-> MEANING: recover from a bad illness
-> EXAMPLE: The car accident was very bad and I don't think that the driver will pull through.

زاراوەی2: دەرچوون لە ناو...

ماناکەی: چاکبوونەوە لە نەخۆشیەکی خراپ

IDIOM 3: "under the weather"

-> MEANING: not feeling well
-> EXAMPLE: My boss has been feeling under the weather all week and has not come to work during that time.

زاراوەی3: لە ژێر کەش و هەوادا

ماناکەی: هەستنەکردن بە باشی

IDIOM 4: "feel on top of the world"

-> MEANING: feel very healthy
-> EXAMPLE: I have been feeling on top of the world since I quit my job.

زاراوەی4: هەست بکەی لەسەر لوتکەی جیهانی

ماناکەی: هەست بە تەندروستییەکی زۆر باش بکەی

IDIOM 5: "head shrinker "

-> MEANING: a psychiatrist
-> EXAMPLE: The man was told to go and see a head shrinker after he threatened the woman in the store several times.

زاراوەی5: پزیشکی دەروونی

English Idioms: Numbers

زاراوەی ئینگلیزی: ژمارە

IDIOM 1: ' in two shakes of a lamb's tail'

-> MEANING: very quickly and without difficulty
-> EXAMPLE: Wait one minute. I will be able to help you in two shakes of a lamb's tail.

زاراوەی1: بە دوو ڕاوەشاندنی کلکی بەرخ

ماناکەی: زۆر بە خێرایی و بە بێ سەختی

IDIOM 2: " two wrongs don't make a right "

-> MEANING: you can't justify a wrong action by saying that someone else did the same thing

to you
-> EXAMPLE: Two wrongs don't make a right and if someone does something bad to you should not try and hurt them as well.

زاراوەی2: دوو غەڵەت ڕاست دروست ناکات

ماناکەی: ناتوانی پاساو بۆ ڕەفتارێکی خراپ بهێنیتەوە بەوەی کە بڵێی کەسێکی تر هەمان شتی لەگەڵ تۆ کردووە

IDIOM 3: ' seventh heaven'

-> MEANING: in a situation of great happiness
-> EXAMPLE: She has been in seventh heaven since she moved to the new department.

زاراوەی3: حەوتەم ئاسمان

ماناکەی: لە شوێنێکی زۆر خۆش

IDIOM 4: " six feet under "

-> MEANING: dead and buried
-> EXAMPLE: My uncle has been six feet under for over five years now.

زاراوەی4: شەش پێ لە ژێرەوە

ماناکەی: مردوو وە نێژراو

IDIOM 5: " on all fours

-> MEANING: on one's hands and knees
-> EXAMPLE: The man was down on all fours in the store looking for the keys to his car.

زاراوەی5: لەسەر هەر چوار

ماناکەی: کەوتنە سەر دەست و ئەژنۆ

English Idioms: School

زاراوەی ئینگلیزی: قوتابخانە

IDIOM 1: "the teacher's pet"

-> MEANING: the teacher's favorite student
-> EXAMPLE: My sister was always the teacher's pet when she was in the first grade at school.

زاراوەی1: نازداری مامۆستا

ماناکەی: خۆشەویسترین خوێندکاری مامۆستا

IDIOM 2: has his nose in a book.

-> MEANING: be reading a book
-> EXAMPLE: The boy loves to read and always has his nose in a book.

زاراوەی2: لوتی لەناو کتێبدایە

ماناکەی: کتێب خوێندنەوە

IDIOM 3: "take the roll"

-> MEANING: call the names of students in an attendance book and expect them to answer if they are there
-> EXAMPLE: The teacher took the roll and then we started the lesson.

زاراوەی3: وەرگرتنی لیستی ناو

ماناکەی: خوێندنەوەی ناوی خوێندکاران لە دەفتەری ژمارەی ئامادەبوان وە چاوەڕێی وەڵام بکەی ئەگەر لەوێ بن

IDIOM 4: "cow college"

-> MEANING: a school where farming/agriculture is studied
-> EXAMPLE: My cousin plans to go to a cow college when he finishes high school.

زاراوەی4: کۆلێجی مانگا

ماناکەی: ئەو قوتابخانەیەی کە جوتیاری و کوشتوکاڵی لێ ئەخوێنرێ

IDIOM 5: "count noses"

-> MEANING: count the number of people
-> EXAMPLE: The teacher stopped to count noses several times during the field trip.

زاراوەی5: لوت حساب کردن

ماناکەی: حسابکردنی ژمارەی خەڵك

Some other idioms that's important to know

start something
Meaning: To make trouble; cause a quarrel or fight.

ماناکەی: کێشە دروستکردن کە ببێتە هۆی شەڕو هەرا

John is always starting something.
Jack likes to play tricks on the other boys to start something.

Compare: [MAKE SOMETHING OF].

take a chance
Meaning: To accept the risk of failure or loss.

ماناکەی: قبوڵکردنی مەترسی شکست و لەدەستدان

We will take a chance on the weather and have the party outdoors.

steal one's thunder
Meaning: To do or say something, intentionally or not that another person has planned to say or do.
ماناکەی: شتێك بکەی یان بڵێی، ئاگاداربی یان نا لەوەی کە کەسێکی تر پیلانی داناوە کە بیڵێ یان بیکات

Fred intended to nominate Bill for president, but John got up first and stole Fred's thunder.

stay put
Meaning: To stay in place; not leave.
ماناکەی: بمێنیتەوە لە شوێنێك، نەڕۆی

Harry's father told him to stay put until he came back.
The rocks can be glued to the bulletin board to make them stay put.

stave off
Meaning: To keep from touching or hurting you. Syn.: WARD OFF.
ماناکەی: خۆ پاراستن لەوەی کە دەستت لێبدەن یان ئازارت بدەن

The white knight struck with his sword. The black knight staved it off with his own sword.
Bill's warm new coal staved off the cold.

taillight
Meaning: The rear red light of a car.
ماناکەی: لایتی سوری پشتەوەی سەیارە

My father was fined $15 for driving without a taillight.

take a flop
Meaning: To fall heavily.

ماناکەی: بەربوونەوە بە سەختی

I took a nasty flop on the ice-covered sidewalk.

take a powder
Meaning: To leave hurriedly or being away

ماناکەی: بڕۆی بە پەلە یان دوور بکەویتەوە

All the gang except one had taken a powder when the police arrived.

take a punch at
[take a punch at] or [take a poke at] or [take a sock at]
Meaning: To try to hit (someone) with the fist

ماناکەی: هەوڵبدەی بە بۆکز لە کەسێك بدەی

Bob was very angry and suddenly he took a punch at Fred.

* /Johnny knocked my hat off, so i took ...

take a shine to
Meaning: To have a quick liking for someone.

ماناکەی: حەزێکی خێرات هەبێ بۆ کەسێك

He took a shine to his new teacher the very first day.
Compare: [TAKE A FANCY TO].

take a shot at
Meaning: To attempt to do.

ماناکەی: هەوڵبدەی بیکەی

"Can you handle all these new book orders?" Tom asked. "I haven't done it before," Sally replied, "but I can sure take a shot at it."

take at one's word
Meaning: To believe everything (someone) says; to act on what is said.

ماناکەی: باوەڕ بە هەر شتێك بکەی کە ئەیڵێن، چی ئەوترێ وا بکەی

If you say you don't want this coat, I'll take you at your word and throw it away.
* /When the king said he wished to be rid of his advisor, a friend took ...

take a turn
Meaning: To become different; change.

ماناکەی: جیاواز بوون، گۆڕان

Mary's fever suddenly took a bad turn.
The story took an odd turn.
Often used with "for the better" or "for the worse".
In the afternoon the weather took a turn for the better.

take a turn for the better
Meaning: to get better.

ماناکەی: باشتر بوون

Aunt Hermione was very ill for a long time, but last week she suddenly took a turn for the better.

take by surprise
Meaning: To appear in front of someone suddenly or to suddenly discover him before he discovers you;
ماناکەی: دەرکەوتن لەبەردەم کەسێکدا لە ناکاو یان تۆ لناکاو بە ئەو بزانی پێش ئەوەی ئەو بە تۆ بزانێ

* /The policeman took the burglar by surprise as he opened the safe

on deposit
Meaning: In a bank.
ماناکەی: لە بانکدا

I have almost $500 on deposit in my account.
The children save their pennies and each month place them on deposit.

on duty
Meaning: Doing one's job; supervising.
ماناکەی: ئیشی کەسێك بکەی ، چاودێری کردن

Two soldiers are on duty guarding the gates.
There is always one teacher on duty during study hour.
Contrast: OFF DUTY.

one and the same

Meaning: The same; identical.

ماناکەی: هەمان، لەیەک چوون

Erle Stanley Gardner and A.A. Fair are one and the same person.
The spider lily and the Peruvian Daffodil are one and the same.

on easy street

Meaning: Having enough money to live very comfortably; rather rich.

ماناکەی: هەبوونی پارەی تەواو تا بە ئاسودەیی بژیت، تا ڕادەیەک دەوڵەمەند

After years of hard work, the Grants found themselves on easy street.
Jim's novel was a success and put him on easy street.

one damn thing after another

[one damn thing after another] or [ODTAA] (pronounced owed-tay)

Meaning: If there is one problem, more comes after that.

ماناکەی: ئەگەر کێشەیەک هەبێ، زیاتری بەدوادا دێ

* /First I lost my wallet, then a kid broke the window, and, lastly, my car refused to start. It was just one damn thing after ...

on edge

Meaning: Excited or nervous; impatient.

ماناکەی: دڵخۆش یان تورە، بێ ئارام

The magician kept the children on edge all through his show.

We were all on edge as we listened to the TV for news of the election results.

* /Father was on edge after driving home through ...

one foot in the grave

Meaning: Near to death.

ماناکەی: نزیکی مەرگ

The dog is fourteen years old, blind, and feeble. He has one foot in the grave.

Grandfather has never been sick a day in his life, but Mother cares for him as if he had one foot in the grave

salt away

Meaning: To save (money) for the future.

ماناکەی: پارە پاشەکەوت کردن بۆ ئایندە

Every week Joe salts away half of his pay.

salad days

Meaning: The period of one's youth; a period of inexperience.

ماناکەی: ماوەی گەنجێتی کەسێك، ماوەی بێ ئەزمونی

He was silly and immature during his salad days in high school.

sail into

Meaning: 1. To attack with great strength; begin hitting hard.

ماناکەی: 1.هێرش کردن بە هێزێکی گەورەوە، لێدان بە توندی

George grabbed a stick and sailed into the dog.

Compare: LAY INTO, PITCH INTO.

2. To scold or criticize very hard.

2. لێ توڕەبوون و ڕەخنە گرتن بە توندی

* /The coach really sailed into Bob for ...

sack in/out

Meaning: To go to sleep for a prolonged period (night to morning).

ماناکەی: خەوتن بۆ ماوەیەکی درێژ، شەو هەتا بەیانی

Where are you guys going to sack in/sack out?

save one's breath

Meaning: To keep silent because talking will not help; not talk because it will do no good.

ماناکەی: بێدەنگ بوون لەبەرئەوەی قسەکردن یارمەتیدەر نابێت، قسە نەکەی لەبەرئەوەی باش نابێت

Save your breath; the boss will never give you the day off.

save one's neck

[save one's neck] or [save one's skin]

Meaning: To save from danger or trouble.

ماناکەی: پاراستن لە مەترسی یان کێشە

The fighter planes saved our skins while the army was landing from the ships.

* /Betty saved Tim's neck by typing his report for him; without her help he ...

saw wood

[saw wood] also **{Southern}** [saw gourds] **{v. phr.}, {slang}**

Meaning: To breathe loudly through the nose while sleeping; snore.

ماناکەی: بە دەنگی بەرز هەناسە بدەی لە لوتەوە کاتێک کە خەوتوی، پرخە پرخ کردن

John was sawing wood.

In Alabama a boy who snores saws gourds.

say-so

Meaning: Approval; permission; word.

ماناکەی: ڕەزامەندی، مۆڵەت، قسە

Father got angry because I took his new car out without his say-so.

say the word

Meaning: to show that you want something or agree to something;

ماناکەی: پیشانی بدەی کە شتێکت دەوێ یان ڕازیت بە شتێک

Just say the word and I will lend you the money.

scale down

Meaning: To make smaller or less;

ماناکەی: بچوکتر یان کەمتری بکەیتەوە

John scaled down each boy's share of food after a bear robbed the camp.

Tom built a scaled down model of the plane.

Compare: CUT DOWN.

scare out of one's wits

[scare out of one's wits] or [scare stiff] or [scare the daylights out of]

Meaning: To frighten very much.

ماناکەی: زۆر بترسی

The owl's hooting scared him out of his wits.
The child was scared stiff in the dentist's chair.

scout around
Meaning: To search for; look around.

ماناکەی: گەڕان، سەیرکردنی دەوروبەر

When we first came to town, we had to scout around for a suitable apartment.

scot-free
Meaning: Without punishment; completely free.

ماناکەی: بە بێ سزادان، بەتەواوی ئازاد

In spite of his obvious guilt, the jury acquitted him and he got off scot-free.

Seventh Rule دەستوری حەوتەم

How to speak quickly چۆن بەخێرایی قسە بکەی

It's the last Rule, and it is the easiest:

Most English CDs use "listen and repeat". The speaker says something in English, and you repeat exactly what they said. This method is a failure.
After using Listen & **Answer** lessons your speaking will be fast, easy, and automatic.

ئەمە ئەخیر دەستوورو ئاسانترینە

زۆربەی سی دیە ئینگلیزیەکان گوێگرتن و دووبارە کردنەوە بەکارئەهێنن. قسەکەر شتێك ئەڵێ بە ئینگلیزی وە تۆ هەمان شت ئەڵێیتەوە. ئەم شێوازە شکستە. پاش

بەکارهێنانی وانەی گوێگرتن و وەڵام دانەوە قسەکردنی تۆ خێراو ئاسان و ئۆتۆماتیکی ئەبێ.

**RULE 7: Listen and Answer, not Listen and Repeat

Use Listen & Answer Mini-Story Lessons. In each Mini-Story, a speaker tells a short simple story, He also asks a lot of easy questions. Every time you hear a question, you pause and answer it.
You learn to answer questions quickly-- without thinking.
Your English becomes automatic.
This will teach you to **think quickly** in English!

دەستوری حەوت: گوێگرتن و وەڵام دانەوە، نەک گوێگرتن و دووبارە کردنەوە

کورتە چیرۆکی گوێگرتن و وەڵام دانەوە بەکاربهێنە.

لە هەر کورتە چیرۆکێکدا، قسەکەر چیرۆکێکی کورتی ئاسان ئەگێڕێتەوە، وە هەروەها چەند پرسیارێکی ئاسان ئەکا. هەر کاتێ کە تۆ گوێت لە پرسیارێ ئەبێ، ئەوەستیت و وەڵام ئەدەیتەوە. تۆ فێری ئەوە ئەبی وەڵامی پرسیارەکان بە خێرایی بدەیتەوە بەبێ بیرکردنەوە. ئینگلیزیەکەت ئۆتۆماتیکی ئەبێ.

ئەمە تۆ فێری ئەوە ئەکات بە خێرایی بیربکەیتەوە بە ئینگلیزی.

There's a video for rule 7 on the DVD and this is the text of the video

Rule 7

Hi, it's AJ again and this is it: the final rule. Congratulations, you did it! You made it through all seven
rules. You have learned all of them. Today I'm going to talk about #7. Why is this one #7? Well,
because I think it's the most powerful. Listening is the most important because it's a very general rule

and it's the one that you must, must, must do. But this one, this technique, Rule #7, is really the most
powerful. It's the most powerful way to improve quickly...your speaking, your vocabulary, your
grammar...everything improves very fast when you follow Rule #7. So let's talk about it. What is it?
Rule #7 is use, listen and answer mini-stories. So what is that, okay? Listen and answer mini-stories,
probably you have never heard these before because in most normal schools, certainly in most
textbooks, in most CD programs or audio programs, most of them do not use listen and answer lessons,
listen and answer stories. Yet these are the most powerful way to learn English quickly, easily and
automatically. These are the most powerful lessons I know. And we tried a lot. We looked for a long
time for many years trying to find the best way to teach English. And we found this technique and since
using this technique our students are so happy because they really improve. They really learn to speak
and understand quickly, easily and automatically. So I love this rule, Rule #7, it's my favorite.
So a listen and answer story is a special way to teach English and learn English. So let me talk about
what is it. Well, the beginning part is very important. Listen and answer...if you think about a real
conversation, what happens in a real conversation? Well, usually we have a lot of questions and a lot of
answers, right? It's not just one person talking, talking, talking and another one sitting listening. Usually
it's back and forth, back and forth, one person talks and then maybe asks a question and then the other
person understands, answers the questions, talks some more and then maybe asks another question.

And then it's back and forth, back and forth, questions and answers, questions and answers. Talking, questions, answering, talking, questions, answering...this is natural speech. Happens all the time.

Another important thing, when we hear a question our brain wakes up. It becomes more alive. Why?

Because a question is not passive. When you hear a question you must do something, right? Your brain has to think in English, understand the question and then answer in English. So this is also very important. It means it's very active. It's an active way to learn. Your brain works faster and learns much faster when we use a lot of questions, questions, questions. So that's why we use these stories.

Here's how it works. In a story the teacher will ask the story. I did not say tell the story, right? Usually a normal story, somebody tells the story. They just talk and talk and talk and you listen, listen, listen. Or if you're watching a movie, you're watching TV, you're just sitting and listening. Hmm...hmm...that's okay.

You do need to do that a lot. But we do something different with listen and answer stories. We ask a story. In other words, we ask a lot of questions, questions, questions. We do this because you must think in English. This is what we teach you to do with these questions. We're teaching you to constantly and quickly think in English.

So what we do is we use very, very easy questions. This is also important. If we use difficult questions, what will happen? Well, you will think and everything will be very slow. You'll think slowly. Probably you will think in your language, right? You will translate then you'll think in your language. Then you'll think of an answer in your language. Then you'll translate back to English. It's all very slow. So in these special

stories we ask a lot of questions. We ask fast questions. But they're very, very easy. They're easy so
you can understand instantly, very, very fast, and then your job as the student is to answer very quickly.
Speed is the most important part of these stories.
And when you answer, you use only one word or two words, usually. These are very, very short answers.
You don't need to answer a big long sentence. You're not trying to think about grammar. You're not
thinking about anything. You're teaching your brain to understand English very quickly and instantly give
an answer. Instantly speak...understand quickly, speak quickly. That's what we are teaching you with
these special stories, by asking these questions.
Let me give you a very short and a very, very easy simple example. Now in our normal stories, it's
usually faster and more difficult and certainly longer, but this is just an example. So I might say, I'm
telling you a story, and I say: *In this story there is a boy.*
Then I ask a question very fast: *Is there a boy?*
Your job as the student, you say: *Yes.*
Right? Very easy. I just told you there's a boy then I ask you: *Is there a boy?*
So of course you understand very fast and you answer very, very fast. You shout: *Yes!*
And I say: *Is there a boy or is there a girl?*
You shout: *Boy!*
Again, it's so fast and so easy. You don't need to think. You don't need to think in your language. You
can think immediately in English. You can understand immediately in English. You can answer quickly
with one or two words immediately in English.
I say: *Yes, that's right. There is a boy.*
And then I say: *In fact, the boy's name is John.*
Okay. I say: *What is his name?*

You shout: *John!*
I say: *Is John a boy or a girl?*
You shout: *Boy!*
I say: *Is there a boy?*
You say: *Yes!*
This is it. This is the basic technique. I continue more and more and more. And I, every time a little bit, I
add something more.
John goes to a store. Where does he go?
You say: *A store!*
I say: *Does he go to Japan?*
You say: *No!*
I say: *Where does he go?*
You say: *A store!*
And then I say: *Who goes to the store?*
You shout: *John!* Or maybe you shout: *A boy.*
They're both correct. And then I just continue this story with a lot of questions. Questions, questions,
questions, questions...and more questions...so many questions. And they're very easy and very fast.
And you listening to these stories, you hear the question, you shout an answer immediately. You hear
this easy question, you shout the answer. So it's just question-answer question-answer,
it's all very, very fast and very easy.
very fast with no thinking. What are we doing? We are teaching you to think in English and we're teaching you to speak English
So these rules seem very, very simple, right? Well, you know what? Most of these rules are very simple.
But they're very, very powerful, especially when you use all of them. Well, this one is super powerful. It's
simple. It's a very simple teaching technique. this thing is powerful, especially when you use it

for one month or three months, six months, eight months. You will be amazed at how much you improve.
Your speaking will get so, so fast and you will begin to think in English. And then after a few more
months thinking more and more in English. Until suddenly, after maybe six months...I don't know, maybe
eight months, everybody's a little different...you will find that you understand quickly and instantly and you
just speak. There's no more thinking. No more translating. Just, you hear and you speak, you hear and
you speak. It's amazing and it feels great. That's the power of Rule #7.
So how can you use this? Well, show this video to a native speaker, to an American, a Canadian, a
British person. You can find somebody in your little town, I'm sure, or your big city. And show them this
video. Ask them to make some stories like this. Then you record them. Later, you can listen to that story
again and again. Every time you hear a question you shout the answer. Very simple, very easy, okay?
Alright, well guess what. Now you are finished. That's it. You are finished with the 7 rules course. Yay!
You should celebrate. So what do you do now? Well number one, you should review all of the rules.
Watch all of the videos again so that you remember all of them. And then use them every day when you
study English, when you learn English. Just doing that, that's free, that is easy. You will improve so much.
Now also, of course, we do have lessons. We made some Learn Real English lessons and these are
really fantastic. And this is a very easy and convenient way to use all of the 7 rules. When you get our
lessons you get this whole group of lessons that are very organized. All the lessons have these listen

and answer stories, every one of them. They all have those grammar point of view stories. They all have

vocabulary lessons that teach you phrases. They are all audio so you're going to be listening, listening, listening. We use all 7 rules in all of our lessons. And so they're very powerful.
I'm not trying to sell you a bunch of lessons. You can use these 7 rules at home, yourself, and you don't need to get our rules, you don't need to get our lessons, I'm sorry. But if you want to, if you want a very convenient, fast, powerful way to keep going, to continue, then yes, I do recommend that you get our Learn Real English lessons.
Now as some of you know, you've been reading our e-mails, we have been very busy. We've been very shocked and surprised, in a good way, I mean we're happy. But also we're getting so many e-mails now, so many comments, so many people wanting our lessons. It's been, it's been overwhelming. It's been really a lot of work. And so we made a very difficult decision.
We decided to limit the number of people who can get our lessons. We must do this. I mean, to do a good job, to have a lot of energy, to be happy and smiling and love what we're doing, we must limit the number of lessons we sell. We have over half a million people waiting for these lessons. And that's just too many people. I'm sorry but we're only three people and we just cannot directly teach more than five million, five hundred thousand people, I'm sorry...half a million people. So we are limiting the amount that we are selling.
So, if you don't want our lessons, no problem. Use these 7 rules at home. You can do it. You can find

some teacher or tutor and they can help you with some of this. So, no worries, that's great. But if you do
want these lessons, if you think, "Wow, these lessons will help me. This is what I need, this is what I
want," that's great. But you need to really decide and you need to do something now. Because these
lessons are selling very, very fast and we must limit them. So, you know, just decide fast. If you don't
want them, no problem. Use the 7 rules. Good luck to you.
If you do want our lessons, if you think they're going to help you, you really need to decide right now and
make a quick decision. Do what you need to do. And you can read below. You can read more about the
lessons below. Read the text. You can read all about them. And then you can click that big yellow
button that says "Get the Lessons Now." So if you don't want them, no problem. But if you think you do,
please decide fast before they're all gone.
Alright? Thank you so much for letting us teach you. Thank you for being a part of the 7 rules. We have
really enjoyed teaching the 7 rules to you. We'll see you again and if you join our lessons, if you get our
lessons, we'll see you on the member forums and we will continue teaching you. So see you again.
Have a great day and good luck with your English learning. Bye-bye.

دەستوری 7

سڵاو من ئەی جەییم دووبارە، وە ئەمە ئەخیر دەستورە. پیرۆزە تۆ کردت، تۆ هەر حەوت دەستورەکەت بڕی، هەموویان فێربووی، ئەمڕۆ من لە بارەی دەستوری ژمارە حەوتەوە قسە ئەکەم، بۆچی ئەمەیان ژمارە حەوتە؟ باشە چونکە پێموایە ئەمە کاریگەرترینە. گوێگرتن گرنگترینە لەبەرئەوەی دەستورێکی زۆر گشتییە وە ئەمە

دەستورێکە کە ئەبێ، ئەبێ، ئەبێ بیکەی. بەڵام ئەمەیان، ئەم تەکنیکە دەستوری ژمارە حەوت لە ڕاستیدا کاریگەرترینە، کاریگەرترین ڕێگایە بۆ باشتر بوون بە خێرایی... قسەکردنت، ڤۆکابولەریت، ڕێزمانت، هەموو شتێک زۆر خێرا باشتر ئەبێ کاتێک کە پەیڕەوی دەستوری ژمارە حەوت ئەکەی. کەواتە با لەم بارەیەوە قسە بکەین، دەستوری ژمارە حەوت چییە؟ دەستوری ژمارە حەوت بەکارهێنانی گوێگرتن و وەڵامدانەوەی کورتە چیرۆکە، کەواتە ئەوە چیە، باشە؟ گوێگرتن و وەڵام دانەوەی کورتە چیرۆک، لەوانەیە هەرگیز پێشتر ئەمەت نەبیستبێت لەبەرئەوەی لە زۆربەی قوتابخانە ئاساییەکاندا، بە دڵنیاییەوە لە زۆربەی تێکست بووکەکاندا، لە زۆربەی پرۆگرامی سی دی و پرۆگرامی ئۆدیۆدا، زۆربەیان وانەی گوێگرتن و وەڵامدانەوە بەکارناهێنن، چیرۆکی گوێگرتن و وەڵام دانەوە. ئەمە کاریگەرترین ڕێگایە بۆ فێربوونی ئینگلیزی بە خێرایی و ئاسانی و ئۆتۆماتیکی. ئەمە کاریگەرترین وانەیە کە من بزانم، وە زۆر هەوڵماندا، گەڕاین بۆ ماوەیەکی زۆر، بۆ چەند ساڵێکی زۆرو هەوڵماندا بۆ دۆزینەوەی باشترین ڕێگا بۆ فێرکردنی ئینگلیزی. وە ئەم تەکنیکەمان دۆزیەوە، وە لەو کاتەوەی کە ئەم تەکنیکە بەکارئەهێنین خوێندکارەکانمان زۆر دڵخۆشن چونکە ئەوان بەڕاستی باشتر بوون، ئەوان فێربوون قسە بکەن و تێبگەن بە خێرایی و ئاسانی و ئۆتۆماتیکی. بۆیە من حەزم لەم دەستورەیە، دەستوری ژمارە 7 خۆشترینە لای من. بۆیە چیرۆکی گوێگرتن و وەڵامدانەوە ڕێگایەکی تایبەتە بۆ فێرکردن و فێربوونی ئینگلیزی. بۆیە ڕێگەم بدە قسە بکەم لە بارەی ئەمەوە چییە؟. باشە، بەشی سەرەتا زۆر گرنگە، گوێبگرەو وەڵام بدەوە.... ئەگەر بیر لە گفتوگۆی ڕاستی ئەکەیتەوە، چی ڕووئەدات لە گفتوگۆی ڕاستیدا؟ باشە ئاسایی ئێمە زۆر پرسیارو زۆر وەڵامان هەیە، باشە؟ ئەمە بە تەنها کەسێک نییە قسە بکاو قسە بکاو قسە بکا، یەکێکی تر دابنیشێ و گوێبگرێ. بە زۆری ئەمە چوون و هاتنە، چوون و هاتن. کەسێک قسە ئەکات وە پاشان لەوانەیە پرسیارێک بکات وە کەسەکەی تر تێدەگات و وەڵامی پرسیارەکە ئەداتەوە، زیاتر قسە ئەکات وە پاشان لەوانیە پرسیارێکی تر بکات، وە ئەمەیە چوون و هاتن، چوون و هاتن، پرسیارو وەڵام، پرسیارو وەڵام، قسە کردن، پرسیارکردن و وەڵام دانەوە، قسە کردن، پرسیارکردن و وەڵام دانەوە... ئەمە قسە کردنی سروشتییە هەموو کاتێک ڕوو ئەدات. شتێکی تری

گرنگ، کاتێک کە پرسیارێک ئەبیستین مێشکمان بەئاگا دێ. زیاتر زیندوو ئەبێ، بۆچی؟ لەبەرئەوەی پرسیارەکە بکەرنادیار نییە، کە پرسیارێک ئەبیستی ئەبێ شتێک بکەی، ڕاستە؟ مێشکت پێویستە بە ئینگلیزی بیر بکاتەوە، لە پرسیارەکە تێبگات و پاشان بە ئینگلیزی وەڵام بداتەوە. بۆیە ئەمەش هەروەها زۆر گرنگە. مانای وایە زۆر چالاکە. ئەمە ڕێگایەکی چالاکە بۆ فێربوون. مێشکت خێراتر کار ئەکات وە خێراتر فێرئەبێ کاتێک کە ئێمە پرسیاری زۆر ئەکەین، پرسیار، پرسیار. کەواتە لەبەرئەوەیە کە ئێمە ئەم چیرۆکانە بەکارئەهێنین. ئەمە چۆن کار ئەکات؟ لە چیرۆکەکەدا مامۆستاکە پرسیار لەبارەی چیرۆکەکەوە ئەکات، ناڵێم چیرۆکەکە ئەگێڕێتەوە، ڕاستە؟ بە زۆری چیرۆکێکی ئاسایی، کەسێک چیرۆکەکە ئەگێڕێتەوە. ئەوان تەنها قسە ئەکەن و قسە ئەکەن و قسە ئەکەن، وە تۆ گوێ ئەگریت و گوێ ئەگریت و گوێ ئەگری، یان ئەگەر سەیری فیلمێکی سینەمایی بکەی، سەیری تەلەفزیۆن بکەی، تۆ تەنها گوێ ئەگریت و گوێ ئەگری... ئەمە باشە. تۆ پێویستە ئەمە زۆر بکەی، بەڵام ئێمە شتێکی جیاواز ئەکەین لەگەڵ چیرۆکی گوێگرتن و وەڵام دانەوە. ئێمە چیرۆکێک ئەپرسین، بە مانایەکی تر ئێمە پرسیار زۆر ئەکەین، پرسیار، پرسیار. ئەمە ئەکەین لەبەرئەوەی تۆ پێویستە بە ئینگلیزی بیربکەیتەوە. ئەمە ئەوەیە کە ئێمە فێری تۆی ئەکەین بیکەی لەگەڵ ئەم پرسیارانەدا. ئێمە تۆ فێرئەکەین کە بە هەمیشەیی و خێرایی بیربکەیتەوە بە ئینگلیزی. کەواتە ئەوەی ئێمە ئەیکەین، بەکارهێنانی پرسیاری زۆر زۆر ئاسانە، ئەمەش هەروەها گرنگە، ئەگەر پرسیاری قورس بەکاربهێنین چی ڕوو ئەدات؟ باشە، تۆ بیر ئەکەیتەوەو هەموو شتێک هێواش ئەبێ. تۆ بە هێواشی بیرئەکەیتەوە. لەوانەیە تۆ بە زمانەکەی خۆت بیربکەیتەوە، ڕاستە؟ وەرگێڕان ئەکەی پاشان بە زمانەکەی خۆت بیر ئەکەیتەوە. پاشان بیر لە وەڵامێک ئەکەیتەوە بە زمانی خۆت. پاشان وەرینەگێڕیتەوە بۆ ئینگلیزی. ئەوە زۆر هێواش ئەبێ. بۆیە لەم چیرۆکە تایبەتانەدا ئێمە زۆر پرسیار ئەکەین، ئێمە پرسیاری خێرا ئەکەین. بەڵام زۆر زۆر ئاسانن، ئاسانن بۆیە تۆ ئەتوانی دەستبەجێ تێبگەی، زۆر زۆر خێرا. وە پاشان ئیشی تۆ وەک خوێندکارێک ئەوەیە زۆر بە خێرایی وەڵام بدەیتەوە. خێرایی گرنگترین بەشی ئەم چیرۆکانەیە. وە کاتێک وەڵام ئەدەیتەوە، تەنها ووشەیەک یان دوو ووشە بەکارئەهێنی، ئاسایی ئەمانە وەڵامی زۆر زۆر کورتن. پێویست ناکات تۆ بە ڕستەیەکی گەورەو درێژ

وەلام بدەیتەوە، تۆ هەولّ نادەی بیر لە ڕێزمان بکەیتەوە، تۆ بیر لە هیچ شتێك ناکەیتەوە، تۆ مێشکی خۆت فێرئەکەی بە خێرایی تێبگات لە ئینگلیزی و دەستبەجێ وەلام بداتەوە. دەست بەجێ قسە بکات...بە خێرایی تێبگات، بە خێرایی قسە بکات. ئەمە ئەوەیە کە ئێمە فێری تۆی ئەکەین بەم چیرۆکە تایبەتانە، بەم پرسیارکردنانە. ڕێگەم بدە نمونەیەکی زۆر کورت و زۆر زۆر ئاسانت پێ بدەم. ئێستا لە چیرۆکە ئاساییەکانی ئێمەدا، ئاسایی ئەمە خێراترە، قورسترەو بەدڵنیاییەوە درێژترە. بۆیە ئەمە تەنها نموونەیەکە بۆیە ئەکرێ بڵێم، من چیرۆکێکت بۆ ئەگێڕمەوە وە ئەڵێم لەم چیرۆکەدا کوڕێك هەیە، پاشان زۆر بە خێرایی پرسیارێك ئەکەم ئایا کوڕێك هەیە؟ ئیشی تۆ وەك خوێندکارێك، ئەڵێی بەڵێ، ڕاستە؟ زۆر ئاسانە، من پێم ووتی کوڕێك هەیە، پاشان پرسیارت لێ ئەکەم ئایا کوڕێك هەیە؟ بۆیە بە دڵنیاییەوە تۆ زۆر خێرا تێئەگەی وە زۆر زۆر بە خێرای وەلام ئەدەیتەوە، هاوار ئەکەی بەڵێ. وە ئەڵێم ئایا کوڕێك هەبوو یان کچێك؟

تۆ هاوار ئەکەی، کوڕ. دووبارە ئەمە زۆر خێراو ئاسانە، تۆ پێویست ناکات بیر بکەیتەوە. پێویست ناکات بە زمانی خۆت بیربکەیتەوە. ئەتوانی دەستبەجێ بیربخەیتەوە بە ئینگلیزی، ئەتوانی دەستبەجێ تێبگەی بە ئینگلیزی، ئەتوانی بە خێرایی وەلام بدەیتەوە، بە ووشەیەك یان دوو ووشە دەستبەجێ بە ئینگلیزی.

ئەڵێم بەڵێ ئەوە ڕاسە، کوڕێك هەیە.

وە پاشان ئەڵێم لە ڕاستیدا ناوی کوڕەکە جۆنە.

باشە، ئەڵێم ناوی ئەو چییە؟

تۆ هاوار ئەکەی، جۆن.

ئەڵێم ئایا جۆن کوڕە یان کچە؟

تۆ هاوار ئەکەی کوڕە.

ئەڵێم ئایا کوڕێك هەیە؟

تۆ ئەڵێی بەڵێ.

ئەمە ئاوایە. ئەمە تەکنیکێکی سەرەکییە، من بەردەوام ئەبم زیاترو زیاترو زیاتر وە من هەموو کاتێك کەمێك شتی تری بۆ زیا ئەکەم.

جۆن ئەڕوات بۆ دوکانێك، ئەو بۆ کوێ ئەڕوا؟

تۆ ئەڵێی، دوکانێك.

من ئەڵێم، ئایا ئەو ئەڕوات بۆ جاپان؟

نۆ ئەڵێی نەخێر.

من ئەڵێم، ئەو بۆ کوێ ئەڕوا؟

تۆ ئەڵێی، دوکانێك.

وە پاشان ئەڵێم کێ ئەڕوات بۆ دوکانەکە؟

تۆ هاوار ئەکەی، جۆن.

وە پاشان ئەڵێم کێ ئەڕوات بۆ دوکانەکە؟

تۆ هاوار ئەکەی جۆن. یان لەوانەیە هاوار بکەی، کوڕەکە.

هەردووکیان ڕاستن. وە پاشان من بەردەوام ئەبم لەسەر ئەم چیرۆکە لەگەڵ پرسیاری زۆردا. پرسیار، پرسیار، پرسیارو پرسیاری تر، پرسیاری زۆر. وە زۆر ئاسان و زۆر خێڕان وە تۆ گوێ ئەگری لەم چیرۆکانە. تۆ پرسیارەکە ئەبیستی، تۆ دەستبەجێ وەڵام ئەدەیتەوە، تۆ ئەم پرسیارە ئاسانە ئەبیستی، تۆ وەڵام ئەدەیتەوە. بۆیە ئەمە تەنها پرسیارو وەڵامە، پرسیارو وەڵامە، ئەمە زۆر زۆر خێڕاو زۆر ئاسانە. زۆر خێڕایە بەبێ بیرکردنەوە، ئێمە چی ئەکەین؟ ئێمە تۆ فێرئەکەین بە ئینگلیزی بیربکەیتەوە، ئێمە تۆ فێرئەکەین بە ئینگلیزی قسە بکەی. کەواتە ئەم دەستورانە زۆر زۆر سادە دیارە، ڕاستە؟ تۆ ئەوە ئەزانی؟ زۆربەی ئەم دەستورانە زۆر سادەیە بەڵام زۆر زۆر کاریگەرە. بەتایبەتی کاتێك کە هەموویان بەکارئەهێنی، باشە، ئەمەیان زۆر کاریگەرە. ئەمە سادەیە. ئەمە تەکنیکێکی فێرکردنی زۆر سادەیە. ئەم شتە کاریگەرە، بەتایبەتی کاتێك کە بەکاری ئەهێنی بۆ ماوەی مانگێك یان سێ مانگ، شەش مانگ، هەشت مانگ. تۆ سەرت سوڕئەمێنێ لەوەی کە چەند باشتر بووی. قسەکردنت زۆر زۆر خێڕا ئەبێ وە دەست بە بیرکردنەوە ئەکەی بە ئینگلیزی. وە پاشان دوای چەند مانگێکی کەم لە بیرکردنەوەی زیترو زیاتر بە ئینگلیزی هەتا لەناکاو، دوای لەوانەیە شەش مانگ... نازانم، لەوانەیە هەشت مانگ، هەموو کەس کەمێك جیاوازە، بۆت دەرئەکەوێ بە خێڕایی و یەکسەر تێئەگەی وە قسە ئەکەی. ئیتر بیرکردنەوەی ناوێ، وەرگێڕانی ناوێ، تەنها ئەبیستیت و قسە ئەکەی، ئەبیستیت و قسە ئەکەی، ئەمە سەرسوڕهێن و گەورە دیارە، ئەمەیە هێزی دەستوری ژمارە 7. کەواتە چۆن ئەتوانی ئەمە

بەکاربهێنی؟ ئەم ڤیدیۆیە پیشانی قسەکەرێکی ڕەسەن بدە، ئەمریکییەک، کەنەدییەک، بەریتانییەک. ئەتوانی کەسێک لە شارۆچکە بچوکەکەی خۆت بدۆزیتەوە، من دڵنیام یان لە شارە گەورەکەت، وە ئەم ڤیدیۆیان نیشان بدە. داوایان لێ بکە چەند چیرۆکێکی ئاوات بۆ دروست بکەن، وە پاشان تۆ تۆماری ئەکەی. دواتر تۆ ئەتوانی گوێ لەو چیرۆکە بگری دووبارەو دووبارە. هەر کاتێک تۆ پرسیارێک ئەبیستی بە هاوارەوە وەڵام ئەدەیتەوە، زۆر سادە، زۆر ئاسان، باشە؟

باشە چی بخەملێنە؟ ئێستا تۆ تەواو بووی. ئەمە ئاوایە، تۆ کۆرسی حەوت دەستورەکەت تەواو کرد.

پێویستە ئاهەنگ بگێڕی. کەواتە ئێستا تۆ چی ئەکەی؟ باشە یەکەم پێویستە پێداچوونەوە بۆ هەموو دەستورەکان بکەی، سەیری هەموو ڤیدیۆکان بکە دووبارە تا هەموویانت بیربکەوێتەوە وە پاشان بەکاریانبهێنە هەموو ڕۆژێ کاتێک کە ئینگلیزی ئەخوێنی، کاتێک کە فێری ئینگلیزی ئەبی، تەنها ئەوە بکە. ئەمە سەربەستە، ئەمە ئاسانە، تۆ زۆر باشتر ئەبی. ئێستا هەروەها، بە دڵنیاییەوە ئێمە وانەمان هەیە، ئێمە چەند وانەیەکی فێربوونی ئینگلیزی ڕاستیمان دروست کردووە. وە ئەمانە بەڕاستی نایابن. وە زۆر ئاسانن وە شێوازێکی گونجاون بۆ بەکارهێنانی هەر حەوت دەستورەکە. کاتێک کە تۆ وانەکانی ئێمەت دەست ئەکەوێ، ئەم کۆمەڵە وانەیەی ئێمەت دەست ئەکەوێ کە زۆر ڕێکخراون. هەموو وانەکان چیرۆکی گوێگرتن و وەڵامدانەوەیان هەیە، هەموو یەکێکیان. هەموویان چیرۆکی ڕوانگەی ڕێزمانیان هەیە. هەموویان وانەی ڤۆکابولەریان تێدایە کە فێری گرێکانت ئەکات. هەموویان ئۆدیۆن بۆیە تۆ گوێیان لێ ئەگری، گوێ ئەگری، گوێئەگری. ئێمە هەر حەوت دەستورەکە لە وانەکانماندا بەکارئەهێنین، وە لەبەرئەوەیە زۆر کاریگەرن. من هەوڵ نادەم کۆمەڵێک وانەت پێ بفرۆشم، ئەتوانی خۆت ئەم حەوت دەستورە لە ماڵەوە بەکاربهێنی، وە پێویستت بە دەستورەکانی ئێمە نابێ، پێویستت بە وانەکانی ئێمە نابێ. بەبورە بەڵام ئەگەر ئەتەوێ، ئەگەر شێوازێکی زۆر گونجاوو خێراو کاریگەرت ئەوێ بۆ بەردەوام بوون، بۆ بەردەوام بوون، کەواتە بەڵێ من ڕاتانئەسپێرم بۆ پەیداکردنی وانەکانی فێربوونی ئینگلیزی ڕاستی. ئێستا کە هەندێک لە ئێوە ئەزانن،ئێوە ئیمێڵەکانی ئێمە ئەخوێننەوە، ئێمە زۆر سەرقاڵین، ئێمە شۆک بووین و سەرمان

سوپرماوە، بە ڕێگایەکی باش. مەبەستم ئەوەیە ئێمە دڵخۆشین. بەڵام هەروەها ئێمە زۆر ئیمێڵمان بۆ دێت ئێستا، زۆر لێدوان، خەڵکێکی زۆر چاوەڕێی وانەکانی ئێمەن، ئەمە زۆر زۆرە، ئەمە لە ڕاستیدا ئەرکێکی زۆرە. وە بۆیە ئێمە بڕیارێکی زۆر سەختمان داوە، ئێمە بڕیارماندداوە بە سنوردارکردنی ژمارەی ئەو خەڵکانەی کە وانەکانی ئێمەیان دەستئەکەوێ. ئەبێ ئەمە بکەین، مەبەستم لە کردنی ئیشێکی باشە، تا ووزەیەکی زۆرمان هەبێ، تا دڵخۆشبین وە خەندە بکەین وە خۆشمانبوێت ئەوەی کە ئەیکەین، پێویستە ژمارەی ئەو وانانەی کە ئەیفرۆشین سنوردارى بکەین. ئێمە زیاتر لە نیو ملیۆن خەڵکمان هەیە کە چاوەڕێی ئەم وانانە ئەکەن، وە ئەمە خەڵکانێکی زۆرن، داوای لێبوردن ئەکەم، بەڵام ئێمە تەنها سێ کەسین، وە ئێمە ناتوانین ڕاستەوخۆ زیاتر لە پێنج ملیۆن، پێنج سەد هەزار خەڵک، داوای لێبوردن ئەکەم... نیو ملیۆن کەس. بۆیە ئێمە ئەو بڕە سنوردار ئەکەین کە ئەیفرۆشین. بۆیە ئەگەر وانەکانی ئێمەت ناوێ کێشە نییە، ئەم حەوت دەستورە بەکاربهێنە لە ماڵەوە، ئەتوانی ئەم بکەی، ئەتوانی مامۆستایەک یان مامۆستایەکی تایبەت بدۆزیتەوە، وە ئەتوانن یارمەتیت بدەن بە شتێکی ئاوا. بۆیە نیگەران مەبە ئەمە زۆر باشە. بەڵام ئەگەر ئەم وانانەت ئەوێ، ئەگەر وا بیرئەکەیتەوە، واو ئەم وانانە یارمەتیم ئەدەن. ئەمە ئەوەیە کە من پێویستمە، ئەمە ئەوەیە کە من ئەمەوێ، زۆر باشە، بەڵام تۆ پێویستت بەوەیە بەڕاستی بڕیار بدەی، تۆ پێویستە شتێک بکەی ئێستا، لەبەرئەوەی ئەم وانانە زۆر زۆر خێرا ئەفرۆشرێن وە ئەبێ سنورداریان بکەین ئێمە. کەواتە ئەزانی خێرا بڕیار بدە ئەگەر ناتەوێ کێشە نییە، حەوت دەستورەکە بەکاربهێنە، بەختێکی باش بۆ تۆ. ئەگەر وانەکانی ئێمەت ئەوێ، ئەگەر پێتوایە باشن بۆ یارمەتیدانی تۆ، لە ڕاستیدا تۆ پێویستت بەوەیە هەر ئێستا بڕیار بدەی، بڕیارێکی خێرا بدە. ئەوە بکە کە پێویستە بیکەی، ئەتوانی لە خوارەوە بیخوێنیتەوە، ئەتوانی زیاتر لە بارەی وانەکانەوە بخوێنیتەوە لە خوارەوە.

Now listen to this story and answer the questions

1. Where was the man coming from when he first saw the UFO?

☐ A. He was returning home from a party.

☐ B. He just got off work when he saw the UFO.

☐ C. He was driving home from a restaurant.

2. What time did the man report the incident to the police?

☐ A. about 12:00 AM

☐ B. about 3:00 AM

☐ C. about 5:00 AM

3. What jumped out in front of the man's car?

☐ A. a giant deer

☐ B. a strange man

☐ C. a hairy alien

4. What happened next to the man?

☐ A. He walked to a flying saucer.

☐ B. He followed the animal to a plane.

☐ C. He was carried to a spaceship.

5. What does the police officer suggest at the end of the story?

☐ A. They should call the fire department.

☐ B. The man should seek counseling.

☐ C. The man should contact the newspaper.

Common slang

زمانی بازاڕی باو

Run (something) by (someone) (v.):
Meaning: To tell someone something, usually to get approval, etc.

ماناکەی: شتێك بە کەسێك بڵێی، بەزۆری بۆ دەستکەوتنی ڕەزامەندی

ex: "That's a good idea. I'll run it by my parents and see what they think.

School (someone) (v.):
Meaning: To teach someone a lesson. To show someone how something is (really) done.

ماناکەی: کەسێك فێری وانەیەك بکەی. نیشانی کەسێك بدەی چۆن شتێك ئەکرێ

ex: "We thought we were the best, but the other team really schooled us."

Screw up (v.):
Meaning: To make a mistake, do something badly/wrong

ماناکەی: هەڵەیەك بکەی، شتێك بە خراپی یان غەڵەت بکەی

ex: "I really screwed up my audition."

Sharp (adj.):
Meaning: smart, for people. beautiful for clothes

ماناکەی: زیرەك بۆ خەڵك، جوان بۆ جل و بەرگ

ex: He is very sharp, a quick thinker and swift with repartee.

Shoot hoops (v.):
Meaning: To play basketball in an informal way.

ماناکەی: یاری تۆپی سەبەتە بکەی بە شێوەیەکی ناڕەسمی

ex: "Let's shoot some hoops on Friday."

(To be) short on cash:
Meaning: To not have too much money.

ماناکەی: نەبوونی پارەی زۆر

ex: "I'm a little short on cash - Can you help me out a bit?"

Show, Show up (v.):
Meaning: To arrive.

ماناکەی: گەیشتن

ex: "We waited for two hours, but they didn't

Straight up:
Meaning: Honestly/Honest.

ماناکەی: بە ڕاستگۆیی، ڕاستگۆ

Strike up a conversation:
Meaning: To start a conversation.

ماناکەی: دەستکردن بە گفتوگۆ

Stuck up (adj.):
Meaning: Snobbish, conceited.

ماناکەی: خۆ بە زل زان، لەخۆبایی

ex: "I don't like her. She's so stuck up."

Stunner (n.):
Meaning: Attractive woman.

ماناکەی: ئافرەتی سەرنجڕاکێش

ex: "Wow! What a stunner!"

Tag along (v.):
Meaning: To go with someone, accompany someone.

ماناکەی: لەگەڵ کەسێک بڕۆی، یاوەری کەسێک بکەی

ex: "I'm going to the mall. You wanna tag along?"

Take a load off (v.):
Meaning: To relax.

ماناکەی: پشودان

ex: "Come on in, sit down, take a load off."

Trash (v.):
Meaning: To destroy.

ماناکەی: وێرانکردن

ex:"The band trashed the hotel room."

Veg out (v.):
Meaning: To sit or lay around doing nothing, relaxing.

ماناکەی: دابنیشی یان پاڵبدەیتەوە و هیچ شتێك نەکەی، پشودان

ex: "I'm gonna veg out by the pool for a while."

Veggies (n.pl):
Meaning: Vegetables.

ماناکەی: سەوزە

ex: "Don't forget to eat your veggies!"

Vibe (n.):
Meaning: Feeling.

ماناکەی: هەست

ex: "I'm getting a strange vibe from him" = "He's behaving strangely (towards me)";
"This place has a really cool vibe" = "This place has a very nice atmosphere".

Wanna:
Meaning: comes from "want to".

ماناکەی: لە "want to" هوە هاتووە

ex: "He doesn't wanna come.

Wrap (something) up (v.):
Meaning: To finish (something); To Bring something to a close.

ماناکەی: شتێك تەواو بکەی، شتێك بگەیەنیتە کۆتایی

ex: "OK, let's wrap things up for today."

You can say that again!:
Meaning: "I agree with you completely."

ماناکەی: من ڕەزامەندم لەگەڵ تۆ بەتەواوی

You're telling me!:
Meaning: "I know exactly what you mean"; Similar to "Don't I know it!";

ماناکەی: بە تەواوی ئەزانم مەبەستت چییە

ex: "P1: My son's in Iraq. I miss him so much!
P2: You're telling me! I've got two sons over there!"

Zs (pronounced "zeez"):
Meaning: Sleep.

ماناکەی: خەوتن

Zip (or Zilch):

Meaning: Nothing.

ماناکەی: هیچ

John (n.) :
Meaning: Bathroom, toilet.

ماناکەی: حەمام، تەوالێت

Junkie:
Meaning: Addict.

ماناکەی: خوو پێوەگرتوو

Jump ship (v.):
Meaning: To leave one's job suddenly, to go work in another place

ماناکەی: ئیشی کەسێك بەجێبهێڵی لەناکاو تا بڕۆیت ولە شوێنێکی تر ئیشبکەی

Keep (one's) cool (v.):
Meaning: Not to become upset or agitated.

ماناکەی: بێ هیوا یان غەمبار نەبیت

ex: "I'm surprised he was able to keep his cool."

Keep an eye on (v.):
Meaning: To watch. Be mindful of.

ماناکەی: چاودێری کردن. ئاگاداربوون لە

ex: "Keep an eye on those kids. They look suspicious."

Killer (adj.):
Meaning: Great; amazing.

ماناکەی: گەورە، سەرسوڕهێنەر

ex: "A killer new application", "A killer new product"

Klutz (n.):
Meaning: A clumsy person.

ماناکەی: کەمتەرخەم

ex: "My brother is such a klutz - He's always bumping into things and knocking them over."

Later:
Meaning: Short for "See you later."

ماناکەی: کورتکراوەی " see you later "

Laugh (one's) head off:
Meaning: To laugh very hard.

ماناکەی: زۆر بە قایمی پێبکەنی

ex: "I laughed my head off throughout the whole movie."

Leave a bad taste in (someone's) mouth:
Meaning: Leave (someone) with bad feelings.

ماناکەی: کەسێك بە هەستێکی خراپەوە بەجێبهێڵی

ex: "That whole experience left a bad taste in my mouth."

Leave someone hanging:
Meaning: To not help someone when they ask for help, when they're in trouble.

ماناکەی: یارمەتی نەدەی کاتێک کە داوای یارمەتیت لێ ئەکەن، کاتێک کە لە کێشەدان
ex: "Don't leave me hanging... I'm counting on you!"

Lemme:
Meaning: Short for "let me".

ماناکەی: کورتکراوەی " let me " واتە ڕێگەم بدە

Let-down (n.):
Meaning: Disappointment.

ماناکەی: بێهیوا بوون

ex: "I was sure that my team would win, but they lost. What a let down!"

Make a go of (something) (v.):
Meaning: To succeed in (something).

ماناکەی: سەرکەوتن لە شتێکدا

Make a beeline for (something) (v.):
Meaning: To move quickly towards (something).

ماناکەی: بە خێرایی بۆ شتێك بڕۆی

ex: "As soon as the movie ended, he made a beeline for the bathroom."

Make a killing:
Meaning: To make a lot of money.

ماناکەی: پارەیەکی زۆر کۆبکەیتەوە

ex: "My uncle made a killing selling Chilean wine in Asia."

No sweat:
Meaning: No problem.

ماناکەی: کێشە نییە

No way:
Meaning: 1) used to say that something is definitely not going to happen.

ماناکەی: بەکارئەهێنرێ بۆ ووتنی شتێك کە بە دڵنیاییەوە ڕوونادات

ex: "P1: Are you going to see her again? P2: No way!";

(To) not have a prayer:
Meaning: To not have a chance.

ماناکەی: نەبوونی دەرفەت

ex: "Your team? They don't have a prayer for winning."

(To be) on the same wavelength:
Meaning: To understand each other;

ماناکەی: تێگەشتن لە یەکتری

One:
Meaning: "very".

ماناکەی: زۆر

ex: That's one large pizza! = That's a really large pizza; He's one smart man. = He's a very smart man.

(To) outdo (v.):
Meaning: To do or perform something better than someone else.

ماناکەی: باشتر شتێك بکەیت و ئەنجامی بدەی لە کەسێکی تر

ex: "He bought his mom a car, but his brother outdid him by buying her a house."

Eat up (v.):
Meaning:1) To use up.

ماناکەی: 1.تەواوکردن

ex: "Playing video games will eat up your cell phone battery.";

2) To believe (without questioning).

باوەڕکردن بەبێ پرسیارکردن

ex: "She's so gullible. She'll eat up anything you tell her.";

Eating:
Meaning: Bothering.

ماناکەی: بێزارکردن

ex: "What's eating him?" (What's bothering him?)

Decent (adj.):
Meaning: Pretty good.

ماناکەی: زۆر باش

Dis (v.) :
Meaning: Short for "to disrespect" - To talk about someone in a disrespectful manner.

ماناکەی: کورتکراوەی " disrespect " واتە بێ ڕێزی، قسەکردن لە بارەی کەسێکەوە بە شێوەیەکی بێ ڕێزانە

Call the shots:
Meaning: To make decisions, to be in charge

ماناکەی: بڕیاردان، بەرپرسیارێتی

ex: "I call the shots around here!"

Cash (n.):
Meaning: Money.

ماناکەی: پارە

ex: "You got any cash on you?"

Cash in (v.):
Meaning: To profit.

ماناکەی: قازانج کردن

ex: "He cashed in on his popularity by opening up a restaurant."

Catch some rays (v.):
Meaning: To sunbathe;

ماناکەی: خۆدانە بەر خۆر

Back on one's feet:
Meaning:): Recovered (from an illness).

ماناکەی: چاکبوونەوە لە نەخۆشی

ex: "You'll be back on your feet in no time

All-ears:
Meaning: When someone says "I'm all ears", it means they are listening to you, that they are giving you their undivided attention.

ماناکەی: کاتێك کە کەسێك ئەڵێ " i'm all ears " مانای وایە گوێیان لە تۆ گرتووە، هەموو هۆشیان لای تۆیە

All-nighter (n.):
Meaning: work or study that lasts all night. Most often used with the verb "pull" (To pull an all-nighter)

ماناکەی: ئیش یان خوێندن کە بە درێژایی شەو درێژە بکێشێ، بەزۆری لەگەڵ کاری " PULL" بەکارئەهێنرێ

ex: "We pulled an all-nighter in order to finish the project."

Put someone through (a lot)(v.):
Meaning: To make someone suffer (a lot)

ماناکەی: وا لە کەسێك بکەی زۆر ئازار بچێژێ

ex: "After all he's put her through, I can't believe she still loves him!

(To make a) quick buck.:
Meaning: To make some money very quickly.

ماناکەی: زۆر بە خێرایی پارە کۆبکەیتەوە

ex: "Everyone's just trying to make a quick buck."

Quick on the uptake:

Meaning: Intelligent.

ماناکەی: زیرەک

ex: "He's not too quick on the uptake, is he?"

Hottie (n.):
Meaning: Very attractive man or woman.

ماناکەی: پیاوێک یان ژنێکی زۆر سەرنجڕاکێش

ex: "Lisa is such a hottie."

Hyped (adj.):
Meaning: Really excited.

ماناکەی: زۆر دڵخۆش

ex: "We're all hyped about the concert next weekend."

Icky (adj.):
Meaning: disgusting.

ماناکەی: قێزەون

Iffy (adj.):
Meaning: Uncertain.

ماناکەی: نادڵنیا

ex: "That's a little iffy at this point."

In a bind:
Meaning: In a predicament; in a difficult situation.

ماناکەی: لە قەیراندا، لە باریّکی سەختدا

ex: "I'm in a bit of a bind - Do you think you can help me out?"

In a row:
Meaning: One after another;

ماناکەی: یەک لە دوای یەک

ex: "Our team has won five games in a row."

In no time:
Meaning: Very soon.

ماناکەی: زۆر زوو

ex: "Don't worry - We'll be there in no time."

Get (v.):
Meaning: To understand

ماناکەی: تێگەشتن

ex: "I don't get it.", "I don't get him."

Get a kick out of (something):
Meaning: To enjoy (something)

ماناکەی: خۆشی بینین لە شتێك

ex: "Why does he get such a kick out of watching her suffer?"

Fishy (adj.):
Meaning: Suspicious.

ماناکەی: گومان، شك

ex:"There's something fishy about the way he's behaving."

Flip out (v.):
Meaning: To get very upset (to the point of starting to scream, etc.

ماناکەی: زۆر بێزار ببی تا ڕادەی هاوارکردن

"Top 5 Mistakes English Learners Make"
What are the most common mistakes that English learners make? Which mistakes do most English learners need to correct, in order to learn English much faster?

ئەو پێنج غەڵەتەی کە فێربووەکای ئینگلیزی ئەیکەن

ئەو پێنج غەڵەتە باوە چییە کە فێربووەکانی ئینگلیزی ئەیکەن؟ کام غەڵەتانەن کە پێویستە زۆربەی فێربووەکانی ئینگلیزی ڕاستی بکەنەوە تا خێراتر فێری ئینگلیزی ببن؟

1. Focusing On Grammar جەختکردن لەسەر ڕێزمان

This is the biggest, most common, and worst mistake. Research shows that grammar study, in fact, actually hurts English speaking ability. Why? Because English grammar is simply too complex to memorize and use logically.... and real conversation is much too fast.

2. Forcing Speech زەخت لەخۆ کردن بۆ قسەکردن

Both English students and teachers try to force speech before the learner is ready. The result is that most students speak English very slowly- with no confidence and no fluency. Forcing speech is a huge mistake.

3. Learning Only Formal Textbook English

تەنها فێربوونی ئینگلیزی ڕەسمی تێکست بووک

Unfortunately, most English students learn only the formal English found in textbooks and schools. The problem is- native speakers don't use that kind of English in most situations.

4. Trying To Be Perfect هەوڵدان بۆ کامل بوون

Students and teachers often focus on mistakes. They worry about mistakes. They correct mistakes. They feel nervous about mistakes. They try to speak perfectly. No one, however, is perfect. Native speakers make mistakes all the time. You will too. Instead of focusing on the negative- focus on communication.

5. Relying On English Schools پشت بەستن بە قوتابخانە ئینگلیزەکان

Most English learners rely totally on schools. They think the teacher and the school are responsible for their success. This is never true. You, the English learner, are always responsible.

Now listen to this conversation and determine your level

Farmer's market

Kristin and Joe recorded a real, spontaneous conversation for you. We want you to listen to it to test your Real English level.

This is a good example of a REAL English conversation-- no actors, no reading. This conversation is also a good test for you. Listen to it now, one time, and determine your real English level.

If you understand 100% of the conversation the first time, and you don't pause the recording-- you are an advanced REAL English learner.

If you understand a lot of the conversation (80%-95%) the first time (no pausing), you are a high-intermediate REAL English learner.

If you understand 50-80% of the conversation the first time (no pausing)- you are an intermediate level REAL English learner.

If you understand 50% or less the first time you listen to it- then you are a beginning level REAL English learner

Practice tests for toefl
Test of English as a foreign language

Toefl grammar exercises

part A

1. What year did you _____ university?
graduate
graduate from
graduating
graduating from

2. It seems to be getting worse. You had better _____ a specialist.
consult
consult to
consult with
consult by

3. Chicago is a large city, _____?
aren't it
doesn't it
won't it
isn't it

4. Don't leave your books near the open fire. They might easily _____.
catch to fire
catch the fire
catch on fire
catch with fire

5. Do you enjoy _____?

to swim
swimming
swim
to swimming

6. I have trouble _____.
to remember my password
to remembering my password
remember my password
remembering my password

7. Do you have _____ to do today? We could have a long lunch if not.
many work
much work
many works
much works

8. My brother will _____ for a few nights.
provide us up
provide us in
put us up
put us in

9. When will the meeting _____?
hold on
hold place
take on
take place

10. The board meeting was held _____.
at Tuesday
on Tuesday
with Tuesday
in Tuesday

11. Why don't you _____ us?
go to the house party with
go together the house party with
go the house party with
together the house party with

12. That awful accident occurred _____.
before three weeks
three weeks before
three weeks ago
three weeks past

13. They didn't _____ John when he explained his decision.
agree to
agree with
agree
agree about

14. The social worker _____ the two old sisters who were ill.
called to the house of
called on the house of
called to
called on

15. Tomorrow is Paul's birthday. Let's _____ it.
celebrate
praise
honor
congratulate

16. If you don't understand the text, don't hesitate _____.
ask a question

asking a question
to ask a question
to asking a question

17. It's snowing. Would you like to _____ on Saturday or Sunday?
skiing
go to ski
go skiing
go ski

18. Our company didn't pay _____ for that banner advertisement.
much funds
many funds
many money
much money

19. Do you feel like _____ now?
swimming
to swim
swim
to go swimming

20. Tom was thrilled to be _____ such a beautiful and interesting lady.
introduced
introduced at
introduced with
introduced to

21. "What happened to them last night? They look depressed"
"I don't think _____ happened."
nothing

everything
something
anything

22. "It is not very cold. I don't think we need these big jackets."
"I don't think so, _____."
anyway
neither
either
too

23. "Bill is not doing well in class."
"You must _____, that he is just a beginner at this level."
keep minding
keep to mind
keep in mind
keeping in mind

24. "Excuse me. Do you know where the bus terminal is?"
"It is _____ the large police station."
opposite of
opposed to
opposite with
opposite to

25. "Those students will perform the annual school play."
"Yes, it is _____ for next week."
due
scheduled
time-tabled
put on

answer key

2,1,4,3,2,4,2,3,4,2,1,3,2,4,1,3,3,4,1,4,4,3,3,4,2

part B

1. "You are welcome to order the goods now." "But payment should be made _____."
for advance
advancing
in advance
to advance

2. "Where do you live now?" "I live in Utah; my _____."
parents too do
parents do
parents do, too
parents also do

3. I cannot understand my neighbor's accent. I wish she would _____.
speak clearer
clearer speak
more clearly speak
speak more clearly

4. "Why are you driving so fast?" "I'm _____."
must be hurry
in hurry
in a hurry

hurrying

5. I have your music CD. I think I _____ your concert video.
also have
have too
too have
have further

6. I hear you have started a new job. _____ like it?
How do you
How
What you
What do you

7. I really have to go now. I have _____ the doctor.
appointments to
an appointment to
appointment with
an appointment with

8. I can meet you at Central Station. Will _____?
convenient for you
that convenient
that be convenient
you be convenient

9. I don't have any results for you today. I _____ tomorrow.
have any
may have any
have some
may have some

10. I would rather _____ a quiet cup of coffee in the office than sit in a noisy cafe.
have
to have
prefer
prefer to have

11. "Where _____ last weekend?" "I went to see my aunt and uncle."
are you go
do you go
have you went
did you go

12. I was very surprised _____ that she didn't pass the exam."
hearing
to hearing
at hearing
to hear

13. "Why _____ she isn't speaking to us?" "We must have done something that upset her. She is just too sensitive."
are you think
are you imagine
do you think
you think

14. I hope that this winter won't be _____ last."
as cold as
so cold as
as cold like
so cold like

15. Sorry to be late. I was delayed by _____."
a heavy traffic
heavy traffic
some heavy traffic
traffic being heavy

16. The sky is getting dark. It _____ rain is on its way.
looks
looks like
seems to
will be

17. Would you do me a small favour? I _____ very much.
appreciate it
would appreciate
would be appreciative
would appreciate it

18. I am familiar with that product. I don't know _____ times I've seen it advertised on TV.
how many
how often
how much
many often

19. "When _____ leaving for Toronto, Canada?" "We are planning to set out at 10 o'clock."
are we
will we
will us
are us

20. I asked Robert when he could fix my leaking tap. He said that he would come round and fix it _____.

as much as possible
as possible as he could
as fast as he could possibly
as soon as possible

21. "Do you know _____ that building is?" "I would say that it was built at least 100 years ago."
old
how age
how old
which age

22. The man told us that the next train would arrive _____.
at three thirty
at three thirty o'clock
in three thirty
in three thirty o'clock

23. "How _____ a crowd had gathered at the scene of the accident?" "I don't know exactly, but there were a lot of shocked onlookers."
large
often
many
much

24. That is the city _____ worst crime record.
on the
in the
with the
for the

25. "Where should I put this key?" "You can _____ it on the shelf?"
hang
deposit
sit
put

answer key

3,3,4,3,1,1,4,3,4,1,4,4,3,1,2,2,4,1,1,4,3,1,1,3,4

part C

1. I am slow to _____.
express my opinion
express my viewing
make my views
make my opinion

2. I have to have this report finished _____.
by Friday
until Friday
Friday before
Friday beginning

3. We were fortunate enough to visit the Grand Canyon. It has _____.
beautiful scenery that is much
many beautiful landscapes
many beautiful sceneries
much beautiful scenery

4. The car was parked directly _____ the diner.
before
ahead of
in front of
preceding

5. The ski resorts are usually crowded. There are many people _____ skiing.
enjoy
that enjoying
who enjoy
who enjoying

6. It is already 3 o'clock. Can you _____ time to catch the bus?
have enough
have it in
make in
make it in

7. I went to have my glasses _____.
fit
fitted
fit on
fitted on

8. Mary's house is _____ the hair salon. Do you think you can find it?
along
near to
against
next to

9. The burning stick was very hot. He let _____ just in time.

alone it
go alone it
go it
go of it

10. Do we have _____ money to last us the week?
a lot of
plentiful
plenty of
enough

11. John decided _____ golf on weekends.
to begin
to commence
to take up
to start up

12. It _____ to me whether we meet them or not.
makes no difference
makes not a difference
is indifferent
is not a difference

13. We were _____ after all the hard work.
wear out
outworn
weary out
worn out

14. We saw _____ wild animals while on vacation.
quite a few
quite much
quite many
quite some

15. They are late as usual. I don't think we should _____ them.
await for
wait for
await on
wait on

16. Are you _____ the competition?
enter
going entering
go to enter
going to enter

17. You had better _____ the tourist information office.
inquire at
inquiring at
inquire to
inquiring at

18. Ireland was part of the UK, _____?
didn't it
wasn't it
hasn't it
weren't it

19. They will be _____ at the party.
present
presents
presenting
at present

20. Will they go _____ this summer?
swim
to swim
swimming

to swimming

21. The New York police were very anxious _____ about the crime.
more learn
learn more
to more learn
to learn more

22. Many excited women could _____ at the department store sale.
seen
be seen
be seeing
be see

23. The sink in the locker room tends to _____ .
flow
overflow
flow over
over flowing

24. How long did the baseball game _____?
last
endure
survive
continue

25. We must _____ the annual board meeting tomorrow.
attend
attend to
attend in
attending

answer key

1,1,2,3,3,4,2,4,4,4,4,3,1,4,1,2,4,1,2.1,3,4,2,2,1,1

part D

1. The subway station is _____ here.
near
near to
near from
nearing

2. When we woke up, everywhere was _____ snow.
covered
covered by
covered with
covering

3. Do earthquakes _____ often in North America?
break
break out
happen to
occur

4. We had better _____ before it begins to rain.
leave
leaving
to leave
to leaving

5. A large crowd _____ in front of the train station.
gathering

to gather
had gathered
had gathering

6. In winter, driving accidents occur quite _____ on the highways.
frequently
many
much
a few

7. Would you like to _____ to the United States?
trip
voyage
travel
went

8. Most people at some stage have a feeling _____.
responsible
responsibility
of responsibility
to be responsible

9. This stadium can hold _____.
much audience
a large audience
much audiences
many audiences

10. When the mountain forests _____, there can be large forest fires.
become dry
becoming dry
become drying
drying

11. "What kind of work are you doing for that company?"
"I'm _____ as an administrator."
worked
occupied
hired
employed

12. "I don't want to buy anything, do you?"
"Yes, I'd like to buy _____"
pencil
much pencils
any pencils
some pencils

13. We can _____ sports on Saturday if you'd like.
do
have
play
enjoy

14. _____ the hotel rooms are reserved throughout peak season.
Almost
Almost of
Almost all of
Most of all

15. "Where did you work before?"
"I worked only minutes _____ railroad track."
from
from the
near

away

16. "I don't think it will rain at all today, do you?" "No, I _____ so."
think not
not think
don't think
do think not

17. We have only another five minutes. I think we _____.
hurry
be hurry
to hurry
should hurry

18. Many fans showed up at the stadium. They were _____ the big game.
anxious seeing
anxious to see
to anxiously see
to see anxiously

19. "Who did you meet at the community dinner dance?"
"I met many _____ people."
grandly
celebration
fame
prominent

20. "John isn't sure that the meeting will be held tomorrow."
"But I _____."
certain

certainly
am certain
am certainly

21. My brother loves to watch baseball; I _____ basketball.
prefer to watch
to prefer watching
watch preferring
preferring to watch

22. Many people are waiting for the news bulletin. It will _____ soon.
be circulate
circulate around
come near
come around

23. I think our guests will _____.
be here shortly
shortly be here
here be shortly
here shortly be

24. Who _____ when John is likely to turn up.
know
do know
is knowing
knows

25. The managers are _____ a new work schedule now.
arranging
arranging up
be arrange
to arranging

answer key

1,3,4,1,3,1,3,3,2,1,4,4,4,3,2,3,4,2,4,3,1,4,1,4,1

part E

1. _____ the floor manager, we don't need to work this Friday afternoon.
According
According of
According from
According to
2. You _____ see the doctor if that back ache persists.
better
better have
have better
had better
3. How long does it take _____ the nearest train station?
get to
to get
to get to
getting to
4. He likes his new job very much and _____.
works hardly
hard works
hardly work
works hard
5. Please fill _____ this online application form.

up
on
down
out

6. "I've never seen that movie." "_____ have I."
So
Either
Neither
Too

7. "Haven't you been to New York?" "_____ been there."
Yes, I haven't
Yes, I wasn't
No, I haven't
No, I have

8. "Where does Helen live?" "She lives _____."
in the Moore Street
on Moore Street
at Moore Street
on the Moore Street

9. Is your TV _____?
as large as mine
so large as me
as large as me
so large as mine

10. I've never seen _____.
such a tall man
so tall man
such tall man
as tall man

11. Please carry this box _____ the next room.

inside
at
in
into

12. My mother didn't buy _____ food at that store.
one
some
a
any

13. "How often do you play tennis?" "I play _____."
two times in a month
two times a month
two months a time
two times of a month

14. John started his current job _____ October 10.
at
on
in
to

15. Would you go with us if you _____ the money?
will have
have
would have
had

16. There hasn't _____.
been a concert like this before
been a concert like before this
a concert been like this before
before a concert been like this

17. You had better stay _____ home and get rid of your cold.
at
in
inside
into

18. "Whose cell phone is this?" "It's _____"
the cell phone of my friend
my friend's
belong a friend of mine
one of my friends

19. "How do I use this tool?" "Hold it _____."
on your right firmly hand
in your firmly right hand
firmly in your right hand
firmly on your right hand

20. It's really hard to believe _____.
he would say such a terrible thing
such a terrible thing he would say
to say he would such a terrible thing
would he say such a terrible thing

21. "Did you fully understand what I meant?" "_____."
I think so
So I think
I so think
So think I

22. Jane is the woman who is standing _____ my mother.

before
to the front of
in front of
front of

23. _____ the audience safely left the theater through the fire exits.
Every one
Every member
Every member of
Every all of

24. He _____ he was going to visit his sister in Ohio.
spoke that
talked that
said that
told that

25. We _____ our favorite team's performance.
were disappointed by
were disappointed of
were disappointing
were disappointing in

answer key

4,4,3,4,4,3,3,2,1,1,4,4,2,2,4,1,1,2,3,1,1,3,3,3,1

Sentence Correction Practice Questions
1. If the books have been cataloged last week, why haven't they been placed on the shelf?
A. have been cataloged
B. would have been cataloged

C. was cataloged
D. were cataloged
E. had been cataloged

2. Jessica Mitford wrote *The American Way of Death,* a best-selling book, that led eventually to an official investigation of the funeral industry.
A. that led eventually
B. that had led eventually
C. that eventually led
D. which led eventually
E. who eventually led

3. *Sabotage* came from the French *saboter,* which means"to clatter with wooden shoes (sabots)."
A. which means " to
B. which means, " to
C. that means "to
D. that means- "to
E. that means, "to

4. In studying an assignment it is wise to read it over quickly at first, than see the major points, and finally outline the material.
A. first, than
B. first: then
C. first-then
D. first, then
E. first-than

5. To judge the Tidy City contest, we picked an uninterested party.
A. picked an uninterested party.
B. picked an interested party!
C. picked a disinterested party.
D. are in the process of picking an uninterested party.
E. picked an disinterested party.

6. Linda decides they had better scram before the killers find them.

A. had better scram
B. had better leave
C. should hurry and scram
D. could hurry and leave
E. had better get out
7. I really dug the character of Brutus.
A. dug
B. thought about
C. thought of
D. admired
E. gazed at
8. Once upon a point a time, a small person named Little Red Riding Hood initated plans for the preparation, delivery and transportation of foodstuffs to her Grandmother.
A. and transportation of foodstuffs to her Grandmother.
B. and transportation of food stuffs to her Grandmother.
C. and transportation of food supplies to her Grandmother.
D. and transportation of foodstuffs to her grandmother.
E. and, transportation of food supplies to her grand mother.
9. The setting of a story effects the story's plot.
A. effects the story's plot
B. effects the stories plot
C. affect the story's plot
D. affects the story's plot
E. affects the story's plots
10. Arctic trees are scrubbiest than trees in milder climates.
A. scrubbiest than trees
B. scrubbier then trees
C. scrubbiest than are trees
D. scrubbier than are trees
E. scrubbier than trees
11. Quebec rises in a magnificent way above the St. Lawrence River.

A. rises in a magnificent way above
B. rises in a magnificent way, way above
C. rises magnificently above
D. rises magnificently way above
E. is raised in a magnificent way above

12. Someone gives the school gerbils every year.
A. Someone gives the school gerbils
B. Some one gives the school gerbils
C. Some one gives the School gerbils
D. There is a person that gives the school gerbils
E. An individual gave gerbils

13. During colonial days, a school room looked rather empty.
A. colonial days, a school room looked
B. colonial days, a schoolroom looked
C. colonial days; a schoolroom looked
D. colonial days; a school room looked
E. colonial days- a schoolroom looked

14. The helium- filled balloon rose in the air.
A. rose in the air.
B. was rising in the air.
C. was in the air.
D. rose into the air.
E. would rise in the air.

15. If I had the address, I would have delivered the package myself.
A. had the address,
B. had the address;
C. had the address-
D. had had the address;
E. had had the address,

16. Do you know that these gloves have lay on the bureau all week?
A. have lay on
B. have laid on

C. would lie on
D. had laid on
E. have lain on

17. If I would have known about the team tryouts, I would have signed up for them.
A. would have known
B. would had known
C. could of known
D. had been told
E. could have been told

18. If he would have revised his first draft, he would have received a better grade.
A. would have revised
B. had revised
C. could of revised
D. had of revised
E. would revise

19. Valarie claims that cats made the best pets.
A. made the best pets.
B. could be the best pets.
C. are the best pets.
D. make of the best pets
E. make the best pets.

20. By next month Ms. Jones will be Mayor of Tallahassee for two years.
A. will be Mayor of Tallahassee
B. will have been Mayor of Tallahassee
C. will be mayor of Tallahassee
D. will have been mayor of Tallahassee
E. could have been mayor of Tallahassee

Answer Key

1. D	**12. A**
2. D	**13. B**
3. A	**14. D**

4. D
5. C
6. B
7. D
8. D
9. D
10. E
11. C
15. E
16. E
17. A
18. B
19. E
20. D

Practice Questions

1. Hours of driving laid ahead of us.
A. laid
B. have lain
C. lay
D. has lay
E. lie

2. By the time we get to the picnic area, the rain will stop.
A. will stop
B. shall stop
C. will has stopped
D. shall have stopped
E. will have stopped

3. If Judy would not have missed the deadline, the yearbook delivery would have been on time.
A. would not have missed
B. should have not missed
C. wouldn't have missed
D. had not missed
E. would have not missed

4. We spent Sunday afternoon wandering aimless in the park.
A. wandering aimless
B. wandering aimlessly

C. wandering without purpose
D. wandering in an aimless manner
E. wandering almost aimlessly
5. Only after I went home did I remember my dental appointment.
A. went home
B. had went home
C. had gone home
D. gone home
E. should go home
6. The book lay open at page 77.
A. lay open
B. laid open
C. lied open
D. lain open
E. was laid open
7. By this time next year Johanna will begin classes at the University of Colorado.
A. will begin classes
B. will have begun classes
C. has began classes
D. should begin classes
E. should have begun classes
8. After comparing my air conditioner with the one on sale, I decided that mine was the most efficient.
A. was the most efficient.
B. should be the most efficient.
C. was the more efficient.
D. was, by far the most efficient
E. should be considered the most efficient.
9. I would have liked to have gone swimming yesterday.
A. to have gone swimming
B. to go swimming
C. to had gone swimming

D. to go to swim
E. to of gone swimming
10. I wish I read the chapter before I tried to answer the questions.
A. read the chapter
B. would read the chapter
C. should of read the chapter
D. could have read the chapter
E. had read the chapter
11. Nathanael West said that he'd never have written his satirical novel if he had not visited Hollywood.
A. have written his
B. would have written his
C. could of written his
D. could have written his
E. should of written his
12. The smell from the paper mill laid over the town like a blanket.
A. laid
B. has lain
C. will lie
D. lay
E. has laid
13. When I was halfway down the stairs, I suddenly knew what I had wanted to have said.
A. to have said
B. too say
C. to have been said
D. to had say
E. to say
14. I would be more careful if I had been you.
A. had been
B. could have been
C. was

D. were
E. could have been
15. They read where the governor has appointed a special committee to improve the school calendar.
A. where
B. how
C. were
D. of where
E. wear
16. In study hall I sit besides Paul Smith, who is captain of the swim team and one of the best swimmers in the state.
A. sit besides
B. sat beside
C. have set beside
D. sit beside
E. have sit beside
17. This classic has been read with enjoyment for nearly two hundred years.
A. has been read
B. will have been read
C. shall have been read
D. is being read
E. was read
18. Many nineteenth-century biographers rely on their imagination, not on real facts.
A. rely on their imagination,
B. relied on their imagination,
C. have relied on their imagination
D. could have relied on their imagination,
E. could rely on their imaginations:
19. The private lives of politicians, generals, and other notables fascinates the reading public.
A. fascinates the reading
B. have fascinated the reading
C. will fascinate the reading

D. fascinate the reading
E. has fascinate the reading
20. That small man chose a seat near the door and carefully sat down.
A. sat
B. will sit
C. could of sat
D. have sit down
E. set down
21. Last summer I worked in the chemical laboratory at the Brass Company; most the work came into the lab for testing marked with thewords top priority.
A. words top priority.
B. words - top priority.
C. words: Top priority.
D. words, "Top Priority."
E. Words "top priority."

Answer Key

1.C	**11. A**
2. E	**12. D**
3. D	**13. E**
4. B	**14. D**
5. C	**15. A**
6. A	**16. D**
7. B	**17. A**
8. C	**18. B**
9. A	**19. D**
10. E	**20. A**
	21. D

Advanced Reading Practice Questions

In 1892 the Sierra Club was formed. In 1908 an area of coastal redwood trees north of San Francisco was established as Muir Woods National Monument. In the Sierra Nevada mountains, a walking trail from Yosemite

Valley to Mount Whitney was dedicated in 1938. It is called John Muir Trail.

John Muir was born in 1838 in Scotland. His family name means "moor," which is a meadow full of flowers and animals. John loved nature from the time he was small. He also liked to climb rocky cliffs and walls.

When John was eleven, his family moved to the United States and settled in Wisconsin. John was good with tools and soon became an inventor. He first invented a model of a sawmill. Later he invented an alarm clock that would cause the sleeping person to be tipped out of bed when the timer sounded.

Muir left home at an early age. He took a thousand-mile walk south to the Gulf of Mexico in 1867and 1868. Then he sailed for San Francisco. The city was too noisy and crowded for Muir, so he headed inland for the Sierra Nevadas.

When Muir discovered the Yosemite Valley in the Sierra Nevadas, it was as if he had come home. He loved the mountains, the wildlife, and the trees. He climbed the mountains and even climbed trees during thunderstorms in order to get closer to the wind. He put forth the theory in the late 1860's that the Yosemite Valley had been formed through the action of glaciers. People ridiculed him. Not until 1930 was Muir's theory proven correct.

Muir began to write articles about the Yosemite Valley to tell readers about its beauty. His writing also warned people that Yosemite was in danger from timber mining and sheep ranching interests. In 1901 Theodore Roosevelt became president of the United States. He was interested in conservation. Muir took the

president through Yosemite, and Roosevelt helped get legislation passed to create Yosemite National Park in 1906.

Although Muir won many conservation battles, he lost a

major one. He fought to save the Hetch Valley, which people wanted to dam in order to provide water for San Francisco. In the late 1913 a bill was signed to dam the valley. Muir died in 1914. Some people say losing the fight to protect the valley killed Muir.

1. What happened first?

A. The Muir family moved to the United States.
B. Muir Woods was created.
C. John Muir learned to climb rocky cliffs.
D. John Muir walked to the Gulf of Mexico
E. Muir visited along the east coast.

2. When did Muir invent a unique form of alarm clock?

A. while the family still lived in Scotland
B. after he sailed to San Francisco
C. after he traveled in Yosemite
D. while the Muir family lived in Wisconsin
E. after he took the long walk

3. What did John Muir do soon after he arrived in San Francisco?

A. He ran outside during an earthquake.
B. He put forth a theory about how Yosemite was formed.
C. He headed inland for the Sierra Nevadas.
D. He began to write articles about the Sierra Nevadas.
E. He wrote short stories for the local newspaper.

4. When did John Muir meet Theodore Roosevelt?

A. between 1901 and 1906
B. between 1838 and 1868
C. between 1906 and 1914
D. between 1868 and 1901
E. between 1906-1907

5. What happened last?

A. John Muir died.
B. John Muir Trail was dedicated.
C. Muir's glacial theory was proven.

D. The Sierra Club was formed.
E. John's family visited him.

When using a metal file, always remember to bear down on the forward stroke only. On the return stroke, lift the file clear of the surface to avoid dulling the instrument's teeth. Only when working on very soft metals is it advisable to drag the file's teeth slightly on the return stroke. This helps clear out metal pieces from between the teeth.

It is best to bear down just hard enough to keep the file cutting at all times. Too little pressure uses only the tips of the teeth; too much pressure can chip the teeth. Move the file in straight lines across the surface. Use a vice to grip the work so that your hands are free to hold the file. Protect your hands by equipping the file with a handle. Buy a wooden handle and install it by inserting the pointed end of the file into the handle hole.

6. These directions show you how to-
A. work with a hammer
B. use a file
C. polish a file
D. oil a vise
E. repair shop tools
7. When using a file-
A. always bear down on the return stroke
B. move it in a circle
C. remove the handle
D. press down on the forward stroke
E. wear protective gloves
8. When working on soft metals, you can-
A. remove the handle
B. clear metal pieces from the teeth
C. bear down very hard on the return stroke
D. file in circles
E. strengthen them with added wood
9. Protect your hands by-

A. dulling the teeth
B. dragging the teeth on the backstroke
C. using a vise
D. installing a handle
E. wearing safety gloves

"Old woman," grumbled the burly white man who had just heard Sojourner Truth speak, "do you think your talk about slavery does any good? I don't care any more for your talk than I do for the bite of a flea."

The tall, imposing black woman turned her piercing eyes on him. "Perhaps not," she answered, "but I'll keep you scratching."

The little incident of the 1840s sums up all that Sojourner Truth was: utterly dedicated to spreading her message, afraid of no one, forceful and witty in speech. Yet forty years earlier, who could have suspected that a spindly slave girl growing up in a damp cellar in upstate New York would become one of the most remarkable women in American history? Her name then was Isabella (many slaves had no last names), and by the time she was fourteen she had seen both parents die of cold and hunger. She herself had been sold several times. By 1827, when New York freed its slaves, she had married and borne five children.

The first hint of Isabella's fighting spirit came soon afterwards, when her youngest son was illegally seized and sold. She marched to the courthouse and badgered officials until her son was returned to her.

In 1843, inspired by religion, she changed her name to Sojourner(meaning "one who stays briefly") Truth, and, with only pennies in her purse, set out to preach against slavery. From New England to Minnesota she trekked, gaining a reputation for her plain but powerful and moving words. Incredibly, despite being black and female (only white males were expected to be public speakers), she

drew thousands to town halls, tents, and churches to hear her powerful, deep-voiced pleas on equality for blacks-and for women. Often she had to face threatening hoodlums. Once she stood before armed bullies and sang a hymn to them. Awed by her courage and her commanding presence, they sheepishly retreated.

During the Civil War she cared for homeless ex-slaves in Washington. President Lincoln invited her to the White House to bestow praise on her. Later, she petitioned Congress to help former slaves get land in the West. Even in her old age, she forced the city of Washington to integrate its trolley cars so that black and white could ride together.

Shortly before her death at eighty-six, she was asked what kept her going. "I think of the great things," replied Sojourner.

10. The imposing black woman promised to keep the white man-

A. searching
B. crying
C. hollering
D. scratching
E. fleeing

11. This incident occurred in the-

A. 1760s
B. 1900s
C. 1840s
D. 1920s
E. 1700s

12. Sojourner Truth was raised in a damp cellar in-

A. New York
B. Georgia
C. New Jersey
D. Idaho
E. Maryland

13. Isabella lost both parents by the time she was-
A. twenty-seven
B. two
C. seven
D. fourteen
E. nineteen
14. When New York freed its slaves, Isabella had-
A. problems
B. no children
C. five children
D. an education
E. three children
15. Her change in name was inspired by-
A. a fighting spirit
B. religion
C. her freedom
D. officials
E. friends
16. She traveled from New England to-
A. Canada
B. California
C. Minnesota
D. Alaska
E. Virginia
17. She forced the city of Washington to-
A. integrate its trolleys
B. give land grants
C. care for ex-slaves
D. provide food for ex-slaves
E. clean its trolleys
18. She preached against-
A. smoking
B. slavery
C. alcohol

D. hoodlums
E. women having no rights
19. Sojourner Truth died at-
A. 48
B. 72
C. 63
D. 86
E. 88

The Galapagos Islands are in the Pacific Ocean, off the western coast of South America. They are a rocky, lonely spot, but they are also one of the most unusual places in the world. One reason is that they are the home of some of the last giant tortoises left on earth.

Weighing hundreds of pounds, these tortoises, or land turtles, wander slowly around the rocks and sand of the islands. Strangely, each of these islands has its own particular kinds of tortoises. There are seven different kinds of tortoises on the eight islands, each kind being slightly different from the other.

Hundreds of years ago, thousands of tortoises wandered around these islands. However, all that changed when people started landing there. When people first arrived in 1535, their ships had no refrigerators. This meant that fresh food was always a problem for the sailors on board. The giant tortoises provided a solution to this problem.

Ships would anchor off the islands, and crews would row ashore and seize as many tortoises as they could. Once the animals were aboard the ship, the sailors would roll the tortoises onto their backs. The tortoises were completely helpless once on their backs, so they could only lie there until used for soups and stews. Almost 100,000 tortoises were carried off in this way.

The tortoises faced other problems, too. Soon after the first ships, settlers arrived bringing pigs, goats, donkeys, dogs and cats. All of these animals ruined life for the tortoises.

Donkey and goats ate all the plants that the tortoises usually fed on, while the pigs. Dogs and cats consumed thousands of baby tortoises each year. Within a few years, it was hard to find any tortoise eggs-or even any baby tortoises.

By the early 1900s, people began to worry that the last of the tortoises would soon die out. No one, however, seemed to care enough to do anything about the problem. More and more tortoises disappeared, even though sailors no longer needed them for food. For another fifty years, this situation continued. Finally, in the 1950s, scientist decided that something must be done.

The first part of their plan was to get rid of as many cats, dogs and other animals as they could. Next, they tried to make sure that more baby tortoises would be born. To do this, they started looking for wild tortoise eggs. They gathered the eggs and put them in safe containers. When the eggs hatched, the scientists raised the tortoises in special pens. Both the eggs and tortoises were numbered so that the scientists knew exactly which kinds of tortoises they had-and which island they came from. Once the tortoises were old enough and big enough to take care of themselves, the scientists took them back to their islands and set them loose. This slow, hard work continues today, and, thanks to it, the number of tortoises is now increasing every year. Perhaps these wonderful animals will not disappear after all.

20. What happened first?

A. Sailors took tortoises aboard ships.
B. The tortoise meat was used for soups and stews.
C. Tortoises were put onto their backs.
D. Settlers brought other animals to the islands.
E. Pigs had been all the sailors had to eat.

21. What happened soon after people brought animals to the islands?

A. Tortoise eggs were kept in safe containers.
B. Scientists took away as many animals as they could.
C. The animals ate the tortoises' food and eggs.
D. The tortoises fought with the other animals.
E. The tortoises continued to wander freely.

22. When did people start to do something to save the tortoises?
A. in the 1500s
B. in the 1950s
C. in the early 1900s
D. in the 1960s
E. in the 1400s

23. What happens right after the tortoise eggs hatch?
A. The scientists take the tortoises back to their islands.
B. The scientists get rid of cats, dogs, and other animals.
C. The sailors use the tortoises for food.
D. The scientist raised the tortoises in special pens.
E. The scientist encouraged the villagers to help.

24. What happened last?
A. The tortoises began to disappear.
B. The number of tortoises began to grow.
C. Scientists took away other animals.
D. Tortoises were taken back to their home islands.
E. The number of tortoises began to decrease.

The first person in the group starts off by naming anything that is geographical. It could be a city, state, country, river, lake, or any proper geographical term. For example, the person might say,"Boston." The second person has ten seconds to think of how the word ends and come up with another geographical term starting with that letter. The second participant might say, "Norway," since the geographical term has to start with "N." The third person would have to choose a word beginning with " Y." If a player fails to think of a correct answer within the time limit,

that player is out of the game. The last person to survive is the champion.

25. This game may help you with-
A. history
B. music
C. geography
D. sports
E. current events

26. The person trying to answer needs-
A. no time limit
B. to know geography only
C. to ignore the last letters of words
D. to know something about spelling and geography
E. to be a good speller

27. Before you choose your own word, think about how-
A. the last word starts
B. the last word ends
C. smart you are
D. long the last word is
E. the spelling of the first word

28. The answer must be-
A. in New York
B. within the United States
C. proper geographical terms
D. in the same region
E. along a coast line

Charles A. Lindbergh is remembered as the first person to make a nonstop solo flight across the Atlantic, in 1927. This feat, when Lindbergh was only twenty-five years old, assured him a lifetime of fame and public attention.

Charles Augustus Lindbergh was more interested in flying airplanes than he was in studying. He dropped out of the University of Wisconsin after two years to earn a living performing daredevil airplane stunts at country fairs. Two years later, he joined the United States Army so that he

could go to the Army Air Service flight-training school. After completing his training, he was hired to fly mail between St. Louis and Chicago.

Then came the historic flight across the Atlantic. In 1919, a New York City hotel owner offered a prize of $25,000 to the first pilot to fly nonstop from New York to Paris. Nine St. Louis business leaders helped pay for the plane Lindbergh designed especially for the flight. Lindbergh tested the plane by flying it from San Diego to New York, with an overnight stop in St. Louis. The flight took only 20 hours and 21 minutes, a transcontinental record.

Nine days later, on May 20,1927, Lindbergh took off from Long Island, New York, at 7:52 A. M. He landed at Paris on May 21 at 10:21 P. M. He had flown more than 3,600 miles in less than thirty four hours. His flight made news around the world. He was given awards and parades everywhere he went. He was presented with the U. S. Congressional Medal of Honor and the first Distinguished Flying Cross. For a long time, Lindbergh toured the world as a U. S. goodwill ambassador. He met his future wife, Anne Morrow, in Mexico, where her father was the United States ambassador.

During the 1930s, Charles and Anne Lindbergh worked for various airline companies, charting new commercial air routes. In 1931, for a major airline, they charted a new route from the east coast of the United States to the Orient. The shortest, most efficient route was a great curve across Canada, over Alaska, and down to China and Japan. Most pilots familiar with the Arctic did not believe that such a route was possible. The Lindberghs took on the task of proving that it was. They arranged for fuel and supplies to be set out along the route. On July 29, they took off from Long Island in a specially equipped small seaplane. They flew by day and each night landed on a lake or a river and camped. Near Nome, Alaska, they had their first serious

emergency. Out of daylight and nearly out of fuel, they were forced down in a small ocean inlet. In the next morning's light, they discovered they had landed on barely three feet of water. On September 19, after two more emergency landings and numerous close calls, they landed in China with the maps for a safe airline passenger route.

Even while actively engaged as a pioneering flier, Lindbergh was also working as an engineer. In 1935, he and Dr. Alexis Carrel were given a patent for an artificial heart. During World War I in the 1940s, Lindbergh served as a civilian technical advisor in aviation. Although he was a civilian, he flew over fifty combat missions in the Pacific. In the 1950s, Lindbergh helped design the famous 747 jet airliner. In the late 1960s, he spoke widely on conservation issues. He died August 1974, having lived through aviation history from the time of the first powered flight to the first steps on the moon and having influenced a big part of that history himself.

29. What did Lindbergh do before he crossed the Atlantic?

A. He charted a route to China.

B. He graduated from flight-training school.

C. He married Anne Morrow.

D. He acted as a technical advisor during World War II.

E. He was responsible for the fuel supply for planes.

30. What happened immediately after Lindbergh crossed the Atlantic?

A. He flew the mail between St. Louis and Chicago.

B. He left college.

C. He attended the Army flight-training school.

D. He was given the Congressional Medal of Honor.

E. He married Anne Morrow.

31. When did Charles meet Anne Morrow?

A. before he took off from Long Island

B. after he worked for an airline

C. before he was forced down in an ocean inlet

D. after he received the first Distinguished Flying Cross
E. when visiting his parents
32. When did the Lindberghs map an air route to China?
A. before they worked for an airline
B. before Charles worked with Dr. Carrel
C. after World War II
D. while designing the 747
E. when he was thirty
33. What event happened last?
A. Lindbergh patented an artificial heart.
B. The Lindberghs mapped a route to the Orient.
C. Lindbergh helped design the 747 airline.
D. Lindbergh flew fifty combat missions.
E. Charles finally was given an honorary degree from college.

Always read the meter dials from the right to the left. This procedure is much easier, especially if any of the dial hands are near the zero mark. If the meter has two dials, and one is smaller than the other, it is not imperative to read the smaller dial since it only registers a small amount. Read the dial at the right first. As the dial turns clockwise, always record the figure the pointer has just passed. Read the next dial to the left and record the figure it has just passed. Continue recording the figures on the dials from right to left. When finished, mark off the number of units recorded. Dials on water and gas meters usually indicate the amount each dial records.

34. These instructions show you how to –
A. read a meter
B. turn the dials of a meter
C. install a gas meter
D. repair a water meter
E. be prepared for outside employment
35. Always read the meter dials-

A. from top to bottom
B. from right to left
C. from left to right
D. from the small to the large dial
E. from the large dial to the small dial
36. As you read the first dial, record the figures
A. on the smaller dial
B. the pointer is approaching
C. the pointer has just passed
D. at the top
E. at the bottom
37. When you have finished reading the meter, mark off-
A. the number of units recorded
B. the figures on the small dial
C. the total figures
D. all the zero marks
E. the last reading of the month

The village of Vestmannaeyjar, in the far northern country of Iceland, is as bright and clean and up-to-date as any American or Canadian suburb. It is located on the island of Heimaey, just off the mainland. One January night in 1973, however, householders were shocked from their sleep. In some backyards red-hot liquid was spurting from the ground. Flaming "skyrockets" shot up and over the houses. The island's volcano, Helgafell, silent for seven thousand years, was violently erupting!

Luckily, the island's fishing fleet was in port, and within [illegible] hour hours almost everyone was ferried to the mainland. But then the agony of the island began in earnest. As in a nightmare, fountains of burning lava spurted three hundred feet high. Black, baseball-size cinders rained down. An evil-smelling, eye-burning, throat-searing cloud of smoke and gas erupted into the air, and a river of lava flowed down the mountain. The constant

shriek of escaping steam was punctuated by ear-splitting explosions.

As time went on, the once pleasant village of Vestmannaeyjar took on a weird aspect. Its street lamps still burning against the long Arctic night, the town lay under a thick blanket of cinders. All that could be seen above the ten-foot black drifts were the tips of street signs. Some houses had collapsed under the weight of cinders; others had burst into flames as the heat ignited their oil storage tanks. Lighting the whole lurid scene, fire continued to shoot from the mouth of the looming volcano.

The eruption continued for six months. Scientists and reporters arrived from around the world to observe the awesome natural event. But the town did not die that easily. In July, when the eruption ceased, the people of Heimaey Island returned to assess the chances of rebuilding their homes and lives. They found tons of ash covering the ground. The Icelanders are a tough people, however, accustomed to the strange and violent nature of their Arctic land. They dug out their homes. They even used the cinders to build new roads and airport runways. Now the new homes of Heimaey are warmed from water pipes heated by molten lava.

38. The village is located on the island of-

A. Vestmannaeyjar
B. Hebrides
C. Heimaey
D. Helgafell
E. Heimma

39. The color of the hot liquid was-

A. orange
B. black
C. yellow
D. red
E. gray

40. This liquid was coming from the –
A. mountains
B. ground
C. sea
D. sky
E. ocean
41. The island's volcano had been inactive for-
A. seventy years
B. seven thousand years
C. seven thousand months
D. seven hundred years
E. seventy decades
42. Black cinders fell that were the size of__
A. baseballs
B. pebbles
C. golf balls
D. footballs
E. hail-stones
43. Despite the eruption-
A. buses kept running
B. the radio kept broadcasting
C. the police kept working
D. street lamps kept burning
E. the television kept broadcasting
44. This volcanic eruption lasted for six ___.
A. weeks
B. hours
C. months
D. days
E. years

Answer Key
1. C
2. D
3. C

4. A
5. B
6. B
7. D
8. B
9. D
10. D
11. C
12. A
13. D
14. C
15. B
16. C
17. A
18. B
19. D
20. A
21. C
22. B
23. D
24. B
25. C
26. D
27. B
28. C
29. B
30. D
31. D
32. B
33. C
34. A
35. B
36. C
37. A
38. C

39. D
40. B
41. B
42. A
43. D
44. C